Certyfikat ISO 9001

Certyfikowany na zgodność z: PN-EN ISO 9001:2009

ŁCDNiKP 824/rz

Lider ZZL w kategorii małych i średnich firm (siedmiokrotny)

Laureat Konkursu Lider Zarządzania Zasobami Ludzkimi (2002 - 2014)

Akredytacje Łódzkiego Kuratora Oświaty dla placówki doskonalenia i pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego

Microsoft® REGIONALNE CENTRUM INNOWACJI

ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

ZESZYT NR 7

DOBRE PRAKTYKI

Katalog dobrych praktyk w edukacji

ŁÓDŹ 2015

KATALOG DOBRYCH PRAKTYK W EDUKACJI

ZESZYT 7

REDAKCJA:
GRAŻYNA ADAMIEC
JANUSZ MOOS

KOREKTA:
DANUTA GÓRECKA

© ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO 2015

PROJEKT OKŁADKI: KRYSTYNA JANKOWSKA
SKŁAD I ŁAMANIE: GRAŻYNA ADAMIEC

WYDAWNICTWO I PRACOWNIA POLIGRAFICZNA
ŁÓDZKIEGO CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO
90-142 ŁÓDŹ, UL. KOPCIŃSKIEGO 29
tel. (42) 678 33 78, fax. (42) 678 07 98
e-mail:wcdnikp@wckp.lodz.pl
www.wckp.lodz.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp..... 9

Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole..... 11

Wspieranie talentów uczniowskich i nauczycielskich. Projekt realizowany przez ŁSPS 13

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE ZAWODOWE 25

Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi

Polski hotelarz na niemieckim rynku pracy..... 27
II Olimpiada Wiedzy o Turystyce..... 28

Zespół Szkół Ekonomii i Usług w Łodzi

Projekt „50 lat szkoły”..... 30
Pracownia przyrodniczo-turystyczna „Ekoturysta” 31
Oskar Kolberg by się cieszył! ”..... 32

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Łodzi

Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwa w ZSP nr 3..... 34

Zespół Szkół Gastronomicznych w Łodzi

Konkurs dla Gimnazjalistów „Racjonalne żywienie – Twój najlepszy wybór”..... 35

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi

Warsztaty językowe – Projekt „Niemiecki w sieci”..... 37
Wycieczka edukacyjna na targi InnoTrans do Berlina..... 38
Współpraca z Fundacją „Dziewczynka z zapałkami”..... 40
Projekt „Europejski rynek pracy moją szansą na sukce”..... 41
W poszukiwaniu sposobów zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego – „zajęcia w terenie” 43
W poszukiwaniu sposobów zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego – „Karta umiejętności” 44

Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi

Ekologiczne wędrówki Spożywczaka..... 46

Zespół Szkół Samochodowych w Łodzi

Auto Szkoła..... 48
Szkolne Koła Elektromechanika Samochodowego..... 50

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi

Uczniowski Klub Sportowy „TUR”..... 51
Wycieczka patriotyczna Sobibór-Nadbużanka 2014..... 53
Wycieczki patriotyczne w miejsca pamięci narodowej..... 54

Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne……..… 56
Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych……...… 56
Motywowanie uczniów do uczenia się poprzez organizacje konkursów……..... 57
Przegląd Twórczości Artystycznej Uczniów Szkół Zawodowych……..... 58
Mistrzostwa szkoły w pływaniu 2014..... 59

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi

Poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły poprzez współpracę z firmami zewnętrznymi 60

Zespół Szkół Przemysłu Mody w Łodzi

Z nami nabierzesz doświadczenia i spełnisz swoje zawodowe marzenia……..…… 61
Strona internetowa szkoły a jej wizerunek …… 62

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 w Łodzi

Projekt „Budujemy przyszłość”……...….. 64

Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi

Las Łagiewnicki – czy tylko „zielone płuca” Łodzi? ”……..… 65
Przygotowanie młodzieży do udziału w konkursach..... 68
Przygotowanie wycieczek integracyjnych i dydaktycznych..... 71
Zorganizowanie i prowadzenie Koła Mechatronicznego..... 73
Nawiązanie współpracy z Naczelną Organizacją Techniczną..... 74

Zespół Szkół Poligraficznych w Łodzi

Dni Otwarte w Scorpio – Wizyta uczniów ZSP..... 75
Seminarium branżowe „Obraz i dźwięk”..... 77
Doposażenie Techniczne w Zespole Szkół Poligraficznych w Łodzi..... 78

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19 w Łodzi

Logistyk i spedytor na start! ……..… 80
Eko-edukacja…….. 81

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20 w Łodzi

Konkursy……..… 83
Projekty……..... 84
Działalność społeczna…… 86
Integracja młodzieży……... 87
Współpraca ze środowiskami branżowymi……. 88
Tradycje niepodległościowe……..….. 88
Oferta sportowa……..... 89
Działania na rzecz środowiska edukacyjnego…… 90

Zespół Szkół Rzemiosła w Łodzi

Nowoczesny fryzjer……...…….. 91

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi

Młode kadry……...… 92

Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi

Kreatywny krawiec…….. 94
Kształcenie zawodowe we współpracy z pracodawcami…… 95

Innowacje pedagogiczne i działalność twórcza nauczycieli na przykładzie pracy Zespołu Przedmiotów Zawodowych w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr2 w Łodzi…… 96

Zespół Szkół Specjalnych nr 5 w Pabianicach

„Dotyk żywiołu" - esej…… 106

REKOMENDACJE……..... 119

Pracownia Edukacji Zawodowej. *Grażyna Adamiec, Anna Siennicka.* Rekomendacja konferencji *„Podsumowanie konkursów zorganizowanych w roku szkolnym 2013/2014 przez Pracownię Edukacji Zawodowej"* 120

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. *Grażyna Adamiec.* Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji 2013/2014..... 123

Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. *Janusz Moos, Teresa Dąbrowska, Grażyna Adamiec, Donata Andrzejczak, Jadwiga Morawiec, Anna Siennicka, Danuta Urbaniak*. Relacja i rekomendacja Konferencji *„Wspólnie na rzecz kształcenia zawodowego. ROK SZKOŁY ZAWODOWCÓW"*……... 126

Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. *Donata Andrzejczak.* Rekomendacja konferencji dla dyrektorów szkół ŁÓDZKIEJ SIECI KSZTAŁCENIA MODUŁOWEGO *„Kształcenie modułowe w praktyce szkolnej"* 137

Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. *Grażyna Adamiec, Donata Andrzejczak, Jadwiga Morawiec, Anna Siennicka.* Relacja i rekomendacja Konferencji *„Kształcenie modułowe-zadaniowe w edukacji mechatronicznej w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego"*…..… 140

Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. *Anna Siennicka. I Konkurs „Lider wdrażania edukacji normalizacyjnej w gimnazjach"*……... 144

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji. *Marcin Lipiec. Diagnoza rynku pracy regionu łódzkiego w obszarze opieki zdrowotnej i pomocy społecznej*…….…….... 146

Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. *Jadwiga Morawiec, Danuta Urbaniak. Edukacja mechatroniczna w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej*..... 149

Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. *Jadwiga Morawiec, Danuta Urbaniak. Edukacja mechatroniczna dla gimnazjalistów w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego*..... 151

Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. *Ryszard Zankowski. Akademia Młodych Twórców Mechatroniczny obszar szkolnictwa zawodowego (studium przypadku)*..... 155

Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. *Wanda Chyrczakowska. Rozwijanie zainteresowań zawodowych u dzieci w wieku przedszkolnym*..... 160

Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych. *Adrian Jaszczak. Edukacja regionalna w ZST-I im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Łodzi. Temat: Śladami Rosjan łódzkich – coś dla ducha i coś dla ciała*..... 165

PROJEKTY ŁCDNiKP..... 169

WSTĘP

Kolejny ***Katalog Dobrych Praktyk w Edukacji*** informuje o wybranych przedsięwzięciach organizacyjno-edukacyjnych w łódzkich szkołach zawodowych i w Zespole Szkół Specjalnych nr 5 w Pabianicach dotyczących organizacji kształcenia we współpracy z pracodawcami, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, konkursów umiejętnościowych, edukacji ekologicznej i prozdrowotnej, edukacji pozaformalnej, kształtowania postaw przedsiębiorczych i rozwiązań innych problemów edukacji zawodowej.

W katalogu zamieszczono również informację Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole *Wspieranie talentów uczniowskich i nauczycielskich* oraz rekomendacje konferencji *Wspólnie na rzecz kształcenia zawodowego. ROK SZKOŁY ZAWODOWCÓW,* konferencji Łódzkiej Sieci Kształcenia Modułowego *Kształcenie modułowe-zadaniowe w edukacji mechatronicznej w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego*, a także relacje z Pierwszego Konkursu *Lider wdrażania edukacji normalizacyjnej* i informacje Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP na temat projektu analityczno-badawczego *Diagnoza potrzeb łódzkiego rynku pracy w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.*

Zachęcamy dyrektorów szkół i nauczycieli do wspólnego redagowania następnych zeszytów w celu katalogowania i upowszechniania wartościowych oraz innowacyjnych rozwiązań różnych problemów edukacyjnych.

JANUSZ MOOS

Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

ŁÓDZKIE STOWARZYSZENIE POMOCY SZKOLE

Osoba rekomendująca: Daria Gabarkiewicz – dyrektor Biura Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole

Wspieranie talentów uczniowskich i nauczycielskich. Projekt realizowany przez Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole

W tym roku po raz dwudziesty Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole nagrodziło wybitnie zdolnych uczniów i nauczycieli nowatorów z całego województwa łódzkiego. Celem realizowanego projektu jest wspieranie zdolnych uczniów, którzy oprócz wysokiej średniej ocen, rozwijają swoje zainteresowania, osiągają sukcesy, wykazują się prospołeczną postawą i aktywnością w swoim środowisku oraz są wzorem dla innych uczniów. Oprócz stypendiów, w ramach projektu przyznawane są nagrody dla nauczycieli innowatorów, których praca wyróżnia się wysokim poziomem zajęć dydaktycznych i stwarza dogodne warunki do udziału uczniów w różnych formach aktywności społecznej i kołach zainteresowań.

Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole, jako jedyne na terenie województwa łódzkiego, od 20 lat przyznaje stypendia najzdolniejszym uczniom (łącznie 346 uczniów) oraz nagrody nauczycielom innowatorom (łącznie 183 nauczycieli) z naszego regionu. Do tej pory przeznaczono na ten cel ponad 900.000,00 złotych. Decyzja o rozpoczęciu programu stypendialnego podyktowana była analizą sytuacji placówek oświatowych pod kontem pracy z uczniem zdolnym oraz możliwości rozwijania zainteresowań uczniów.

Jak corocznie, w skład Kapituły ds. Stypendiów i Nagród weszli reprezentanci i przedstawiciele instytucji działających na rzecz edukacji: Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi oraz Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole.

Kapituła dysponowała łącznie kwotą 44.100,00 złotych, na którą składały się środki własne organizatora oraz darowizny fundatorów. Z 35 wniosków stypendialnych, które wypłynęły do Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole, zostało przyznanych

21 stypendiów, każde po 1500,00 zł; natomiast z 20 złożonych wniosków nauczycielskich Kapituła wytypowała siedem osób, z których każda otrzymała nagrodę w wysokości 1800,00 zł.

Uroczyste wręczenie nagród i stypendiów pod patronatem Telewizji Łódzkiej TVP, odbyło się przy okazji obchodów Dnia Edukacji Narodowej: 28 października 2014 roku w Gimnazjum nr 15 w Łodzi. Uroczystość zaszczycili swoją obecnością przedstawiciele instytucji działających na rzecz edukacji oraz władze, w tym Wiceprezydent Miasta Łodzi - Krzysztof Piątkowski. Poniżej prezentujemy laudacje wygłoszone podczas uroczystości, które jedynie w niewielkim stopniu odzwierciedlają poziom zdolności stypendystów i zaangażowania nagrodzonych nauczycieli.

Lista stypendystów Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole 2014

1. **Magda Barańska – uczennica III klasy I Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Łodzi**

Organizatorka licznych akcji charytatywnych, laureatka konkursów: chemicznego i ekologicznego oraz finalistka Olimpiady Geograficznej. Uczestniczyła w międzynarodowych debatach WAWMUN – inicjatywie polegającej na wielotematycznej edukacji politycznej poprzez symulację obrad Organizacji Narodów Zjednoczonych. Uczennica odbyła staż w Pracowniach Cytogenetyki Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie.

2. **Dominik Koniarczyk – uczeń II klasy XXXI Liceum Ogólnokształcącego im. Ludwika Zamenhofa w Łodzi**

Uczestnik ćwiczeń laboratoryjnych na Politechnice Łódzkiej oraz zajęć z zakresu fizyki w Planetarium. Laureat XL Ogólnopolskiej Olimpiady Historycznej. Wyróżniony w międzyszkolnym Konkursie Chemii Organicznej. Zdobył II miejsce w konkursie Fascynująca Fizyka oraz III miejsce w konkursie Piramida Matematyczna. Zakwalifikowany do II etapu Olimpiady Biologicznej. Aktywny członek Szkolnego Kabaretu.

3. **Patrycja Chuszcz – uczennica III klasy XXXII Liceum Ogólnokształcącego im. Haliny Poświatowskiej w Łodzi**

Laureatka Konkursu Teatrów Szkolnych w Języku Hiszpańskim, uczestniczka Olimpiad z historii sztuki i języka hiszpańskiego. Wolontariuszka na festiwalach i warsztatach teatralnych, współtwórczyni pisma Proscenium Teatru Nowego. Uczestniczyła w serii wykładów Katedry Filologii Klasycznej Uniwersytetu Łódzkiego z zakresu muzyki klasycznej, antyku i filozofii. Zwyciężczyni konkursu organizowanego przez Sejmik Województwa i filię Uniwersytetu Jana Kochanowskiego na najlepszy esej *Europa moich marzeń*.

4. Jakub Bartecki – uczeń VI klasy Szkoły Podstawowej nr 64 im. Hansa Christiana Andersena w Łodzi

Uczeń uzdolniony matematycznie i historycznie. Najlepszy wynik w konkursie *Alfik matematyczny*, Finalista VIII Konkursu Historycznego *Polska Jagiellonów*. Zdobył II miejsce w Konkursie Wiedzy *Zostań Mistrzem wiedzy i intelektu* oraz I miejsce w eliminacjach powiatowych Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. Uczestnik zawodów w piłce siatkowej i koszykowej: OROLIKVOLLEYMANIA 2014 i MINIBASKET 2014.

5. Julia Domaradzka – uczennica V klasy Szkoły Podstawowej nr 1 z Klasami Integracyjnymi w Pabianicach

Zdobyła czołowe noty w konkursach plastycznych: III miejsce w XII Ogólnopolskim konkursie plastycznym *Człowiek w ruchu*, I miejsce w konkursie *Nałogi z drogi!!!*. Jej prace są publikowane w lokalnej prasie i wystawiane w ośrodkach kultury w Pabianicach. Uczestniczka konkursów literackich i matematycznych. Zdobywczyni licznych nagród sportowych w biegach, w tym II miejsce w Mistrzostwach Województwa Łódzkiego w Biegu na Orientację.

6. Damian Bartosiak – uczeń V klasy Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Września 1939 r. w Uniejowie

Laureat konkursów: ortograficznego, przyrodniczego, plastycznego, recytatorskiego i języka angielskiego. Zdobył I miejsce w Powiatowych Potyczkach Matematycznych dla Uczniów Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych oraz wyróżnienie w IX Powiatowym Konkursie Recytatorskim Literatury Europejskiej. Bramkarz i mistrz Powiatu Poddębickiego w Minipiłce Nożnej.

7. Karolina Czerczak – uczennica III klasy Publicznego Gimnazjum nr 29 im. Ks. Jana Twardowskiego w Łodzi

Zdobywczyni pierwszych miejsc w Ogólnopolskich Turniejach Tańca Towarzyskiego. Solistka w spektaklu *Skrzypek na dachu* w Teatrze Muzycznym w Łodzi. II miejsce w województwie łódzkim w konkursie MAT – Łowcy Talentów Jersz. Finalistka konkursu *Statystyka w karierze* organizowanego przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Udział w konkursach z zakresu chemii. Zaangażowana w działalność charytatywną.

8. Marek Kaczmarczyk – uczeń III klasy Publicznego Gimnazjum nr 13 im. Gen. Józefa Bema w Łodzi

Finalista Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy o Społeczeństwie dla Gimnazjalistów. Członek Młodzieżowej Rady Miejskiej. Autor scenariuszy, aktor i prezenter imprez organizowanych na rzecz środowiska lokalnego i szkoły. Członek zespołu wokalno-muzycznego. Pasjonat zaangażowany w działalność modową. Uczestnik programów edukacyjnych (Comenius) i akcji charytatywnych.

9. Julia Kowalska – uczennica III klasy, Gimnazjum nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kutnie

Nagrodzona przez Prezydenta Miasta Kutno tytułem *Osobowość roku*. Zdobywczyni III miejsca w Polsce w XII Ogólnopolskich Mistrzostwach w *Scrabble* oraz II miejsca w konkursie *Mistrz Sudoku Powiatu Kutnowskiego*. Zdobywa czołowe miejsca w konkursach z języka francuskiego, angielskiego i niemieckiego. Redaktor naczelny gazetki szkolnej, która zyskała II miejsce w Polsce w Konkursie Gazetek Szkolnych *Potęga prasy*. Asystent biblioteczny w Szkolnym Centrum Bibliotecznym, tańczy jazz, gra na skrzypcach, udziela się aktorsko w spektaklach w Domu Kultury.

10. Gabriela Mastalerek – uczennica III klasy XXXIV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi. Wychowanka Bursy Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole

Uczennica uzdolniona wokalnie. Zdobyła II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Piosenki *Śpiewajmy razem*, I miejsce w konkursie *Odkrywamy talenty* organizowanym w ramach Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi i II miejsce w Pojedynku Poezji Śpiewanej *Stachuriada*. Zaangażowana w działalność filmową. Wolontariuszka podczas Festiwalu Muzyki Filmowej. Jej film *Rura*, którego jest reżyserką i scenarzystką zdobył I miejsce w Ogólnopolskim Francuskojęzycznym Festiwalu Krótkiego Metrażu.

11. Justyna Orman – uczennica III klasy XXVI Liceum Ogólnokształcącego im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Łodzi

Zdobywczyni I miejsc w konkursach: z języka polskiego i historii, w tym: VII Międzyszkolnym Forum Interpretacji Polskiej Literatury Współczesnej, VII Konkursie *Łódzcy Twórcy w Oczach Dzieci i Młodzieży*, *Łódź znana i nieznana*, *Z książką mi do twarzy* i wielu innych. Uzyskała III miejsce w Ogólnopolskim Konkursie na etiudę filmową *Mój Tuwim* i II w *Bonum Publicum* Nagroda Miasta Sandomierza. Otrzymała certyfikat *Talent Uczniowski* przyznawany przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

12. **Wiktoria Turczynowska - uczennica III klasy III Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Łodzi**

Finalistka Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego. Laureatka konkursów tłumaczeniowych organizowanych w ramach Europejskiego Dnia Języków. Uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach z zakresu biologii i chemii, osiągając najwyższe wyniki w nauce, z zamiarem podjęcia studiów stomatologicznych.

Uzyskała zaproszenie od rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego do podjęcia studiów na tej uczelni.

13. Diego Robert Król – uczeń VI klasy Szkoły Podstawowej nr 190 im. Jarosława Iwaszkiewicza w Łodzi

Laureat Międzynarodowego Konkursu *Kangur Matematyczny*, I miejsce w Międzyszkolnym Konkursie *Matematyczno-przyrodnicze wędrówki*. Inicjator akcji szkolnych, ukierunkowanych na potrzeby innych ludzi. Zdobywca III miejsca w konkursie ortograficznym *Nasza Lokomotywa w Roku Juliana Tuwima.* Zwycięzca konkursu *Mistrz Ortografii Osiedla Dąbrowa*.

14. Maja Dybała – uczennica IV klasy Szkoły Podstawowej nr 149 z klasami integracyjnymi im. Obrońców Westerplatte w Łodzi

Zdobywczyni I miejsca w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym *Zdrowie to podstawa* i II miejsca w Międzyszkolnym Konkursie Plastycznym *Baśniowy Świat Marii Konopnickiej*. Zwyciężczyni w konkursach z języka angielskiego i recytowania. Wyróżniona w konkursie *Kangur Matematyczny*. Angażuje się w akcje na rzecz Domów Dziecka i schronisk dla zwierząt. Uczestniczyła w przedstawieniach na rzecz mieszkańców Domu Opieki Społecznej.

15. Mikołaj Niezbrzycki – uczeń III klasy Szkoły Podstawowej nr 34 im. Leona Kruczkowskiego w Łodzi

Zdobywca I miejsca w Polsce w konkursie *Alfik matematyczny* Łowcy Talentów. Laureat Ogólnopolskiego Konkursu Logicznego Myślenia organizowanego przez Centrum Edukacji Szkolnej, XIV miejsce w województwie w Międzynarodowym Konkursie *Kangur Matematyczny*. Pasjonat literatury, biologii i geografii, znacznie wykraczający wiedzą poza program tych przedmiotów.

16. Stanisław Roszczyk – uczeń I klasy Publicznego Gimnazjum nr 17 im. Bohaterów Monte Cassino w Łodzi

Zdobywca I miejsca w Ogólnopolskiej Olimpiadzie z Matematyki OLIMPUS, III miejsce w Ogólnopolskim Konkursie *Multitest z matematyki*, IV miejsce w kraju w Konkursie Matematycznym *Geniusz*, I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Historycznym *KLIO 2013*. Laureat, finalista i zdobywca szeregu wyróżnień, w tym w Ogólnopolskiej Olimpiadzie z Języka Polskiego, *Dyktandzie (nie tylko) dla Mistrzów*, konkursach historycznych, przyrodniczych, matematycznych, z wiedzy ogólnej i tematycznej.

17. Emilia Rogelet – uczennica II klasy Publicznego Gimnazjum nr 15 im. Aleksego Rżewskiego w Łodzi

Zdobywczyni podwójnego tytułu Laureata w Wojewódzkim Konkursie z Języka Francuskiego oraz Wojewódzkim Konkursie Wiedzy o Sztuce. Wyróżniona w XIII Ogólnopolskim Konkursie Arsenał Pamięci i II Konkursie Artystycznym *Na słowiańską Nutę*. Wiceprzewodnicząca Samorządu Szkolnego i autorka artykułów do gazetki szkolnej. Gra na keyboardzie, bierze udział w zajęciach plastycznych w łódzkiej Pracowni Działań Twórczych, uprawia karate.

18. Kacper Olszewski - uczeń VI klasy Szkoły Podstawowej nr 1 im. Władysława Jagiełły w Strykowie

Zdobywca Grad Prix na Międzynarodowym Festiwalu Kultury Dziecięcej, I miejsce w XIII Przeglądzie Małych Form Teatralnych. Laureat ogromnej ilości konkursów recytatorskich, turniejów literackich, przeglądów teatralnych. I miejsce w Ogólnopolskim konkursie filmowym *Zielone kino*, I miejsce w XXXI Wojewódzkim Przeglądzie Teatrów Dziecięcych. Przewodniczący Samorządu Uczniowskiego, twórca akcji na rzecz koleżanki chorej na nowotwór; najlepszy wolontariusz WOŚP w Strykowie. Wystąpił z recytacjami w Pałacu Poznańskich na rzecz budowy zgierskiego

hospicjum. Autor artykułów publikowanych w prasie łódzkiej i ogólnopolskiej.

19. Patrycja Owczarek – uczennica III klasy Technikum w Zespole Szkół nr 1 w Wieluniu

Zdobywczyni 15 miejsca w Polsce w Olimpiadzie z Wiedzy Geodezyjnej i Kartograficznej. Laureatka konkursów matematycznych i sudoku. Wyróżniona w Ogólnopolskim konkursie plastycznym *Tęcza*. Zdobyła nagrodę specjalną i II miejsce w konkursie *Folklor i tradycje ziemi Wieluńskiej – zainspirowani Kolbergiem*. Inicjatorka happeningu ogólnopolskiego programu *Mam haka na raka*, wolontariuszka PCK.

20. Marta Zabłocka – uczennica V klasy Anglojęzycznej Szkoły Podstawowej przy Szkole Europejskiej w Łodzi

Zdobywczyni drużynowego I miejsca w Ogólnołódzkich Mistrzostwach Szkół Podstawowych w Szachach. I miejsce w Mistrzostwach Województwa Łódzkiego Juniorów i Makroregionalnych Młodzików w Szachach. Wyróżniona w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Przedmiotowej z Języka Angielskiego *Odkrywca 2014* i *Sowa 2014.* Zaangażowana w akcje społeczne, aktywna członkini Związku Harcerstwa Polskiego.

21. Radosław Psyk – uczeń V klasy Szkoły Podstawowej nr 5 w Zespole Szkół Sportowych im. Jana Pawła II w Skierniewicach

Zawodnik Kadry Polski w szachach. Uczeń klasy o profilu szachowym. Wicemistrz Polski w szachach klasycznych i szybkich. Reprezentant Polski w Mistrzostwach Europy w szachach klasycznych w Gruzji i szachach szybkich w Estoni. Wyróżniony w Międzynarodowych Konkursach *Kangur Matematyczny* i *Alfik*. Zdobywca nagród w konkursach przedmiotowych.

Lista nagrodzonych nauczycieli 2014

1. **Alfonso Álvarez Marcos – nauczyciel literatury w języku hiszpańskim w XXXII Liceum Ogólnokształcącym przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Łodzi**

Opiekun finalistów Ogólnopolskich Olimpiad Języka Hiszpańskiego, reżyser przedstawień teatralnych prezentowanych przez młodzież na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach spektakli w języku hiszpańskim. Do osiągnieć jego uczniów należą m.in. I i II miejsce na Ogólnopolskich Konkursach Teatrów Szkolnych w języku hiszpańskim; reprezentowanie Polski na XVII Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Szkolnych w Pradze; zdobycie II nagrody w konkursie organizowanym przez Uniwersytet Nebrija w Madrycie. Współorganizator akcji i imprez przybliżających młodzieży kulturę krajów hiszpańskojęzycznych.

2. **Jan Dobrowolski – nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa w XXV Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Łodzi**

Opiekun finalistów i zdobywców pierwszych miejsc w regionalnych i ogólnopolskich Mistrzostwach w Udzielaniu Pierwszej Pomocy oraz Turniejach Wiedzy Pożarniczej. Dzięki jego naukom, jeden z uczniów został „Bohaterem Miesiąca” w akcji organizowanej przez Express Łódzki – chłopiec uratował życie ofierze wypadku drogowego. Inicjator powstania szkolnego koła PCK i akcji *Młoda krew ratuje życie*. Nagradzany przez młodzież tytułem: *Mistrz Pozytywnego Myślenia*. Wielokrotny zdobywca lauru *Złotego Belfra* przyznawanego w badaniu internetowym dla osiedla Chojny-Dąbrowa.

3. **Jacek Mańko – nauczyciel matematyki w XXXI Liceum Ogólnokształcącym im. Ludwika Zamenhofa w Łodzi**

Twórca szkolnych testów diagnostycznych; organizator sesji matematycznych; koordynator koła brydżowego, szachowego i matematycznego, mających na swoim koncie sukcesy regionalne i ogólnopolskie. Opiekun olimpijczyków z matematyki. Jego uczniowie zdobywają czołowe miejsca w konkursach organizowanych przez uczelnie wyższe województwa łódzkiego. Nauczyciel promuje szkołę poprzez liczne wykłady z zakresu matematyki i statystki oraz wystawy swoich rzeźb.

4. **Marlena Kaźmierczak – nauczycielka języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 149 z klasami integracyjnymi im. Obrońców Westerplatte w Łodzi**

Autorka innowacji pedagogicznej *Edukacja dziennikarska w szkole podstawowej*. Zaangażowana w projekty z udziałem Polskiego Towarzystwa Dysleksji, których efektem było uzyskanie przez szkołę Certyfikatu *Szkoła Przyjazna Uczniom z Dysleksją*. Członek Zespołu do Spraw Indywidualizacji Procesu Kształcenia. Do osiągnięć jej uczniów należą sukcesy w konkursach literackich, m.in.: II miejsce *Łódź Miasto Bezpieczne – Narkomanii – Stop*, II miejsce *Moje ulubione miejsce w Łodzi i regionie*, II miejsca Fantasy i Science Fiction *Dziennik podróży*. Za pracę na rzecz dziecka z Zespołem Aspergera otrzymała Medal Ad Vitam Paramus.

5. **Mariola Krawczyk - nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej, muzyki i plastyki w Szkole Podstawowej im. Władysława Jagiełły w Starych Skoszewach**

Założycielka koła artystycznego dla dzieci z sekcją plastyczną i teatralną. Współautorka projektu *Z pasją poznaję świat* i *W drodze do sukcesu 2010*. Aktywnie działa w zakresie wymiany międzynarodowej *Comenius*. Zespoły teatralne, które prowadzi, zyskują czołowe miejsca w przeglądach. Jej wychowankowie odnoszą liczne sukcesy w konkursach plastycznych i muzycznych na szczeblu powiatowym i wojewódzkim. Pod jej kierunkiem uczniowie nagrali płytę *Kolędy i pastorałki*. Twórczyni konkursów

plastycznych, programów artystycznych i uroczystości środowiskowych.

6. **Magdalena Zając – nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej i wicedyrektor szkoły w Szkole Podstawowej nr 34 im. Leona Kruczkowskiego w Łodzi**

Twórca projektu: *Realizacja szkolnych projektów promujących przyjazną adaptację dzieci w edukacji szkolnej*. Autor poradnika dla rodziców: *Moje dziecko idzie do szkoły*, publikacji: *Wolontariat sposobem kształtowania postaw obywatelskich, Kompetencje kluczowe uczniów szkół podstawowych* i *Poradnik dla nauczycieli – opiekunów praktyk pedagogicznych.* Dzięki jej zaangażowaniu w liczne projekty i konkursy szkoła otrzymała 30 tabletów, utworzono ogród i pracownię ekologiczną, a 180 dzieci z Widzewa udało się na półkolonie ekologiczne. Inicjatorka *Szkolnego Tygodnia Projektów Edukacyjnych*, opiekunka laureatów konkursów matematycznych.

7. **Izabela Żółtaszek – nauczycielka matematyki w Szkole Podstawowej nr 71 im. Henryka Sienkiewicza w Łodzi**

Twórca innowacji: *Zagadki matematołka*, *Internetowy zawrót głowy*, *Innowacja kulturalna*. Współorganizator Łódzkiego Konkursu Matematycznego: *Matematyczny Czas Par Czwartoklasistów*. Efektywnie prowadzi zajęcia psychoedukacyjne i profilaktyczne. Współorganizuje imprezy, festyny, konkursy środowiskowe. Z sukcesem stosuje niekonwencjonalne metody pracy. Jej podopieczni corocznie zdobywają czołowe miejsca w Ogólnopolskich Konkursach *Arsenał Pamięci* i *Kangur*.

Wszystkie nagrody zostały ufundowane przez Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE ZAWODOWE

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNO-TURYSTYCZNO-HOTELARSKICH W ŁODZI
ul. Drewnowska 171

Polski hotelarz na niemieckim rynku pracy

Autor: Monika Błaszczyk – nauczyciel

Osoba rekomendująca: Kamila Niewiadomska – dyrektor szkoły, Maria Wajgner – nauczyciel doradca metodyczny w ŁCDNiKP

W Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi wdrożono do realizacji projekt *Polski hotelarz na niemieckim rynku pracy* realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty, Poddziałanie 3.4.2 Upowszechnianie uczenia się przez całe życie, projekt systemowy pt. Staże i praktyki zagraniczne dla osób kształcących się i szkolących zawodowo. Czas trwania projektu styczeń-grudzień 2014 roku.

Projekt skierowany jest do uczniów klas drugich – przyszłej kadry branży hotelarskiej, Technikum nr 1, kształcących się w zawodzie technik hotelarstwa. Partnerem jest instytucja: Vitalis Betreuungsgesellschaft für Modellprojekte mbH GutWehlitz Deutschland.

Głównym celem projektu jest doskonalenie procesu kształcenia zawodowego, a w szczególności: poznanie obiektów hotelarskich różnych rodzajów i kategorii funkcjonujących na terenie Niemiec oraz zasad ich funkcjonowania, doskonalenie umiejętności związanych z kompleksową obsługą gościa hotelowego zgodnie z europejskimi standardami obsługi, poznanie i stosowanie procedur oraz technik pracy obowiązujących na różnych stanowiskach w europejskim obiekcie noclegowym, doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w języku angielskim, w szczególności w zakresie słownictwa zawodowego. Młodzież biorąca udział w programie stażu, ukształtowała cenne umiejętności pracy w zespole międzynarodowym oraz zdobyła doświadczenie podczas osiąganiu

kwalifikacji zawodowych. Uczestnicy poznali techniki pracy obowiązujące na terenie Niemiec oraz obiekty hotelarskie różnych rodzajów i kategorii, doskonalili umiejętności posługiwania się językiem angielskim w sytuacjach zawodowych, obserwowali zwyczaje i kulturę oraz ukształtowali samodzielne postawy podczas pracy poza granicami kraju.

Zdobyte doświadczenia, oprócz podniesienia stopnia przygotowania zawodowego do pracy, przyczynią się do doskonalenia umiejętności i zdobycia kwalifikacji mających na celu ułatwienie rozwoju osobistego oraz możliwości sprawnego funkcjonowania na rynku pracy, zachęcenia do nauki języków obcych, przełamania barier językowych, kulturowych oraz utrwalonej przez pokolenia niechęci do przemieszczania się w poszukiwaniu atrakcyjnej pracy, ukształtowania wśród uczestników postaw mobilnych oraz przedsiębiorczych, wzbogacenia słownictwa specjalistycznego oraz nawiązania kontaktów interpersonalnych z rówieśnikami, podniesienia poziomu poczucia własnej wartości i ukazania nowych możliwości oraz przełamania stereotypów myślenia dotyczących braku perspektyw zawodowych.

Realizacja założonych celów we współpracy z organizacją przyjmującą gwarantuje zdobycie przez uczniów pakietu pożądanych wiadomości i udoskonalenie umiejętności zawodowych niezbędnych na europejskim rynku pracy.

II Olimpiada Wiedzy o Turystyce

Autor: Zespół Nauczycieli Przedmiotów Zawodowych

Osoba rekomendująca: Kamila Niewiadomska – dyrektor szkoły, Maria Wajgner – nauczyciel doradca metodyczny w ŁCDNiKP

Jest to druga edycja Olimpiady Wiedzy o Turystyce zorganizowanej przez Uniwersytet Łódzki, Wydział Nauk Geograficznych Instytutu Geografii Miast i Turyzmu (ul. Kopcińskiego 31) wspólnie z Zespołem Szkół Ekonomiczno-

Turystyczno-Hotelarskich im. Wł. Grabskiego w Łodzi oraz przedstawicielami branży turystycznej i organizacjami turystycznymi.

Celem olimpiady jest rozwijanie wśród młodzieży zainteresowania turystyką oraz podnoszenie poziomu wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych objętych podstawą programową kształcenia w zawodzie technik obsługi turystycznej, zatwierdzonej przez Ministra Edukacji Narodowej. Ponadto kształtowanie wzorców wychowawczych i pobudzanie ambicji zawodowych uczniów, motywowanie do podejmowania dalszego kształcenia na kierunkach turystyczno-hotelarskich szkół wyższych, kształtowanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy, umożliwienie szlachetnego współzawodnictwa w rozwijaniu zainteresowań, integracja środowisk turystycznych.

Działania składające się na dobrą praktykę to między innymi przygotowanie dokumentacji II Olimpiady Wiedzy o Turystyce, w tym regulaminu, upowszechnienie go i zaproszenie do udziału uczniów ze szkół branży turystyczno-hotelarskiej, opracowanie zestawu pytań konkursowych, współorganizacja olimpiady.

Przewidywane efekty wdrożenia to: wyłonienie *Najlepszego turysty* w Polsce – ucznia laureata olimpiady, wpojenie uczniom zasad dobrej organizacji pracy i poszanowania potrzeb drugiego człowieka, pobudzanie ambicji zawodowych uczniów, podwyższenie samooceny uczniów i uczennic klas turystycznych w zakresie szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy zgodnie z wykształceniem, promowanie wśród młodzieży zainteresowania turystyką oraz zdrowego stylu życia.

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMII I USŁUG W ŁODZI
ul. Astronautów 19

Projekt „50 lat Szkoły”

Autorzy: Ewa Baczewska – dyrektor szkoły i Rada Pedagogiczna

Osoba rekomendująca: Krystyna Kielan – nauczyciel konsultant

W okresie realizacji projektu podjęto działania mające na celu zorganizowanie uroczystych obchodów z okazji 50 rocznicy powstania szkoły. W czerwcu w gmachu szkoły spotkali się przedstawiciele władz, nauczyciele, uczniowie oraz absolwenci. **Nowością** w tym działaniu jest wydanie obszernej *Gazety Jubileuszowej*, w której w cyklu bardzo interesujących artykułów przedstawiono historię szkoły, począwszy od roku szkolnego 1963/1964 do roku szkolnego 2013/2014. Między innymi zaprezentowano poczet Dyrektorów Szkoły oraz Patronkę Szkoły – Panią Natalię Gąsiorowską, ponadto przedstawiono kalendarium ciekawych szkolnych wydarzeń Pięćdziesięciolecia.

W ramach projektu podjęto działania, których celem było pogłębienie wiedzy uczniów i nauczycieli w zakresie historii szkoły. Zbiegło się to ze zmianą nazwy (dotychczasowa nazwa: Zespół

Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2) na Zespół Szkół Ekonomii i Usług. Dyrekcja, nauczyciele, uczniowie i pracownicy obsługi mogli lepiej zrozumieć przeszłość i poczuć dumę z osiągnięć swojej Szkoły oraz zintegrować swoje działania dla dalszego jej rozwoju.

Pracownia przyrodniczo-turystyczna „Ekoturysta”

Osoba rekomendująca: Krystyna Kielan – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

W dniu 25 listopada 2014 roku w Zespole Szkół Ekonomii i Usług została oficjalnie otwarta **pracownia przyrodniczo-turystyczna *Ekoturysta*** utworzona dzięki dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz wkładowi własnemu Rady Rodziców Zespołu Szkół Ekonomii i Usług w Łodzi. Całkowity koszt zadania wyniósł 27 931,65 zł, z tego dotacja ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi wyniosła 25 931,65 zł, a dofinansowanie z Rady Rodziców ZSEiU 2000 zł. Powstała ekopracownia ma służyć wszystkim uczniom podczas zajęć z przedmiotów zawodowych turystycznych, geografii, biologii, fizyki i chemii.

Oskar Kolberg by się cieszył!

Osoba rekomendująca: Krystyna Kielan – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej rok 2014 ustanowiono **Rokiem Oskara Kolberga** w 200 rocznicę jego urodzin oraz w uznaniu jego dokonań jako kompozytora, folklorysty i etnografa. Oskar Kolberg wydał 33 tomy monografii regionalnych i tematycznych oraz opublikował ok. 200 artykułów z zakresu etnografii, folklorystyki, językoznawstwa i muzykologii. Decyzję uzasadniono następująco: „Dorobek naukowo-badawczy Oskara Kolberga dokumentujący kulturę ludową XIX wieku jest imponujący ze względu na wszechstronny zakres jego zainteresowań kulturą ludu oraz geografię badań, obejmującą Polskę przedrozbiorową i obszary ludowych kultur Ukrainy, Białorusi, Litwy, Śląska, Słowian południowych, Łużyczan, Czechów i Słowaków”.

Od 18.11.2014 r. do 21.11.2014 r. – Zespół Szkół Ekonomii i Usług zwany przez niektórych ZEUSEM – za sprawą obchodów Roku Oskara Kolberga zmienił się w prawdziwy ludowy Olimp. Organizatorzy szkolnych obchodów – nauczycielki – Magdalena Stankiewicz, Mariola Torańska i Agnieszka Wasilewska wraz z uczniami zaprojektowali bogaty program obchodów.

Obchody rozpoczęły się wykładem Pani dr Justyny Mokras-Grabowskiej poświęconym folklorowi Polski. Walorem wystąpienia było syntetyczne ujęcie wiedzy i pokazanie, że sztuka ludowa to nadal inspiracja dla wzornictwa. Druga część spotkania to konkursy na prezentacje regionów Polski. Tutaj pomysłowością wykazała się IC TOR, która mówiąc o Podhalu, zainscenizowała gawędę góralską w oryginalnym wykonaniu gwarą. Pięknie pokazany został także Śląsk i Łowicz. Należy podkreślić, że uczestnicy konkursów przygotowali potrawy regionalne do degustacji dla Jury i widowni! Furorę zrobiły kluski śląskie z sosem!

Drugiego dnia wystąpił Zespół Śpiewaczo-Obrzędowy z Ożarowa. Nestorka i założycielka grupy – Pani Wanda Majtyka –

wraz z zespołem rozśmieszyła około stuosobową młodą widownię. Uczniowie po raz pierwszy usłyszeli o nagrodzie zwanej Basztą, wręczanej w Kazimierzu nad Wisłą za krzewienie autentycznej kultury regionalnej, którą był wyróżniony zespół. Grupa zaprezentowała skecze, pełne prześnego humoru, stare pieśni miłosne i autentyczne dziadowskie, sięgające jeszcze do tradycji siedemnastowiecznej. Nauczyciele nie mogli się nadziwić ciszy, jaka panowała na sali gimnastycznej.

Trzeci dzień także obfitował w wydarzenia artystyczne. Tego dnia wystąpił zespól ludowy *Szczawiniacy*. W barwnych strojach młodzi ludzie tańczyli poloneza, polkę i krakowiaka. Zobaczyliśmy także inscenizację fragmentu *Chłopów* Reymonta w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Ekonomii i Usług. Rolę Macieja Boryny brawurowo zagrał Krzysztof Nieciąg, a Marcjannę Pacześ Joasia Kapuścińska, powagę sądu z trudem utrzymywał Michał Jacoń. Największe wrażenie na widzach zrobił jednak Piotrek Wieczorkiewicz, który gwarą łowickich Księżaków przekonywał sąd, że nie ukradł świni, tylko zwierzę samo przyszło za nim do chałupy. Olga Nastarowicz w roli Magdy dzielnie broniła swego męża przed skazaniem za kradzież. Te dowodzenia przed sądem naszym nauczycielom z czymś się kojarzyły, dlatego jeszcze bardziej rozśmieszały widzów. Daria Zawadzka w roli uwiedzionej Jewki, chcącej wyłudzić alimenty, bezskutecznie przekonywała. sąd do ojcostwa Boryny. Chaos na sali sądowej uciszał bardzo skutecznie Gabriel Pawłowski, który mocno utożsamił się z rolą strażnika prawa i porządku. W klimat powieści wprowadzał nas Bartek Kopycki jako narrator. Organizatorki szkolnych obchodów prezentowały się w autentycznych strojach ludowych ku uciesze uczniów, którzy nie omieszkali robić zdjęć z nauczycielkami w niekonwencjonalnych rolach.

Ewa Górniak – szkolna reporterka i dokumentalistka, tak dalece chciała być wierna dziedzictwu Oskara Kolberga, że podążyła szlakiem swych przodków i udała się do Lublina. Zrealizowany przez nią dokument oddawał koloryt lubelskiej ziemi a sfilmowane wesele przybliżyło żywe jeszcze tradycje ludowe w tym regionie.

Dzień czwarty obchodów to ludowe karaoke i wspólna zabawa podczas przerw. Najważniejsza Słowianka z ZEUSA – Justyna Wypyszewska w łowickim stroju poprowadziła zabawę – i tu kolejne miłe zaskoczenie – wszyscy śpiewali skoczne ludowe przyśpiewki! Niemożliwe stało się możliwe!

Te niełatwe przedsięwzięcie mogło zostać zrealizowane dzięki zaangażowaniu dyrektora szkoły – Pani Ewy Baczewskiej oraz nauczycieli i uczniów. Oskar Kolberg by się cieszył !!!

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 3 W ŁODZI
ul. Kilińskiego 159/163

Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwa w ZSP nr 3

Autor: Aleksandra Osińska – nauczyciel przedmiotów zawodowych

Osoba rekomendująca: Agnieszka Mikina – doradca metodyczny ds. przedsiębiorczości i edukacji ekonomicznej

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych od 2012 roku realizowany jest program *Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo* prowadzony przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości we współpracy z Fundacją Kronenberga. **Celem programu** jest przygotowanie uczniów do podejmowania i realizacji działań w obszarze zawodowym i społecznym. Poprzez udział w projekcie uczniowie przygotowują się do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, poznają szanse i zagrożenia wynikające

z samozatrudnienia, przygotowują się do wejścia na rynek pracy. Ponadto mają możliwość weryfikacji własnych planów zawodowych i edukacyjnych, kształtują postawy i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości oraz cechy niezbędne do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

W ramach zajęć uczniowie zakładają w szkole i prowadzą realnie działającą firmę w formie spółki jawnej. Szukają pomysłu na produkt, przygotowują biznesplan przedsięwzięcia, gromadzą kapitał, podejmują działania marketingowe, produkują i sprzedają swoje produkty, prowadzą dokumentację finansową.

W latach 2012-2014 program był wdrażany w ZSP nr 3 w ramach zajęć pozalekcyjnych. Wzięło w nich udział 23 uczniów Technikum Logistycznego, którzy założyli i prowadzili 3 miniprzedsiębiorstwa. W roku szkolnym 2014/2015 program jest realizowany w klasie III Technikum Gazowniczego w ramach modułu *Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej w branży gazowniczej*.

Efekty wdrożenia. Doświadczenia, które zdobywają uczniowie, uczestnicząc w programie, stanowią cenne uzupełnienie ich życiorysów zawodowych i listów motywacyjnych. Wchodząc na rynek pracy, mogą pochwalić się konkretnymi działaniami, są świadomi swoich umiejętności i cech charakteru. Rozumieją, jak funkcjonuje gospodarka, wiedzą nie tylko jak założyć i poprowadzić firmę, ale potrafią pracować w grupie, podejmować decyzje oraz prezentować efekty swojej pracy.

ZESPÓŁ SZKÓŁ GASTRONOMICZNYCH W ŁODZI
ul. Sienkiewicza 88

Konkurs dla Gimnazjalistów „Racjonalne żywienie – Twój najlepszy wybór”

Autorzy: Maria Jagiełło i Katarzyna Bulińska – nauczycielki Zespołu Szkół Gastronomicznych w Łodzi

Osoba rekomendująca: Barbara Kapruziak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

W Zespole Szkół Gastronomicznych w Łodzi po raz piąty w tym roku szkolnym organizowany jest konkurs *Racjonalne żywienie – Twój najlepszy wybór*. Konkurs jest skierowany do uczniów klas I-III z gimnazjów z terenu Łodzi. Tematyka wiodąca Konkursu w bieżącym roku: *Ryby w racjonalnym żywieniu*. Honorowy patronat nad konkursem objęli Prezydent Miasta Łodzi, Łódzki Kurator Oświaty, Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi.

Konkurs otrzymał wyróżnienie w X Przeglądzie Inicjatyw Edukacyjnych w Łodzi.

Celem głównym konkursu jest rozwijanie zainteresowań uczniów gimnazjów problemami żywienia i promowanie prozdrowotnego stylu życia poprzez kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych.

Należy zaakcentować fakt, że konkurs jest jedną z form realizacji Programu promocji zasad zdrowego odżywiania i zwiększenia aktywności fizycznej dla młodzieży szkolnej *Zdrowo żyć – zdrowym być* Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi a także to, że znakomicie wpisuje się w *Globalną Strategię dotyczącą Żywienia, Aktywności Fizycznej i Zdrowia* opracowaną przez WHO oraz w dokument opracowany przez Radę Unii Europejskiej *Zielona Księga – promowanie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej: europejski wymiar zapobiegania nadwadze, otyłości i chorobom przewlekłym*.

Bardzo interesującą inicjatywą jest zapewnienie przez organizatorów nie tylko nagród rzeczowych dla zwycięzców, ale dodatkowo umożliwienie zainteresowanym laureatom i finalistom wzięcia udziału w lekcji otwartej z przedmiotów zawodowych np. technologii gastronomicznej, obsługi konsumenta, zasad żywienia człowieka itp.

Przewidywane efekty wdrożenia to: upowszechnienie wzorców racjonalnego żywienia i promocji zdrowia oraz zapobieganie nadwadze i otyłości wśród młodzieży, a tym samym w przyszłości chorobom żywieniowozależnym: nadciśnieniu, miażdżycy, cukrzycy typu 2. Jednocześnie organizatorzy liczą na promocję *Gastronomika* wśród gimnazjalistów.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 5 IM. KRÓLA BOLESŁAWA CHROBREGO W ŁODZI
ul. Drewnowska 88

Warsztaty językowe – Projekt „Niemiecki w sieci”

Autor: Beata Śliwicka – nauczycielka języka angielskiego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5

Osoba rekomendująca: Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi wdrożono do realizacji projekt *Niemiecki w sieci*. Celem głównym projektu jest wspieranie nauczania i uczenia się języka niemieckiego oraz rozwój samodzielności uczniów w procesie uczenia się poprzez działanie, odkrywanie i zabawę oraz kształtowanie umiejętności pracy w grupie. Do współpracy podczas realizacji projektu zaproszono uczniów klasy trzeciej Gimnazjum nr 13 w Łodzi.

W ramach projektu dla uczniów gimnazjum zorganizowane zostały warsztaty językowe z języka niemieckiego w korelacji z językiem angielskim. Podczas warsztatów wykorzystano metodę stacji, która pozwala uczniom pracować we własnym tempie, zgodnie z indywidualnymi możliwościami i zainteresowaniami. Stacje przygotowano w taki sposób, aby ćwiczenia zróżnicować pod względem tematycznym oraz pod względem trudności wykonania. Taka organizacja warsztatów pozwoliła wyzwolić zainteresowanie oraz inicjatywę uczniów, którzy doskonalili umiejętności leksykalno-gramatyczne oraz poszerzyli wiedzę o krajach niemieckiego, a także angielskiego, obszaru językowego.

Gimnazjalistów podczas wykonywania ćwiczeń wspierali uczniowie ZSP nr 5.

Po zakończeniu zajęć warsztatowych uczniowie gimnazjum zostali zaproszeni do wykonania prac plastycznych na temat *Pokaż język*. Prace miały podkreślić, jak ważne jest uczenie się języków obcych we współczesnym świecie dla lepszego rozumienia kultury, zwyczajów i gospodarki innych narodów oraz dla kształtowania postawy tolerancji. Uczestnicy warsztatów otrzymali dyplomy oraz drobne upominki. Współpraca podjęta z gimnazjalistami w ramach realizacji projektu dała możliwość rozwijania umiejętności językowych, zainteresowania innymi krajami, pokazania szkoły (Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5), jej osiągnięć w zakresie rozwijania dodatkowych zainteresowań i doskonalenia umiejętności (ogólnych i zawodowych) uczniów, a także atmosfery sprzyjającej twórczej pracy, jaka panuje w szkole. Realizacja projektu i opisane warsztaty to doskonała okazja do podjęcia dalszej współpracy z gimnazjami, wymiany poglądów i doświadczeń pomiędzy wszystkimi uczestnikami takiej współpracy.

Wycieczka edukacyjna na targi InnoTrans do Berlina

Autor: Barbara Miller-Urbaniak – nauczycielka kształcenia zawodowego w ZSP nr 5

Osoba rekomendująca: Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

We wrześniu 2014 roku uczniowie trzech klas kolejowych wyjechali do Berlina na Międzynarodowe Branżowe Targi Technologii Transportowych InnoTrans, które są największym wydarzeniem branży kolejowej w Europie. Celem wycieczki było poznanie najnowocześniejszych rozwiązań technicznych stosowanych w kolejnictwie. Wycieczkę zorganizował dyrektor PKP-PLK Marek Olkiewicz. Opiekunami uczniów podczas wycieczki byli nauczyciele kształcenia zawodowego – Barbara Miller-Urbaniak, Damian Paprocki oraz Rafał Suma.

Po wejściu na tereny targowe każdy z uczniów zaopatrzył się w punkcie informacyjnym w plan terenów targowych, aby sprawniej poruszać się pośród stanowisk wystawienniczych. W tym roku na targach swoją ekspozycję prezentowali wystawcy z 146 państw – w tym także z Polski. Uczniowie zwiedzali stoiska w kilkuosobowych grupach. Zapoznali się z interesującymi ekspozycjami wystawców. Największe zainteresowanie budziły kompletne pojazdy trakcyjne i maszyny drogowe eksponowane ze względu na rozmiary na zewnątrz hali targowej. Zwiedzający targi mogli wsiadać do każdego pojazdu, oglądać wyposażenie oraz urządzenia sterowania, których pasażerowie podczas przejazdów nie mogą zobaczyć. Dużym zainteresowaniem uczniów cieszyły się także stoiska wystawców z Polski.

Uczniowie poza możliwością zobaczenia absolutnych nowości technicznych i technologicznych branży kolejowej mogli uzyskać informacje o kierunkach rozwoju branży transportowej (kolejowej)

oraz rozwijać kompetencje językowe. Wycieczka na targi pozwoliła uczniom spotkać się z przedstawicielami branży kolejowej z niemal całego świata, rozwinęła nowe myślenie o kolejnictwie i uświadomiła potrzebę doskonalenia umiejętności językowych, które dają możliwość komunikowania się z kontrahentami zagranicznymi.

Współpraca z Fundacją „Dziewczynka z zapałkami”

Autor: Beata Śliwicka – nauczycielka języka angielskiego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5

Osoba rekomendująca: Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 podjął współpracę z wolontariuszami Fundacji *Dziewczynka z zapałkami*, której celem jest doskonalenie umiejętności komunikowania się w językach obcych, poszerzanie wiedzy na temat życia w innych krajach oraz rozwijanie postawy tolerancji wobec innych narodów.

Wolontariusze (studenci) z Turcji, Chorwacji, Brazylii, Indii i Iranu zaprezentowali uczniom ZSP nr 5 swoje kraje pod względem geograficznym, kulturowym, językowym i demograficznym.

Przygotowane prezentacje oraz pokazywane dokumenty tożsamości, środki płatnicze, oryginalny kalendarz i pocztówki

z charakterystycznymi miejscami w Brazylii, Indiach, Iranie i w Turcji wzbudziły ogromne zainteresowanie. Wolontariusze odpowiadali na pytania uczniów dotyczące między innymi zasad podróżowania po różnych krajach, tradycji, kuchni typowej dla poszczególnych nacji, możliwości pracy i uczenia się języków obcych w sposób praktyczny, różnic kulturowych i doświadczeń wolontariuszy związanych z prowadzeniem ich działalności w różnych krajach.

Kontakt z młodymi przedstawicielami innych nacji oraz rozbudzona przez nich ciekawość innych krajów skłoniły uczniów do podjęcia rozmów w języku obcym. Uświadomiły uczniom konieczność rozwijania kompetencji językowych oraz zmotywowały ich do nauki języka angielskiego.

Projekt „Europejski rynek pracy moją szansą na sukces”

Realizatorzy projektu: Beata Czekalska (koordynator), Beata Śliwicka, Agnieszka Wardencka-Wójcik, Renata Tylińska

Osoba rekomendująca: Małgorzata Joniuk-Piątkowska – dyrektor szkoły, Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Projekt został zrealizowany w terminie 1 stycznia – 31 lipca 2014 r. w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet III *Wysoka jakość systemu oświaty*, Działanie 3.4 *Otwartość systemu oświaty w kontekście uczenia się przez całe życie*, Poddziałanie 3.4.2 *Upowszechnianie uczenia się przez całe życie* – projekt systemowy pt.: *Staże i praktyki zagraniczne dla osób kształcących się i szkolących zawodowo.*

Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Bezpośrednimi uczestnikami projektu byli uczniowie klas II i III zdobywający kwalifikacje w zawodzie technik ekonomista. **Głównym celem** projektu było wzmocnienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego poprzez udział w zagranicznej praktyce zawodowej służącej doskonaleniu kluczowych kompetencji

zawodowych uczestników projektu oraz wzmocnienie ich pozycji nie tylko na lokalnym, ale też europejskim rynku pracy.

Projekt był realizowany we współpracy z partnerem zagranicznym EuroPartneship Agency Ltd. w Wielkiej Brytanii.

Zgodnie z założeniami w projekcie uczestniczyło 22 uczniów. Uczniowie odbywali staż w Plymouth w podmiotach gospodarczych prowadzących działalność handlową, agencjach nieruchomości oraz w firmach świadczących usługi adwokackie na stanowiskach administracyjnych oraz księgowych. W trakcie odbywania stażu uczestnicy projektu poznali zasady organizowania i prowadzenia działalności gospodarczej na europejskim rynku pracy oraz europejskie standardy w zakresie organizacji procesów pracy, ważnych w życiu zawodowym technika ekonomisty, takich jak zaopatrzenie, magazynowanie, transport i sprzedaż produktów. W ramach stażu uczniowie doskonalili umiejętności zawodowe związane z wykonywaniem prac biurowych z wykorzystaniem nowoczesnych urządzeń oraz specjalistycznych programów komputerowych.

Wykonywane podczas stażu zadania zawodowe sprzyjały doskonaleniu umiejętności komunikacyjnych w języku angielskim, a w szczególności w zakresie słownictwa zawodowego. Stażyści musieli wykazać się odpowiedzialnością za realizowane działania, nauczyli się obowiązkowości i sumienności.

Podczas odbywania stażu uczestnicy projektu poznali międzynarodowe środowiska pracy, uzyskali pierwsze doświadczenie zawodowe w międzynarodowym zespole, udoskonalili swoje umiejętności zawodowe oraz przełamali barierę komunikowania się w języku angielskim w miejscu pracy. Każdy z uczestników, po zakończeniu stażu, otrzymał dokument potwierdzający odbycie praktyki w Wielkiej Brytanii Europass Mobility. Dodatkowo uczestnicy otrzymali od organizacji przyjmującej certyfikat odbycia stażu Leonardo da Vinci.

Oprócz doświadczenia w pracy uczestnicy projektu poznali kulturę angielską, mentalność ludzi, u których byli zakwaterowani oraz wiele atrakcji turystycznych. Dzięki pobytowi i pracy w innym kraju i spotkaniu z odmiennymi zwyczajami, upodobaniami i mentalnością tamtejszego społeczeństwa, stażyści

otrzymali praktyczną lekcję tolerancji i wyrozumiałości dla przedstawicieli innych kultur – z całą ich odmiennością, nie zawsze dla nas zrozumiałą i często trudną do zaakceptowania. To doświadczenie pomoże uczniom w poruszaniu się na Europejskim Rynku Pracy.

W poszukiwaniu sposobów zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego – „zajęcia w terenie”

Autorzy: Agnieszka Wardencka-Wójcik, Renata Tylińska

Osoba rekomendujaca**:** Renata Tylińska – nauczyciel kształcenia zawodowego, Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Zajęcia dydaktyczne realizowane dla zawodu technik handlowiec dotyczące promowania oferty handlowej, w szczególności merchandisingu, organizowane są na terenie Centrum Handlowego Manufaktura w punktach sprzedaży detalicznej. Celem zajęć jest ukształtowanie umiejętności prezentowania oferty handlowej w sklepie.

Przed przystąpieniem do zajęć nauczyciel omawia cele i metody realizacji lekcji. Informuje o końcowych rezultatach pracy ucznia i podaje kryteria ich oceniania. Młodzież analizuje materiały dydaktyczne przygotowane do zajęć, w szczególności zapisy w karcie pracy ucznia tzw. *Karcie obserwacji*. Uczniowie wybierają punkty sprzedaży detalicznej, w których chcą przeprowadzić obserwację. W trakcie zajęć na terenie C.H. Manufaktura uczniowie analizują konkretną ofertę handlową, oglądają wystawy sklepowe, ekspozycje towarów w sklepie oraz obserwują wygląd i zachowania zarówno sprzedawców jak i klientów. Na podstawie własnych spostrzeżeń samodzielnie formułują zasady merchandisingu stosowane przez konkretne placówki handlowe oraz zachowania klienta podczas robienia zakupów. Efekty obserwacji i wyciągnięte na jej podstawie wnioski zapisują w przygotowanych Kartach obserwacji. Podczas zajęć w szkole analizują swoje zapisy, poznają stosowane zasady prezentacji oferty handlowej w tym merchandisingu, oceniają działania poszczególnych placówek

handlowych na podstawie znanych wcześniej kryteriów, proponują własne rozwiązania i poddają je ocenie ekspertów tj. koleżanek i kolegów z klasy.

Przewidywane efekty wdrożenia: poprzez realizację „zajęć w terenie" uczniowie w sposób praktyczny, z dużym zaangażowaniem, kształtują umiejętności zawodowe związane z promowaniem oferty handlowej oraz rozwijają swoje zainteresowania zawodowe. Samodzielnie poszukują wiadomości koniecznych do wykonywania zadań zawodowych handlowca. Doskonalą swoje kompetencje personalne i społeczne takie jak kreatywność i konsekwencja w realizacji zadań oraz współpracy w zespole.

W poszukiwaniu sposobów zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego – „Karta umiejętności"

Autorzy: Agnieszka Wardencka-Wójcik, Renata Tylińska

Osoba rekomendująca: Renata Tylińska – nauczyciel kształcenia zawodowego, Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Przygotowanie uczniów do egzaminu zawodowego jest procesem**,** który wymaga współpracy ucznia/uczniów i nauczyciela. Ważnym warunkiem tej współpracy jest wiedza obu stron o zasadach i formach przeprowadzania egzaminów, wymaganiach egzaminacyjnych oraz osiągnięciach edukacyjnych ucznia. Współpracę planuje nauczyciel, który też określa, w porozumieniu z uczniami, jej zasady, zadania dla obydwu stron oraz wyznacza efekty, jakie powinny zostać osiągnięte w określonym czasie.

Zaplanowane efekty powinny wynikać z wymagań egzaminacyjnych, a ich uzyskanie jest niezbędne do zapewnienia skutecznego przygotowania uczniów do egzaminu zawodowego. Narzędziem pomocnym zarówno dla nauczyciela jak też uczniów w monitorowaniu efektów jest *Karta umiejętności* (zwana dalej *Kartą*). Każdy uczeń ma odrębną *Kartę*.

Karta, zbudowana jest w formie tabeli i stanowi zbiór niezbędnych informacji o stanie osiągnięć uczniów w odniesieniu do wymagań egzaminacyjnych. W kolumnie pierwszej *Karty* wpisane są wszystkie umiejętności sprawdzane na egzaminie określone w standardzie wymagań egzaminacyjnych (stary egzamin) lub podstawie programowej kształcenia w zawodzie (nowy egzamin). Każda z umiejętności wpisana jest w odrębnym wierszu. Wyniki zaplanowanych badań osiągnięć są zamieszczane przez uczniów w odrębnych kolumnach odpowiednio do umiejętności.

Na podstawie analizy wyników badań uczniowie samodzielnie formułują wnioski o poziomie swoich umiejętności – wskazują te, które mają już ukształtowane oraz te, które wymagają doskonalenia. Wnioski omawiają z nauczycielem i wspólnie ustalają dalsze działania.

Dla nauczyciela informacje zawarte w *Kartach umiejętności* są podstawą planowania i wdrażania działań naprawczych na zajęciach dydaktycznych w odniesieniu do klasy, grupy, jednostki. Informacje te również wykorzystywane są w ewaluacji procesu kształcenia dla podniesienia jego efektywności, w tym skutecznego procesu przygotowania do egzaminu.

Na podstawie wyników ewaluacji nauczyciel przygotowuje ćwiczenia i zadania stosując zasady indywidualizacji, przez co sukcesywnie motywuje młodzież do efektywnej pracy i doskonalenia swoich umiejętności.

Przewidywane efekty wdrożenia: współpraca nauczyciela i ucznia/uczniów z wykorzystaniem Karty umiejętności umożliwia świadomy udział ucznia w kształtowaniu jego umiejętności zawodowych, co prowadzi do zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego w odniesieniu do klasy, grypy, jednostki. Jest to kluczowy efekt wdrożenia *Kart umiejętności* do procesu kształcenia. *Karta umiejętności* wdrażana jest w zawodzie technik handlowiec. *Kartę* o takiej samej strukturze można zastosować w procesie kształcenia zawodowego w różnych zawodach oraz kształcenia ogólnego z zachowaniem odpowiednich wymagań egzaminacyjnych.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO W ŁODZI
ul. Franciszkańska 137

Ekologiczne wędrówki Spożywczaka

Autorzy: Dorota Woźniak – nauczyciel, Bożena Pietrzykowska – nauczyciel, Paulina Kolczyńska – nauczyciel

Osoba rekomendująca: Joanna Kośka – dyrektor szkoły

W czerwcu 2014 roku uczniowie klas Technikum ZSPS uczestniczyli w wycieczce do Lasu Łagiewnickiego. Zajęcia w największym w Europie kompleksie leśnym w granicach miasta były jednym z elementów realizacji zadań Ekologicznej Pracowni Analizy Żywności. **Projekt *Ekologiczne wędrówki Spożywczaka* miał charakter interdyscyplinarny.**

Celem projektu było połączenie zagadnień zajęć edukacyjnych z zakresu geografii, biologii, chemii, historii z aktywnym uczestniczeniem w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych.

Podczas trwającej ponad trzy godziny wędrówki uczniowie dokonywali obserwacji w terenie, zbierali dane, pobierali próbki wody i gleby oraz poznawali treści przygotowane przez kolegów. Pobrane w lesie próbki następnie poddali analizie fizyko-chemicznej wskaźników jakości w szkolnym laboratorium analizy żywności, badając zawartość określonych jonów oraz wnioskowali o stanie czystości środowiska Lasu. Uczestnicy projektu poznali: środowisko przyrodnicze Lasu Łagiewnickiego, formy ochrony przyrody występujące w Polsce, zbiorowiska leśne Polski, źródła zanieczyszczeń wody i gleby, charakter budowy geologicznej i ukształtowania powierzchni Wyżyny Łódzkiej oraz sieć rzeczną tego obszaru. W trakcie wycieczki odwiedzili doliny rzeki Bzury, Leśniczanki, Łagiewniczanki, zapoznali się z historią tego miejsca oraz elementami historii miasta. Pałac Juliusza Heinzla, drewniane kapliczki św. Antoniego i św. Rocha, ślady dawnej gorzelni, klasztor na wzgórzu Wyglądnica były ważnymi punktami na trasie wędrówki. Wiedzę przyrodniczą: gatunki drzew, sposoby ochrony bioróżnorodności, faunę i florę Lasu Łagiewnickiego przybliżył uczniom nauczyciel biologii. Wycieczka zakończyła się konkursem *Las Łagiewnicki – niezwykła przyroda z historią w tle*, w którym uczniowie musieli zaprezentować wiedzę i umiejętności z realizowanej ścieżki przyrodniczej.

Przewidywane efekty wdrożenia to upowszechnienie wartości poznawczych z zakresu geografii, biologii, chemii, historii połączonych z aktywnym uczestniczeniem w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych oraz wprowadzenie elementów wychowawczych – szacunku do przyrody, przywiązania do tradycji, sentymentu (umiłowania) do małej ojczyzny. *Ekologiczne wędrówki Spożywczaka* doskonale wpisały się w projekt UMŁ i ŁCDNiKP zatytułowany *Turystyka sentymentalna w edukacji obywatelskiej i regionalnej*.

ZESPÓŁ SZKÓŁ SAMOCHODOWYCH W ŁODZI
ul. Prożka 3/5

Auto Szkoła

Autor: Grzegorz Tosik i Tadeusz Zawadzki – nauczyciel praktycznej nauki zawodu Zespołu Szkół Samochodowych w Łodzi

Osoba rekomendująca: Andrzej Łaziński – wicedyrektor Zespołu Szkół Samochodowych, Jadwiga Morawiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Zespół Szkół Samochodowych w Łodzi posiada Szkolny Ośrodek Nauki Jazdy. Dzięki temu, uczniowie mają możliwość ukończenia kursu prawa jazdy w zakresie **kat. B**. Nauka jazdy prowadzona jest w szkole na zajęciach teoretycznych w ramach przedmiotu: *Przepisy ruchu drogowego i technika kierowania pojazdami*, a zajęcia praktyczne na bezpiecznym i nowoczesnym samochodzie.

Uczniowie klas zasadniczych i technikum pilnie trenują, przygotowując się do zawodów motoryzacyjnych na placu manewrowym szkoły.

Oto **efekty** ich **pracy** w minionym okresie:

- 24 kwietnia 2013 roku uczniowie szkoły zajęli **dwa pierwsze miejsca** w eliminacjach regionalnych XVII Ogólnopolskiego Turnieju Motoryzacyjnego, który odbył się w Łodzi. Gratulujemy uczniom Technikum i Zasadniczej Szkoły Zawodowej,
- 24 maja 2013 roku uczniowie szkoły zajęli **pierwsze miejsce** w eliminacjach wojewódzkich XVII Ogólnopolskiego Turnieju Motoryzacyjnego, który odbył się w Sieradzu. Gratulujemy uczniom Zasadniczej Szkoły Zawodowej. **Drużynie w składzie: Marcin Bartosik, Marek Kustosik, Łukasz Majtczak,**
- 7-8 maja 2013 roku uczniowie szkoły zajęli VIII miejsce w Finale XVII Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego w Poznaniu.

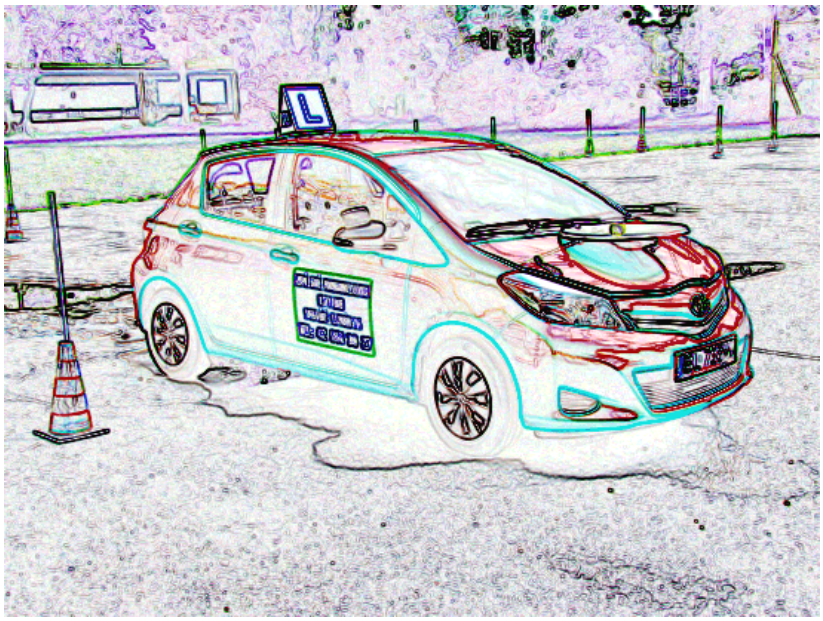

Szkolne Koło Elektromechanika Samochodowego

Autor Artur Jabłoński – nauczyciel praktycznej nauki zawodu w Zespole Szkół Samochodowych

Osoba rekomendująca: Jadwiga Morawiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Warsztatowe Koło Zainteresowań Elektromechaniką Samochodową **powstało z myślą o uczniach**, którzy chcą doskonalić swoje kompetencje zawodowe określone w kwalifikacji

M.12. *Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych.*

Podczas zajęć prowadzonych w warsztatach Zespołu Szkół Samochodowych, uczniowie poszerzają swoją wiedzę i doskonalą umiejętności z zakresu elektromechaniki samochodowej. Analizują techniczne rozwiązania elektryczne i elektroniczne stosowane w samochodach. Rozwijają zdolności manualne oraz zdolności analitycznego myślenia, które są niezbędne podczas diagnostyki i naprawy nie tylko podczas egzaminu potwierdzającego kwalifikację M.12., ale w przyszłej pracy zawodowej. Stawiamy na rozwój i samodzielność.

W tym roku szkolnym **efektem naszych działań** będzie wykonanie modelu oświetlenia zewnętrznego na bazie świateł ksenonowych Fiata 500.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 9 IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W ŁODZI

al. Politechniki 37

Uczniowski Klub Sportowy „TUR“

Autor: Piotr Pluskota – nauczyciel

Osoby rekomendujące: Henryka Michalska – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec, Anna Siennicka – nauczyciele konsultanci w ŁCDNiKP

Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy *TUR* zostało zawiązane w 2000 roku przez grupę inicjatywną nauczycieli, rodziców i uczniów w tamtym okresie jeszcze Zespołu Szkół Elektroniczno-Energetycznych. Głównym celem działań było wykorzystanie organizacyjnych struktur, jakie dawało stowarzyszenie, w celu stworzenia pozalekcyjnych form aktywności sportowej dla młodzieży. W pierwszym okresie funkcjonowania UKS-u zaproponowano młodzieży uczestnictwo w kilku sekcjach sportowych: boksu, kulturystyki, tenisa stołowego, koszykówki.

Największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia sekcji pięściarskiej, w której uczniowie mogli doskonalić swoje umiejętności i uczestniczyć w sportowej rywalizacji organizowanej przez Okręgowy Związek Bokserski.

W ramach współpracy z Miejskim Szkolnym Związkiem Sportowym w 2006 roku zorganizowaliśmy na terenie naszej szkoły obchody Dni Olimpijczyka. Do udziału w imprezie zaproszone zostały inne uczniowskie kluby sportowe z terenu miasta Łodzi. Uczestnicy mieli okazję bezpośrednio wziąć udział w turnieju sprawności fizycznej, wiedzy o historii olimpizmu, oraz spotkać się z łódzkimi olimpijczykami Kazimierzem Marandą i Mirosławem Żerkowskim. Dzięki funkcjonowaniu UKS-u stworzono młodzieży dodatkowe bezpłatne zajęcia pozalekcyjne w kilku sekcjach sportowych: pięściarskiej, kulturystyki, tenisa stołowego, koszykówki. Pozyskano dodatkowe środki finansowe na zakup sprzętu sportowego w kwocie kilkunastu tysięcy złotych (stoły do tenisa stołowego, tablice do koszykówki, sprzęt do siłowni, sprzęt bokserski). Dzięki dotacji uczniowie całej szkoły mają możliwość korzystania z atrakcyjnego sprzętu sportowego. Funkcjonowanie stowarzyszenia wiązało się z koniecznością spełniania wymogów formalnych takich jak: organizowanie walnych zebrań członków stowarzyszenia, pełnienie funkcji członków zarządu itp. Takie działania kształtowały wśród młodzieży postawy aktywności społecznej, samorządności i odpowiedzialności.

Uczniowski Klub Sportowy *TUR* rozpoczął działalność w 2000 roku. Z oferty zajęć sportowych korzystali uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, młodzież szkół ponadgimnazjalnych z Łodzi, studenci łódzkich wyższych uczelni. Od roku 2000 w zajęciach sportowych uczestniczyło 196 osób. W okresie kilkunastoletniego funkcjonowania UKS (a w szczególności sekcja pięściarska) doskonale wpisał się w środowisko lokalne, stając się charakterystycznym elementem życia sportowego w ZSP nr 9. Wzrosło zainteresowanie uczniów sportami walki, wielu byłych zawodników kontynuowało swoje kariery zawodowe w służbach mundurowych.

Projekt zajął III miejsce w X Przeglądzie Inicjatyw Edukacyjnych w kategorii *Inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego.*

Wycieczka patriotyczna Sobibór-Nadbużanka 2014

Autor: Tomasz Szamburski – nauczyciel

Osoba rekomendująca: Henryka Michalska – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

Tradycją szkoły stały się wycieczki patriotyczne. W tym roku celem wyjazdu było poszerzenie wiedzy uczniów o najnowszych dziejach Polski, złożenie hołdu poległym żołnierzom Armii Krajowej, kształtowanie szacunku młodzieży dla własnego państwa, symboli i tradycji narodowych, rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży oraz rozwijanie aktywnego udziału uczniów w życiu społecznym.

W dniach od 28 września do 1 października 2014 roku młodzież z dziewięciu łódzkich szkół ponadgimnazjalnych i harcerze z ZHP wzięli udział w wycieczce patriotycznej do miejsc walki oddziałów Armii Krajowej w czasie II wojny światowej znajdujących się w dzisiejszym powiecie włodawskim. W drodze do miejsca docelowego – Woli Uhruskiej, uczestnicy wyjazdu zwiedzili Pałac Czartoryskich w Puławach, następnie w Lublinie złożyli hołd

Polakom pomordowanym w niemieckim obozie koncentracyjnym – Majdanek, w którym po II wojnie światowej NKWD więziło żołnierzy AK i NSZ. 29 września żołnierze AK, młodzież z łódzkich szkół i jej opiekunowie wzięli udział w uroczystości poświęcenia pomnika w Starym Załuczu. Pomnik ten upamiętnia żołnierzy Armii Krajowej z Lotnego Oddziału *Nadbużanka* poległych w walce z sowiecką partyzantką. 30 września w Wytycznie uczestnicy wyjazdu brali udział w obchodach 75 rocznicy bitwy stoczonej przez żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza gen. Wilhelma Rückemana z nacierającymi od wschodu oddziałami Armii Czerwonej. W ostatni dzień wycieczki odbył się rajd szlakiem Lotnego Oddziału AK Nadbużanka organizowany przez Starostwo Powiatowe we Włodawie.

Ponadto młodzież zwiedziła niemiecki obóz zagłady w Sobiborze, dzięki życzliwości Straży Granicznej poznała piękno rozlewisk nad Bugiem, doszło także do spotkań uczestników wyjazdu z przedstawicielami miejscowych władz samorządowych oraz młodzieżą gimnazjum w Woli Uhruskiej.

Wycieczki patriotyczne w miejsca pamięci narodowej

Autor: Tomasz Szamburski – nauczyciel

Osoba rekomendująca: Henryka Michalska – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w listopadzie 2014 roku zorganizował pięć wycieczek patriotycznych w miejsca pamięci narodowej w województwie łódzkim. Udział w nich wzięło łącznie około 250 uczniów i nauczycieli-opiekunów z 16 łódzkich szkół ponadgimnazjalnych. Wycieczki miały na celu pogłębienie wiedzy uczniów o miejscach pamięci narodowej w województwie łódzkim, złożenie hołdu Polakom poległym w czasie I i II wojny światowej oraz uzmysłowienie młodzieży, jak istotną wartością dla Polaków była i jest niepodległa Ojczyzna.

W poszczególnych dniach za merytoryczne przygotowanie wycieczki odpowiadali nauczyciele łódzkich szkół: Tomasz Szamburski – Zespól Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, Jadwiga Szamburska – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10; Anna Grabska – Zespól Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22, Dominika Maciaszek – XV Liceum Ogólnokształcące.

W wycieczkach wzięła udział młodzież z 16 łódzkich szkół ponadgimnazjalnych: Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22, II Liceum Ogólnokształcącego, IX Liceum Ogólnokształcącego, XV Liceum Ogólnokształcącego, XVIII Liceum Ogólnokształcącego, XX Liceum Ogólnokształcącego, XXI Liceum Ogólnokształcącego, XXV Liceum Ogólnokształcącego, XXX Liceum Ogólnokształcącego, XXXII Liceum Ogólnokształcącego, XXXIII Liceum Ogólnokształcącego oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3. Łącznie około 250 uczestników – uczniów i opiekunów, którymi byli nauczyciele historii.

Uczniowie poznali kilkadziesiąt miejsc pamięci narodowej w województwie łódzkim. Wszystkie z nich pozostaną na długo w wspomnieniach uczestników.

Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne

Oferta Koła skierowana jest do wszystkich uczniów, w szczególności uczniów klas pierwszych, nauczycieli oraz pracowników szkoły oraz członków ich rodzin. Każdego roku wędrówki odbywają się pod innym hasłem, w roku 2014 *TURYSTYKA ŁĄCZY POKOLENIA.* Opiekunami Koła są: Jan Slewa – nauczyciel przedmiotów ogólnokształcących oraz Rafał Borszyński – nauczyciel przedmiotów informatycznych.

Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych

Kto czyta książki – żyje podwójnie (Umberto Eco)

Autor: Jadwiga Jezierna – nauczyciel- bibliotekarz

Osoby rekomendujące: Henryka Michalska – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

W ramach obchodów Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi zorganizowane zostały: akcja plakatowo-informacyjna, obrazująca ideę i historię ustanowienia Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych; szkolny konkurs na projekt okładki lektury szkolnej *Grafika w służbie książki*; wystawa *Malarstwo z książką w tle*.

Obchody Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych zrealizowane zostały w ramach projektu bibliotecznego *Czytam i wiem…,* którego koncepcja oparta jest na współpracy biblioteki

szkolnej z nauczycielami w celu zaangażowania uczniów w działania popularyzujące czytelnictwo na terenie naszej szkoły. Koordynatorem projektu bibliotecznego *Czytam i wiem…* jest nauczyciel-bibliotekarz Jadwiga Jezierna.

Motywowanie uczniów do uczenia się poprzez organizację konkursów

Osoba rekomendująca: Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

Szkoła oferuje swoim uczniom ciekawą ofertę konkursów, kierując się zasadą, iż są one silnym czynnikiem motywującym uczniów do uczenia się i działania. Przykładowo, są to:

- **Konkurs na projekt okładki lektury szkolnej *Grafika w służbie książki***. Konkurs odbywa się w ramach realizowanego przez bibliotekę szkolną projektu bibliotecznego *Czytam i wiem…*. Opiekę nad uczniami przygotowującymi projekty okładek sprawują nauczyciele: Dorota Białkowska, Monika Jaskuła, Agnieszka Kłosińska, Piotr Pluskota, Monika Stępniak-Jankowska.
- **Turniej Rugby Tag**. W roku szkolnym 2014/2015 uczniowie szkoły zajęli drugie miejsce w finale turnieju Rugby Tag w kategorii szkół ponadgimnazjalnych. Liga Rugby Tag jest imprezą, która promuje aktywność fizyczną wśród młodzieży szkolnej. Opiekunem szkolnego zespołu jest nauczyciel wychowania fizycznego Tomasz Matulski.

- **Ogólnopolski Konkurs *Nastoletnie wyzwanie a książkowe wspomaganie***. Olga Kardas, uczennica klasy informatycznej, zajęła I miejsce w ogólnopolskim konkursie *Nastoletnie wyzwanie a książkowe wspomaganie*.
- **Konkurs informatyczny *InfoSukces*** organizowany przez Wydział Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki Politechniki Łódzkiej.
- **Mistrzostwach Łodzi w Sztafetach Pływackich Dziewcząt i Chłopców.** W Mistrzostwach Szkoły w Pływaniu na dystansie 50 m stylem dowolnym zwyciężył po raz kolejny Marcin Kawczyński, uczeń klasy IV TD.
- **Konkurs *STATYSTYKA WOKÓŁ NAS*** organizowany we współpracy z Urzędem Statystycznym w Łodzi.
- **Olimpiada Przedsiębiorczości.** Myślą przewodnią Olimpiady jest hasło: ZARZĄDZANIE ZMIANĄ Opiekunem z ramienia szkoły jest Renata Masica – nauczyciel podstaw przedsiębiorczości.
- **XXVII Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej** Opiekunem z ramienia szkoły jest Renata Masica – nauczyciel podstaw przedsiębiorczości.

Szkoła jest organizatorem lub współorganizatorem konkursów o różnym zasięgu dla gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Są to, między innymi:

Przegląd Twórczości Artystycznej Uczniów Szkół Zawodowych

Przegląd Twórczości Artystycznej Uczniów Szkół Zawodowych to projekt skierowany do uczniów szkół zawodowych z Łodzi i terenu województwa łódzkiego, których pasje artystyczne związane są z fotografią, literaturą i sztukami plastycznymi.

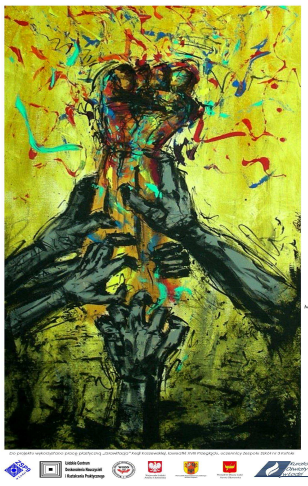

Konkurs odbywa się pod honorowym patronatem Wojewody Łódzkiego, Marszałka Województwa Łódzkiego, Prezydenta Miasta Łodzi, Łódzkiego Kuratora Oświaty, Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole. Głównymi celami Przeglądu są popularyzacja działań artystycznych młodzieży, promowanie aktywności twórczej oraz konfrontacja jej autorskich dokonań.

W tym roku szkolnym prace oceniane będą w trzech kategoriach:

- twórczość fotograficzna – temat: *Dziwny jest ten świat*,
- twórczość literacka – tematyka dowolna,
- twórczość plastyczna – technika i tematyka dowolne.

Jest to konkurs pozwalający dołączyć zainteresowanym do społeczności osób, dla których twórcze odkrywanie prawd i wyrażanie własnych emocji za pomocą artystycznej ekspresji jest równie istotne jak edukacja zawodowa.

Mistrzostwa Szkoły w Pływaniu 2014

Zawody odbyły się 28 października 2014 roku na pływalni Ośrodka Sportu i Rekreacji *Angelica* Wyższej Szkoły Informatyki w Łodzi. Do rywalizacji stanęło osiemnastu uczniów z klas: I_{TA}, I_{TB}, I_{TC}, I_{TE}, II_{ZA} , II_{TC}, II_{TD}, III_{TE} i IV_{TD}. W Mistrzostwach Szkoły w Pływaniu na dystansie 50 m stylem dowolnym zwyciężył, tak jak w ostatnich latach, Marcin Kawczyński, uczeń klasy (IV_{TD}). Najlepsze wyniki osiągnęli: Marcin Kawczyński, uczeń klasy IV_{TD} – 25.77 s. Jakub Raflewski, uczeń klasy I_{TD} – 26,33 s. Mateusz Czerwiński, uczeń klasy II_{TD} – 29,77 s.

Szkolne Mistrzostwa Szkoły w Pływaniu każdego roku przygotowuje i przeprowadza nauczyciel Piotr Pluskota.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 10 W ŁODZI
ul. Strykowska 10/18

Poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły poprzez współpracę z firmami zewnętrznymi

Autor: Włodzimierz Łużyński – wicedyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi

Osoba rekomendująca: Ryszard Zankowski – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi nawiązano współpracę z firmą elektroniczną ASD i rozszerzono zakres współpracy z firmą BSH.

Celem głównym współpracy jest poszerzenie oferty edukacyjnej dla uczniów Technikum Elektronicznego i Mechatronicznego. Współpraca z firmą ASD polega na wdrożeniu nowej specjalizacji oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych w nowej pracowni *Pracowni systemów ochrony i nadzoru*. Rozszerzenie współpracy z firmą BSH polega na przygotowaniu i prowadzeniu zajęć specjalistycznych przez firmę BSH na terenie jej zakładów w Łodzi. Ponadto firma zaprasza do siebie coraz większą liczbę uczniów do udziału w praktykach zawodowych.

Nowością w tym rozwiązaniu jest wyposażenie pracowni elektronicznej w sprzęt specjalistyczny (zapewni je nieodpłatnie firma ASD), który umożliwia profesjonalny montaż i uruchamianie domowych centralek alarmowych i systemów monitoringu przemysłowego. W przypadku firmy BSH nowością jest zainstalowanie w szkolnej pracowni mechatronicznej wybranych urządzeń przemysłowych, z którymi uczący się stykają podczas zajęć specjalistycznych w siedzibie firmy.

Przewidywane efekty wdrożenia to przybliżenie uczącym się rzeczywistych warunków pracy technika elektronika lub mechatronika. Mogą oni nauczyć się profesjonalnego montażu oraz uruchamiania układów i systemów elektronicznych, a także

mechatronicznych, dzięki czemu stają się bardziej atrakcyjnymi absolwentami techników na wymagającym rynku pracy. Kwalifikacje praktyczne uczących znacznie wzrastają, co przekłada się również na wyniki zewnętrznych egzaminów, zwłaszcza w części praktycznej.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PRZEMYSŁU MODY W ŁODZI
ul. Adama Naruszewicza 35

Z nami nabierzesz doświadczenia i spełnisz swoje zawodowe marzenia

Autor: Halina Włodarczyk – dyrektor szkoły

Osoba rekomendująca: Maria Michalak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

W Zespole Szkół Przemysłu Mody prowadzone jest kształcenie w zawodach: technik technologii odzieży, technik cyfrowych procesów graficznych oraz fototechnik. Każdy z tych zawodów

związany jest z modą. Taki cel przyświeca szkole w budowaniu oferty edukacyjnej, która jest konsekwentnie realizowana. By jak najlepiej przygotować uczniów do funkcjonowania na rynku pracy i podniesienia ich kompetencji zawodowych, oprócz obowiązkowych zajęć dydaktycznych realizowanych zgodnie z programem kształcenia, szkoła realizuje projekty o zasięgu międzynarodowym, w ramach których organizowane są zajęcia pozalekcyjne zapewniające kształtowanie nowych kompetencji zawodowych zgodnych z kierunkiem kształcenia. Obecnie w szkole realizowany jest kolejny projekt: *Z nami nabierzesz doświadczenia i spełnisz swoje zawodowe marzenia.*

Nowością w tym projekcie jest utworzenie dwóch stanowisk dydaktycznych.

Urządzenie wielofunkcyjne do druku dwustronnego, umożliwia między innymi: drukowanie bez sterowników plików PDF, XPS, DOCx, XLSx, PPTx, JPEG, TIFF, PS i PCL, wykonywanie kolorowych broszur i wydruków na wstędze (druk banerowy). Uczniowie kształcący się w zawodzie technik cyfrowych procesów graficznych mają możliwość kształtowania nowych umiejętności zawodowych w zakresie druku cyfrowego, a rynek pracy stanie się dla nich jeszcze bardziej przyjazny.

Maszyna wieloigłowa renderka płaska umożliwia uczniom kształcących się w zawodzie technik technologii odzieży kształtowanie umiejętności związanych z konstrukcją i wykonaniem wyrobów bieliźniarskich.

Przewidywane efekty to ukształtowanie umiejętności zawodowych uczących się, wpływających na ich kompetencje zawodowe potwierdzone certyfikatem. Proces certyfikacji prowadzony będzie na podstawie testów praktycznych.

Strona internetowa szkoły a jej wizerunek

Autor: Halina Włodarczyk – dyrektor Zespołu Szkół Przemysłu Mody w Łodzi

Osoba rekomendująca: Maria Michalak – nauczyciel konsultant ŁCDNiKP

W obecnym świecie posiadanie strony internetowej stało się standardem, Internet jest najbardziej popularnym sposobem pozyskiwania informacji. Strona internetowa stała się składnikiem wizerunku szkoły, ważny jest tzw. efekt pierwszego wrażenia, który

decyduje o tym, czy odbiorca uzna, że warto pozostać na stronie, czy znajdzie dla siebie odpowiednie informacje.

W przypadku szkoły, informacje zamieszczane na stronie skierowane są do różnych odbiorców od gimnazjalistów poczynając, poprzez doradców zawodowych, rodziców, jednostek zwierzchnich wreszcie partnerów współpracujących ze szkołą. Szkoła zawodowa poprzez stronę internetową powinna kreować własny, niepowtarzalny wizerunek spójny z kierunkami kształcenia, działaniami szkoły w sferze dydaktycznej i wychowawczej oraz misją szkoły, który na stałe zafunkcjonuje w świadomości odwiedzających stronę.

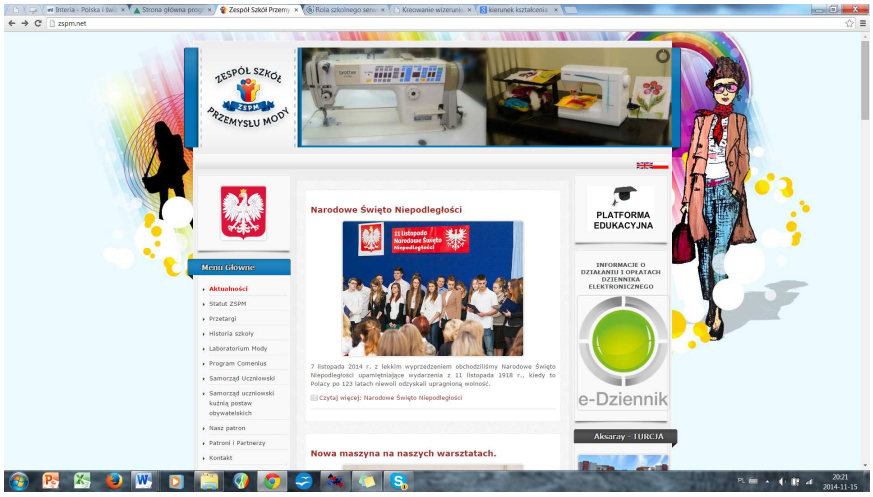

W Zespole Szkół Przemysłu Mody prowadzone jest kształcenie w zawodach: technik technologii odzieży, technik cyfrowych procesów graficznych oraz fototechnik, każdy z tych zawodów związany jest z modą, właśnie to uczniowie i nauczyciele projektujący i prowadzący stronę zastosowali jako elementy szaty graficznej. Zmieniający się baner nawiązuje do zawodów, w których prowadzone jest kształcenie oraz do prowadzonych przez szkołę międzynarodowych projektów unijnych.

W odpowiednich zakładkach znajdują się informacje związane z działalnością szkoły skierowane do zainteresowanych grup odbiorców.

Innowacją jest prowadzenie szkolnej strony internetowej nie tylko w języku polskim, ale także w angielskim, co ułatwia promowanie szkoły i dodatkowo nawiązywanie kontaktów z partnerami zagranicznymi, ponieważ szkoła uczestniczy w wielu projektach międzynarodowych.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 15 W ŁODZI
ul. Kopcińskiego 5/11

Projekt „Budujemy przyszłość”

Autor: Elżbieta Kuskowska – dyrektor szkoły

Osoba rekomendująca: Anna Siennicka – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 w Łodzi w roku szkolnym 2014/2015 przystąpił do projektu *Budujemy przyszłość*, współfinansowanego ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, koordynowanego przez PL EUROPA. Projekt skierowany jest do uczniów szkoły, a jego **celem głównym** jest podniesienie kompetencji kluczowych, wzrost umiejętności praktycznych w obszarze zawodowym oraz poszerzenie wiedzy o funkcjonowaniu rynku pracy, przedsiębiorczości, możliwościach zatrudnienia jak i poznania swoich kompetencji zawodowych. Osiągnięcie tych celów jest możliwe poprzez organizację dodatkowych zajęć: z języka angielskiego z wykorzystaniem interaktywnych metod i procedur nauczania-uczenia się języka metodą SITA oraz podwyższających znajomość języka branżowego; wyrównujących umiejętności matematyczne; z komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, asertywności i kreatywności; z kosztorysowania metodą tradycyjną oraz przy wykorzystaniu programu NORMA; z budownictwa energooszczędnego, obsługi koparki jednonaczyniowej, montażu rusztowań budowlanych metalowych. **Nowością** w tym działaniu jest prowadzenie wielu specjalistycznych szkoleń w większości kończących się otrzymaniem przez uczestników certyfikatów; organizacja płatnych staży zawodowych u pracodawców po odbyciu, których uczniowie otrzymają wynagrodzenie i zaświadczenie; organizacja wycieczek studyjnych na targi Budma pozwalające zapoznać się z najnowszymi trendami w zakresie budownictwa.

Przewidywane efekty wdrożenia w ramach projektu to podniesienie zdolności młodzieży do przyszłego zatrudnienia w zawodach budowlanych poprzez uzyskanie nowych umiejętności zawodowych potwierdzonych certyfikatami, rozwinięcie kompetencji kluczowych, nawiązanie trwałych kontaktów, które mogą zaowocować propozycjami pracy. W uzyskaniu przewidywanych efektów pomoże również doposażenie laboratoriów i pracowni szkolnych w sprzęt techniczno-dydaktyczny oraz stworzenie Szkolnego Ośrodka Kariery.

ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNO-INFORMATYCZNYCH IM. JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO W ŁODZI
al. Politechniki 38

Las Łagiewnicki – czy tylko „zielone płuca" Łodzi?

Autor: Adrian Jaszczyk – nauczyciel

Osoba rekomendująca: Józef Kolat – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

Lasu Łagiewnickiego nikomu z łodzian przedstawiać nie trzeba – ogromna połać pięknego drzewostanu i różnorodnie ukształtowanego krajobrazu w granicach naszego miasta. Jeśli ktoś nawet go nie zna dobrze, to zna na pewno Arturówek – osiedle willowo-letniskowe, na terenie którego położone są stawy, w tym kąpielisko na Bzurze. Las Łagiewnicki stwarza wielkie możliwości edukacji nie tylko regionalnej, ale proekologicznej i historycznej za sprawą położonych na jego terenie „skarbów". Edukacja proekologiczna może polegać na spacerze licznymi ścieżkami lasu. Oprócz wspaniałego mikroklimatu można zaproponować młodzieży quiz na rozpoznawanie drzew liściastych i iglastych oraz roślin z poszycia i runa leśnego. Można przygotować konkursy lub zabawy ruchowe i przeprowadzić je na polanach czy innych miejscach wyznaczonych dla zwiedzających. Największa w Łodzi

baza rekreacyjno-wypoczynkowa z przystanią kajakowo-wioślarską w Arturówku warta jest też wykorzystania. Jeśli chcemy, aby w edukacji regionalnej pomogli nam miejscowi specjaliści, możemy zorganizować zieloną szkołę dla naszej młodzieży. Edukacja historyczna natomiast powinna skupić się na zabytkach architektury sakralnej – kapliczkach Św. Rocha i Antoniego oraz klasztorze franciszkanów. Pałac J. Heinzla na terenie lasu nie jest otwarty dla turystów, ale warto przypomnieć młodzieży o tym fabrykancie i jego wkładzie w rozwój naszego miasta.

Pomysłem, który wykorzystuję, jest połączenie edukacji regionalnej, proekologicznej i historycznej. Wycieczkę do lasu zwykle zaczynamy od ul. Wycieczkowej, tuż za mostem na Bzurze. Wzdłuż rzeki idziemy do Arturówka. Rzeka Bzura to ważna rzeka dla Ziemi Łódzkiej, to nad nią w okolicach Kutna miała miejsce największa bitwa drugiej wojny światowej. To ta rzeka „łączy" inne ważne miasta naszego regionu – Zgierz, Ozorków, Łęczycę, Łowicz i Sochaczew. Ma swoje źródła w lesie w okolicach osiedla Rogi. Uczniowie przed wycieczką mogą przygotować prezentację na temat rozwoju naszego regionu na terenie historycznej Ziemi Łęczyckiej.

W Arturówku robimy pierwszy przystanek i quiz na rozpoznawanie flory i fauny lasu. Mogą to być plansze, ilustracje,

forma pytań lub rozpoznawanie roślin w stanie naturalnym. Młodzież można podzielić na grupy. Przyczynia się to do wzmocnienia zaangażowania i odpowiedzialności za osiągnięty wynik. Następnie wybieramy główną ścieżkę i udajemy się w kierunku stawów wannowych na Łagiewniczance. Po drodze kolejny przystanek przy rezerwacie przyrody i objaśnienie funkcji tej formy ochrony środowiska. Wybrani uczniowie mogą przygotować prezentację na temat roślin i zwierząt szczególnie chronionych w rezerwacie Lasu Łagiewnickiego.

Docieramy dalej do kapliczek Św. Rocha i Antoniego, drewnianych budowli barokowych. To jedne z najstarszych zabytków naszego miasta. Poza tym studnia w jednej z nich jest celem wielu pieszych wycieczek przez las. Spacerowicze po zaspokojeniu pragnienia mogą odpocząć w malowniczej dolinie, w której kapliczki są położone.

Ostatnim punktem zwiedzania lasu jest klasztor franciszkanów. Zwiedzanie klasztoru to wspaniała lekcja historii. Można poprosić młodzież o przygotowanie informacji na temat architektury barokowej i na miejscu odszukać te cechy architektury, których na zewnątrz i wewnątrz klasztoru nie brakuje. Innym tematem, który możemy poruszyć, jest historia zakonów na ziemiach polskich i ich rola w rozwoju naszej ziemi. Można przy okazji zaznajomić

młodzież z życiem i działalnością bł. Rafała Chylińskiego. Inną opcją jest umówienie się z jednym z braci, który oprowadzi nas po klasztorze i opowie o zakonie i historii klasztoru. Pokaże nam też te miejsca klasztoru, np. refektarz, czy dziedziniec, do których zwykle wierni nie mają wstępu.

Las Łagiewnicki to prawdziwy skarb w granicach naszego miasta. Wielu naszych uczniów tam nigdy nie było. Celem edukacji regionalnej jest zapoznanie ich przynajmniej z częścią walorów, jakie ten las oferuje.

Jest duża szansa, że jeśli nasi uczniowie odbędą tam przynajmniej raz wycieczkę, to powrócą potem z przyjaciółmi lub rodziną, aby cieszyć się bogatą ofertą tego kompleksu leśnego. A jeśli przyjadą do nich znajomi spoza Łodzi, to mogą zabrać ich na spacer po lesie, który jest jedną z naszych największych atrakcji turystycznych.

Nieważne, czy to będzie tylko spacer wśród wiekowych drzew, czy kąpiel w stawach na Bzurze, czy pływanie kajakiem lub rowerkiem wodnym po stawach, czy opalanie się na plaży, czy wycieczka rowerowa licznymi ścieżkami lasu, czy jogging, czy jazda konna w Łódzkim Klubie Jeździeckim, czy zwiedzanie zabytkowych kapliczek i klasztoru, czy po prostu czas spędzony z książką na polanie – to wszystko jest na wyciągnięcie ręki blisko centrum naszego miasta i warto o tym wiedzieć!

Przygotowanie młodzieży do udziału w licznych konkursach

Autorzy: Bogumił Motylewski, Małgorzata Zielińska – nauczyciele kształcenia zawodowego

Osoba rekomendująca: Józef Kolat – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant, opiekun szkoły

Uczniowie nie powinni ograniczać się tylko do zajęć prowadzonych w szkole. Należy im stworzyć takie warunki

i możliwości, aby mogli zdobywać wiedzę również poza murami szkoły. **Celem** podjętych działań jest zachęcenie i przygotowanie uczniów do wzięcia udziału w konkursach organizowanych przez różne instytucje. W ramach dodatkowych spotkań i zajęć pozalekcyjnych przygotowano uczniów do udziału w różnych konkursach organizowanych w szkołach, Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego i przez Naczelną Organizację Techniczną.

Uczniowie wzięli udział w następujących konkursach:

- rozgrywkach wojewódzkich szkół średnich *Olimpiady – Turnieju Wiedzy o Wynalazczości* – 2010,
- konkursie zawodowym *Szkolna Liga Mechatroniki* – 2011, 2012, 2013, 2014,
- konkursie zawodowym *Szkolna Liga Elektryki* – 2011, 2012, 2013, 2014,
- konkursie *Bałkany na drodze do Unii Europejskiej* – 2012,
- *Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Mechatronicznej* w Łowiczu – 2012, 2013, 2014,
- *Konkursie na pracę modelowo-konstrukcyjną* – 2013, 2014.

Propozycje uczestniczenia w konkursach wybierano, biorąc pod uwagę możliwości uczniów i ich zainteresowania.

Turniej Wiedzy o Wynalazczości, zorganizowany przez NOT, był propozycją dla uczniów chętnych do sprawdzenia swoich wiadomości w zakresie przepisów związanych z tą tematyką. Szkołę reprezentowali uczniowie z klas drugich i trzecich technikum. Młodzież przygotowywała się do konkursu, przeglądając i analizując przepisy o wynalazczości.

Konkursy zawodowe ***Szkolna Liga Mechatroniki*** **i** ***Szkolna Liga Elektryki*** są organizowane corocznie przez ŁCDNiKP. Obejmują one dwa etapy: szkolny i zewnętrzny. W eliminacjach szkolnych może uczestniczyć każdy chętny uczeń. Polegają one na rozwiązaniu testu z mechatroniki/elektryki. Do drugiego etapu kwalifikuje się czterech najlepszych uczniów z etapu pierwszego. Etap zewnętrzny składa się z części teoretycznej i praktycznej. W konkursie tym biorą udział uczniowie z Łodzi i okolic.

Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Mechatronicznej w Łowiczu składa się z takich samych etapów jak poprzednio opisany konkurs. Jedyną różnicą jest to, że jego zasięg jest ogólnopolski. Daje to możliwość skonfrontowania swoich wiadomości i umiejętności z młodzieżą pochodzącą z całej Polski.

Konkurs ***Bałkany na drodze do Unii Europejskiej*** składał się z dwóch części. W pierwszej części uczestnicy brali udział w wykładach prowadzonych przez pracowników Uniwersytetu Łódzkiego. W drugiej części wykorzystywali wiedzę zdobytą w trakcie wykładów. Polegało to na tym, że prowadzili dyskusje w grupach na temat określony w tytule konkursu. Udział w tym konkursie wzbogacił wiedzę uczniów z różnych dziedzin życia ekonomicznego, społecznego i kulturalnego w zakresie najnowszej historii, związanej z tematyką krajów kandydujących do członkostwa w Unii Europejskiej.

Konkurs na zaprojektowanie i wykonanie pracy modelowo-konstrukcyjnej zorganizowano w naszej szkole po raz pierwszy. Jego ideą jest przedstawienie przez ucznia lub grupę uczniów projektu modelu urządzenia dydaktycznego lub praktycznego oraz jego wykonanie. Konkursowi patronowała firma P&G Gillette.

Przed każdym z wymienionych konkursów zapoznano młodzież z wymaganiami konkursowymi i nakreślono kierunek przygotowań. Uzdolnienia nie wystarczają do osiągnięcia sukcesu, jeżeli nie są poparte rzetelną pracą i pomocą ze strony nauczyciela. Uczniowie, przystępując do konkursu, wdrażają się do systematycznej pracy nad własnym rozwojem. Stanowi to ważną część składową działań pedagogicznych dynamizujących rozwój zainteresowań i uzdolnień uczniów. Udział w konkursach pogłębia ambicje, ale jednocześnie rozwija umiejętności dobrej organizacji pracy/nauki oraz współpracy. Następuje zintegrowanie uczniów różnych klas w jednym przedsięwzięciu, co daje poczucie odpowiedzialności i przynależności do społeczności Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych.

Efekty. Eksponowanie indywidualnych możliwości uczniów poprzez udział w konkursach. Wdrożenie uczniów do pracy

twórczej. Większe zainteresowanie uczniów przedmiotami zawodowymi. Wzrost zainteresowania uczniów udziałem w zajęciach pozalekcyjnych. Zapoznanie się uczniów z problemami i przepisami dotyczącymi wynalazczości. Wzbogacenie wyposażenia szkoły o prace wykonane przez uczniów. Budowanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku lokalnym poprzez nawiązanie współpracy z NOT, ŁCDNiKP i P&G Gillette. Wymiana doświadczeń z nauczycielami pokrewnych przedmiotów, uczącymi w innych szkołach.

Przygotowanie wycieczek integracyjnych i dydaktycznych

Autor: Bogumił Motylewski – nauczyciel kształcenia zawodowego

Osoba rekomendująca: Józef Kolat – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

W czasie wycieczki można zaobserwować, kto jest liderem, osobą odpowiedzialną, a kto ma trudności w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami. Wycieczka sprzyja nawiązaniu dobrego kontaktu z klasą, pozwala zdiagnozować ją jako zespół. Wycieczka pełni funkcję poznawczą. Jest źródłem zdobywania wiedzy w najbardziej przystępny i skuteczny sposób.

Klasowe wycieczki do pracowni mechatronicznej przy ŁCDNiKP mają na celu pokazanie uczniom klasy pierwszej możliwości, które stwarza dziedzina nauki, jaką jest mechatronika. Zachęcają do pogłębiania wiedzy z tej dziedziny. Jednocześnie stanowią ważny element na polu integracji klasy.

Klasowy wyjazd do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie odbył się w listopadzie 2012 roku. Wycieczka tworzy naturalne warunki do rozwijania sfery emocjonalnej ucznia i jednocześnie zdobywania wiedzy z szeroko rozumianych przedmiotów ścisłych. Klasowy wyjazd do CNK połączono ze zwiedzaniem Starego Miasta w Warszawie i wizytą na Cmentarzu Powązkowskim, gdzie znajduje się grób patrona Szkoły – Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

Tym sposobem wycieczka połączyła w sobie treści edukacyjne i patriotyczne. Zwróciła uwagę uczniów na pamięć o zmarłych i przyniosła im sporą dawkę wiedzy historycznej. Dostarczyła wzorów postępowania i przyczyniła się do kształtowania umiejętności zachowania się wobec swoich kolegów. Była doskonałą okazją do kształcenia uczuć patriotycznych, wyrabiania poczucia dumy narodowej.

Szkolna wycieczka na targi „Automaticon" w Warszawie odbyła się w marcu 2013 roku. Była to wyprawa typowo dydaktyczna i miała na celu zapoznanie się uczniów z najnowszymi trendami i osiągnięciami w dziedzinie automatyki, mechatroniki, robotyki i telekomunikacji. W wycieczce uczestniczyli uczniowie klasy czwartej i trzeciej o specjalności technik mechatronik. Dzięki niej uczniowie są dobrze zorientowani w najnowszych urządzeniach automatycznych i mechatronicznych. Wyjazd ten rozbudził w młodzieży chęć poznawania nowinek technicznych, rozwijał zainteresowania uczniów, dał możliwość swobodnego dzielenia się spostrzeżeniami. Ekspozycje targowe pokazywały nowe technologie. Każdy wracał z targów zaopatrzony w dużą liczbę materiałów informacyjnych dotyczących różnych rozwiązań technicznych.

Wycieczka do oddziału Narodowego Banku Polskiego w Łodzi umożliwiła uczniom pogłębienie wiedzy ekonomicznej, zapoznanie się z historią i dniem współczesnym bankowości, z podstawowymi zadaniami, jakie stoją przed NBP. Poznali oni rolę pieniądza i banku w gospodarce kraju. Wzięli udział w przygotowanych przez NBP konkursach.

Efekty. Uczniowie poznali różne sposoby pogłębienia wiedzy technicznej. Zostali zachęceni do zdobywania wiedzy z mechatroniki oraz innych dziedzin nauki i techniki. Poznali tradycje i historię Polski. Poprzez organizację wycieczek kształtowano postawy patriotyczne uczniów i ich poczucie dumy narodowej. Uczniowie godnie reprezentowali szkołę na zewnątrz.

Zorganizowanie i prowadzenie Koła Mechatronicznego

Autor: Bogumił Motylewski – nauczyciel kształcenia zawodowego

Osoba rekomendująca: Józef Kolat – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

Odpowiadając na potrzeby uczniów, którzy chcą dodatkowo rozwijać swoje pasje techniczne, uruchomiono poczynając od roku szkolnego 2010/2011 ***Szkolne Koło Mechatroniczne***.

Celem tego działania było stworzenie możliwości poszerzenia i pogłębienia wiedzy mechatronicznej dla zainteresowanych uczniów. Realizacja tego zadania wymagała podjęcia następujących działań:

- przeprowadzenia rozmów z uczniami zainteresowanymi przygotowaniem ciekawej oferty tematycznej,
- przygotowania tematów i zadań, zachęcających uczniów do aktywności,
- przygotowania pracowni do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych,
- pozyskania funduszy z projektu unijnego,
- nawiązania współpracy z zakładem patronackim P&G Gillette.

Szczególny w działalności Koła nacisk położono na te obszary, które znalazły się w kręgu dodatkowych zainteresowań uczestników: programowanie sterowników PLC, elektronika, pneumatyka i robotyka. Przyjęto zasadę, że tematyka poszczególnych spotkań może ulec zmianie w przypadku, gdy uczniowie o to poproszą. Zajęcia na kółku nie są powtórzeniem typowych lekcji z dość sztywno ustaloną tematyką, lecz są prowadzone elastycznie, w partnerskiej atmosferze. Zadbano, aby ćwiczenia rozwijające umiejętności uczniów w swojej treści nawiązywały do rzeczywistych układów mechatronicznych, spotykanych w życiu codziennym.

W trakcie spotkań okazało się, że uczniów interesują różne działy mechatroniki. Jednych pasjonuje elektronika i robotyka. Innych budowa i programowanie robotów. Zaproponowano uczestnikom Koła udział w przygotowaniach stanowisk na Targi Edukacyjne. Spotkało się to z olbrzymim aplauzem młodzieży. Zajęcia przybrały formę bardziej praktyczną. Uczniowie projektowali i konstruowali urządzenia mechatroniczne na stanowiska targowe. Wykonali i zaprogramowali kilka robotów. Część z nich została zbudowana z klocków Lego Mindstorm, a jeden został wykonany w formie robota z uchwytem. Na dofinansowanie zakupu odpowiednich zespołów konstrukcyjnych wykorzystano fundusze pochodzące z projektu unijnego oraz dodatkowo z zakładu patronackiego.

Efektem końcowym był robot umiejący chwycić dowolny, niewielki element i przenieść go w inne miejsce. **Inne efekty to:**

- wzbogacenie przez uczniów swojej wiedzy zawodowej, poza obowiązującą podstawę programową,
- rozwój umiejętności uczniów związanych z projektowaniem, wykonaniem i uruchomieniem urządzeń mechatronicznych,
- wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce.

Nawiązanie współpracy z Naczelną Organizacją Techniczną

Autor: Bogumił Motylewski – nauczyciel kształcenia zawodowego

Osoba rekomendująca: Józef Kolat – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

Naczelna Organizacja Techniczna od dawna zajmuje się upowszechnianiem wiedzy technicznej wśród uczniów. Postanowiono nawiązać współpracę pomiędzy Szkołą a tą organizacją. **Celem** tej współpracy miało być wzbogacenie wiedzy i doskonalenie umiejętności uczniów naszej szkoły w szeroko rozumianej technice. Realizacja tego zadania wiązała się z podjęciem następujących działań:

- przeprowadzenie rozmów z przedstawicielem NOT,
- zapoznanie się z warunkami i wymaganiami stawianymi przez NOT uczestnikom olimpiad organizowanych przez tę instytucję,
- przygotowanie uczniów do wzięcia udziału w olimpiadach organizowanych przez NOT (Olimpiada Wiedzy Technicznej), przygotowanie materiałów szkoleniowych,
- przeprowadzenie szkolnych etapów tych olimpiad,
- analiza wyników uzyskanych przez uczniów w olimpiadach organizowanych przez NOT,
- pomoc przy organizacji rozgrywek wojewódzkich szkół ponadgimnazjalnych Turnieju Wiedzy o Wynalazczości.

Uczestnictwo uczniów w opisanych olimpiadach i turniejach poszerza zakres działań Szkoły o elementy, które pozwalają uczniom rozwijać się twórczo w różnych dziedzinach techniki. Współpraca z NOT **pozwala uaktywnić** uczniów na polu innowacyjności i wynalazczości. Takie podejście umożliwi uczniom w przyszłości łatwiejsze zaistnienie na rynku pracy.

Inne efekty to: nawiązanie współpracy szkoły z Naczelną Organizacją Techniczną, udział uczniów w konkursach i olimpiadach organizowanych przez NOT, poszerzenie wiedzy ogólnotechnicznej uczniów, wzbogacenie wiedzy uczniów w zakresie wynalazczości, wymiana doświadczeń z nauczycielami z innych szkół, poprawa wizerunku szkoły w środowisku lokalnym.

ZESPÓŁ SZKÓŁ POLIGRAFICZNYCH W ŁODZI, ul. Edwarda 41

Dni Otwarte w Scorpio – wizyta uczniów ZSP

Autor: Wojciech Pilc

Osoba rekomendująca: Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Grupa uczniów Zespołu Szkół Poligraficznych w Łodzi pod opieką Magdaleny Fijałkowskiej i Wojciecha Pilca uczestniczyła 12 grudnia 2014 roku w Dniach Otwartych organizowanych przez firmę Scorpio Sp. z o.o. Jest to kolejna odsłona, nawiązanej przez ZSP, współpracy z czołowym przedstawicielem przemysłu poligraficznego na terenie województwa łódzkiego, czyli wspomnianą już firmą Scorpio.

Podczas Dni Otwartych mieliśmy okazję zapoznania się z przykładem najnowszej technologii w dziedzinie drukowania cyfrowego, a mianowicie z wielkoformatowym ploterem UV Oryx firmy swissQprint, w konfiguracji CMYK + W + primer + varnish. Zapoznaliśmy się z możliwościami zadruku różnorodnych podłoży (szkło, pleksi, backlit), z wykorzystaniem wielu specjalistycznych opcji, które wyróżniają plotery szwajcarskiego producenta.

Uwieńczeniem wizyty był pokaz zadruku szkła z zastosowaniem primera i lakieru, a także tworzenie wydruków z efektem 3D na szkle akrylowym. Prezentowana wersja plotera ma podstawowy obszar pracy 2,5 x 1,5 m, ale dzięki zastosowanej specjalnej listwie z podsysem udaje się wydrukować prace o długości dochodzącej nawet do 4 metrów.

Na koniec otrzymaliśmy od Gospodarzy komplet materiałów informacyjnych dotyczących wspominanego urządzenia oraz innych maszyn cyfrowych, a także komplet wydruków, które posłużą nam w działaniach dydaktycznych już na terenie szkoły. Tego typu wizyty są dla nas szczególnie cenne w odniesieniu nowej kwalifikacji A.55. Drukowanie cyfrowe jest częścią kształconego w ZSP w Łodzi zawodu „technik cyfrowych procesów graficznych”.

Seminarium branżowe „Obraz i dźwięk”

Autor: Wojciech Pilc

Osoba rekomendująca: Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, opiekun szkoły

W dniu 6 grudnia 2014 roku w hotelu Holiday Inn w Łodzi odbyło się długo oczekiwane seminarium branżowe *Obraz i dźwięk* organizowane przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej. W praktyce wspomniana branża sprowadza się do zawodów poligraficzno-fotograficzno-medialnych, z których większość realizowana jest na terenie Zespołu Szkół Poligraficznych w Łodzi.

Organizatorem logistycznym i merytorycznym seminarium z ramienia KOWEZiU był nauczyciel ZSP w Łodzi Wojciech Pilc, a wśród zaproszonych przez niego gości byli inni nauczyciele łódzkiej szkoły: dyrektor Irena Maszke, Magdalena Fijałkowska, Paweł Pierzchalski i Jakub Szubski.

Seminarium było spotkaniem wyróżniających się nauczycieli „*zawodowców*” z całej Polski reprezentujących branżę *Obraz i dźwięk*, a precyzyjnie zawody: technik cyfrowych procesów graficznych, technik procesów drukowania, drukarz, technik procesów introligatorskich, introligator, fototechnik oraz fotograf.

W trakcie seminarium wymieniano poglądy na temat funkcjonowania kształcenia zawodowego w branży w warunkach niedawnej reformy szkolnictwa zawodowego. Ważnym aspektem spotkania było sformułowanie wniosków dotyczących ewaluacji podstaw programowych, czyli ich przydatności i skuteczności w kontekście doskonalenia kształcenia.

Niemniej istotnym aspektem seminarium było nawiązanie i odnowienie kontaktów w branży poligraficznej z nauczycielami z terenu całej Polski, a także wymiana codziennych doświadczeń związanych z dydaktyką i metodyką kształcenia w zawodach poligraficzno-fotograficzno-medialnych.

Doposażenie techniczne w Zespole Szkół Poligraficznych w Łodzi

Autor: Wojciech Pilc

Osoba rekomendująca: Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant, opiekun szkoły

Niespotykanej w ostatnich kilkunastu latach dynamiki nabrała ostatnio kwestia doposażenia Zespołu Szkół Poligraficznych w Łodzi w nowoczesne środki techniczno-dydaktyczne. Dzięki staraniom dyrekcji zakupiono cały szereg urządzeń i przede wszystkim oprogramowania, na który składają się m.in.:

- pakiet Adobe Creative Suite 6 (na 250 stanowisk) – rozbudowany pakiet zawierający aplikacje wspomagające projektowanie i przygotowywanie materiałów zarówno pod kątem druku jak również publikacji w Internecie. W skład pakietu wchodzą m.in. InDesign CS6 – narzędzie do składu publikacji, Photoshop CS6 najbardziej ceniona aplikacja do edycji grafiki bitmapowej, Illustrator CS6 – jeden z najpopularniejszych programów do edycji grafiki wektorowej, Flash CS6 Professional – do tworzenia rozbudowanych, atrakcyjnych wizualnie i bogatych w multimedialne rozwiązania serwisów WWW, Dreamweaver CS6 – do produkcji zaawansowanych stron i aplikacji internetowych oraz Acrobat X Pro – program do tworzenia i edycji dokumentów PDF,

- najnowszy pakiet CorelDraw X7 (na 16 stanowisk) – który zawiera absolutnie wszystko, co jest potrzebne do profesjonalnego tworzenia i edycji grafiki, składu niewielkich dokumentów, a także tworzenia animacji,
- pakiet Impozycjoner 3.3. (na wszystkie pracownie) – profesjonalne narzędzie do impozycji cyfrowej, połączenie trzech programów: do montażu akcydensów, montażu książek drukowanych offsetem i książek drukowanych cyfrowo,
- ploter cyfrowy HP Designjet T520 ePRINTER – nowoczesne urządzenie do drukowania wielkoformatowego o formacie do A0,
- inny sprzęt m.in. introligatorski oraz biurowy (rzutniki, wizualizery, laminatory, drukarki) – który docelowo służyć będzie w pracy nauczycielom, nie tylko zawodu.

Wspomnieć w tym miejscu należy o równolegle toczących się pracach związanych z poprawą funkcjonowania Warsztatów Szkolnych w ZSP. Powstała już całkowicie odnowiona pracownia drukowania z form (na 6 stanowisk), a na ukończeniu jest projekt modernizacji pracowni przygotowania form drukowych.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 19 IM. KAROLA WOJTYŁY W ŁODZI
ul. Żeromskiego 115

Logistyk i spedytor na start!

Autor: Kinga Czarnek – nauczyciel przedmiotów zawodowych w ZSP nr 19 w Łodzi

Osoba rekomendująca: Maria Michalak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Logistyk i spedytor zaliczane są do zawodów przyszłości. Od osób podejmujących pracę w tych zawodach wymaga się umiejętności analitycznego myślenia, bardzo dobrej znajomości gospodarki, rynku usług logistycznych i transportowych a także znajomości języków obcych (głównie angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego), dobrej obsługi komputera. Ważne są również zdolności negocjacyjne i planistyczne, dobra organizacja pracy, dokładność, umiejętność pracy pod presją czasu i duża odpowiedzialności.

W celu jak najlepszego przygotowania uczących się do wykonywania zadań zawodowych i odnajdywania się na rynku pracy powstał pomysł zachęcenia uczniów do udziału w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Logistycznej. Dla chętnych organizowane są zajęcia pozalekcyjne, których celem jest przygotowywanie uczących do udziału w Olimpiadzie, a także rozbudzenie zainteresowań tematyką logistyczną, rozwijanie zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego, planowania oraz realizacji przedsięwzięć, rozwiązywania w sposób twórczy problemów, skutecznego komunikowania się oraz poszukiwania informacji i na ich podstawie podejmowania decyzji. Ogólnopolska Olimpiada Logistyczna organizowana jest przez Wyższą Szkołę Logistyki w Poznaniu, uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Karola Wojtyły nr 19 w Łodzi uczestniczą w niej w od roku 2011.

Zainteresowanie udziałem w Olimpiadzie Logistycznej rośnie z roku na rok. W roku 2013 do udziału w konkursie zgłosiło się 70 uczniów z klas od I do IV. Olimpiada w roku 2014 cieszyła się większym zainteresowaniem, udział w niej wzięło 90 uczniów klas od I do IV. W roku 2013 troje uczniów ZSP 19 zakwalifikowało się do drugiego etapu olimpiady. Do największych osiągnięć można zaliczyć zakwalifikowanie się w 2012 roku ucznia klasy IV do finału Ogólnopolskiej Olimpiady Logistycznej.

Przewidywane efekty to: zapewnienie wszechstronnego rozwoju uczniów kształcących się w zawodach technik logistyk i technik spedytor i przygotowanie ich do funkcjonowania na współczesnym rynku pracy.

Eko-edukacja

Autor: Małgorzata Matecka – nauczyciel

Osoba rekomendująca: Maria Michalak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Projekt edukacyjny pt. *W zdrowym ciele zdrowy duch*, zrealizowany w Zespóle Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19 w Łodzi w II semestrze roku szkolnego 2013/2014, przedsięwzięcie było współfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Finał działań projektowych odbył się 6 czerwca 2014 roku w formule festiwalu ekologicznego pod nazwą **Eko-Festiwal,** eksplodował pomysłami, inwencją i efektami, wypracowanymi w ciągu trwania projektu.

Wspierająca projekt pani dietetyk dr Magdalena Makarowska, wraz z uczniami, podsumowała odbyte **warsztaty ekologicznego stylu życia**. Ale **Eko-Festiwal**, to nie tylko teoria i sucha wiedza ... Odbyły się również **konkursy**: kulinarny – **Potrawy ekologiczne – proste, zdrowe, naturalne**; fotograficzny – **Ekofoto;** na **Eko-hasło i prezentację multimedialną**. Uczestnicy i przybyli goście wzięli też udział w **Eko-quizie**, sprawdzając samych siebie, jaką ekologiczną wiedzę posiadają, na co dzień.

Eko-Festiwal, to nie tylko przeszłość i teraźniejszość, ale także przyszłość. ***Wiem, co jem***, to nazwa badania ankietowego, przeprowadzonego podczas finału. Cel badania – jaka jest świadomość wartości składników naturalnych w potrawach. Cóż, słabe wyniki badania będą inspiracją do kolejnych projektów. Dobre zresztą, również.

Eko-Festiwal to wspaniała impreza, kompleksowa, przewidująca różne scenariusze i potrzeby osób, nieprzechodzących obojętnie obok ekologii, „stoisk z wiedzą" i.... własnego zdrowia. W zorganizowanych **punktach konsultacyjno-doradczych**, fachowcy udzielali porad dotyczących m.in. odpowiedniego odżywiania, indywidualnego, opartego na naturalnych składnikach, codziennego menu. Głodni wiedzy mogli poznać arkana pielęgnacji skóry, doboru makijażu, czy też oddziaływania na młodą skórę kosmetyków wykonanych z naturalnych składników. Zainteresowani tematem mieli nawet możliwość poznania metod rozpoznania ekologicznych składników, wchodzących w skład danego kosmetyka.

Podczas **Eko-Finału** zebrano ponad 80 kg makulatury, ekologia to nie tylko bierna radość z piękna otaczającej nas przyrody, ale także osobiste zaangażowanie. Uczestnicy finału przynieśli makulaturę, bo są świadomi potrzeby segregowania odpadów.

W **Eko-biegu** alejami parku im. Poniatowskiego biegli uczniowie i nauczyciele, dziewczęta i chłopcy, kobiety i mężczyźni; a łączył ich ekologiczny ruch w czystym i zadbanym środowisku...

Finaliści, aktywnie uczestniczący w konkursach, quizie i biegu otrzymali cenne nagrody, których fundatorem był WFOŚiGW. Eko-Festiwal pokazał, że cele projektu, jakimi były: kształtowanie postaw współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego, upowszechnianie idei zasad zrównoważonego rozwoju i kształtowanie nowych przyzwyczajeń, modelu życia we współczesnym świecie, motywowanie uczniów do pogłębiania wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska, upowszechnianie wiedzy o problemach ochrony środowiska i ekologii, aktywizowanie młodzieży do podejmowania rozważnych działań dla dobra człowieka i otaczającej go przyrody, zostały osiągnięte. Zaangażowanie uczestników dobitnie wykazało ich ogromne

zainteresowanie tematem. Na pochwałę zasługuje pietyzm, z jakim podchodzono do konkursów oraz quizu. Z dużym prawdopodobieństwem wiedzę i wyniesione wartości, uczestnicy rozkrzewią dalej i dalej, w rodzinie, wśród znajomych i przyjaciół. Byliśmy świadkami finału naprawdę wartościowego przedsięwzięcia.

Szkoła nie poprzestanie na jednorazowym zorganizowaniu *Eko-projektu*....! Już planuje kolejną edycję!

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 20 IM. MARSZAŁKA J. PIŁSUDSKIEGO W ŁODZI
ul. Warecka 41

Konkursy

Autor: Dorota Stefaniak i Małgorzata Höffner

Osoba rekomendująca: Dorota Stefaniak – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – opiekun szkoły

Coroczny konkurs poświęcony patronowi szkoły Marszałkowi J. Piłsudskiemu – w roku 2014/15 o charakterze wojewódzkim

Konkurs odbywa się w dwóch kategoriach: dla gimnazjalistów i uczniów szkół średnich. Celem konkursu jest przybliżenie sylwetki Marszałka, ale także pokazanie, w jaki sposób postać Józefa Piłsudskiego funkcjonuje w świadomości młodych Polaków, z jakimi miejscami im się kojarzy, gdzie mogą szukać śladów Marszałka, w jaki sposób postać wybitnego Polaka wpisuje się we współczesny krajobraz. II edycja konkursu pokazała plastyczne, fotograficzne oraz literackie talenty uczestników. Konkurs odbywał się w trzech kategoriach: plakatu, fotografii i pracy literackiej. W bieżącym roku szkolnym odbywa się pod hasłem *Marszałek i jego drużyna*. Charakter prac konkursowych może być dowolny.

Coroczny ogólnołódzki konkurs „Zawodowiec”

Konkurs adresowany jest do gimnazjalistów. Odbywa się w trzech kategoriach: na najlepszy plakat, prezentację i opowiadanie. Gimnazjaliści przedstawiają w wybrany przez siebie sposób zawód, o którym marzą, który najbardziej ich fascynuje, który chcieliby w przyszłości wykonywać. Konkurs pozwala młodym ludziom po raz pierwszy spojrzeć na swoją zawodową przyszłość i pomyśleć, jaki kierunek dalszego kształcenia wybrać, aby realizować swoje plany i marzenia. Organizowany po raz piąty, cieszy się dużą popularnością wśród młodzieży gimnazjalnej. W poprzedniej edycji na konkurs wpłynęło 300 prac.

Ogólnopolski konkurs „Nowatorska elektryka”

Zorganizowany w roku 2013 wraz z Fundacją *Akademia CHINT*. Głównym celem konkursu było doskonalenie umiejętności praktycznych i projektowych młodzieży zawodów branży elektrycznej oraz branż pokrewnych poprzez opracowanie i wykonanie projektów o charakterze racjonalizatorskim. W konkursie wzięły udział zespoły uczniowskie ze szkół z terenu całej Polski.

Projekty

Autor: Dorota Stefaniak i Małgorzata Höffner

Osoba rekomendująca: Dorota Stefaniak – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – opiekun szkoły

Zakończyliśmy projekt ***Wykwalifikowani i aktywni***. Uczestniczyło w nim przez 2 lata ok. 180 uczniów. Projekt pozwolił zwiększyć szanse edukacyjne uczniów oraz ich wartość na rynku pracy. Uczniowie uczestniczący w projekcie brali udział w zajęciach z języka angielskiego, mechatroniki, nauczyli się tworzenia stron www i pracy z programem AUTOCAD. Uczestniczyli w zajęciach z pedagogiem, na których pracowali nad

zwiększeniem swojej motywacji do działania, a także w zajęciach sportowych. Dzięki projektowi nasi uczniowie odbyli wycieczki do licznych zakładów pracy, byli na targach w Poznaniu, odbyli dodatkowe praktyki w zakładach pracy. Szkoła wzbogaciła się o nowoczesną, dobrze wyposażoną salę z indywidualnymi stanowiskami do nauki języków obcych, doskonale wyposażoną siłownię i sprzęt sportowy, a także o urządzenia do ćwiczeń związanych z mechatroniką.

Rozpoczęliśmy projekt ***Kształcenie zawodowe przepustką do pracy***. Docelowo uczestniczyć w nim będzie 67 uczniów, tych zdolnych i tych, którzy mają problemy w nauce. Projekt pozwala zwiększyć szanse edukacyjne uczniów i ich możliwości na rynku pracy. Uczniowie zdolni uczestniczący w projekcie wezmą udział w zajęciach z nowoczesnej elektroniki obejmujących zaawansowane metody lutowania i naprawy pakietów elektronicznych, nowoczesne pakiety elektroniczne z komponentami Ball Grid Array oraz wpływ elektryczności statycznej na urządzenia elektroniczne. Dla uczniów z problemami w nauce odbędą się zajęcia wyrównawcze z matematyki, języka polskiego oraz języka angielskiego. Uczestniczący w projekcie uczniowie będą otrzymywać wsparcie Szkolnego Ośrodka Kariery, a także, w celu podniesienia własnej samooceny, uczestniczyć będą w zajęciach psychologiczno-pedagogicznych. Projekt przewiduje również praktykę technologiczną na profesjonalnych liniach produkcyjnych u pracodawcy. Uczestnicy zajęć z nowoczesnej elektroniki po zdaniu testów uzyskają Międzynarodowy Certyfikat IPC w zakresie montażu układów elektronicznych oraz Certyfikat MEN. Dodatkowe korzyścią z realizacji projektu to: stworzenie programu praktyk zawodowych pod kątem potrzeb pracodawców, zakup nowoczesnego wyposażenia techniczno-dydaktycznego i przeszkolenie nauczycieli z zakresu nowoczesnej elektroniki.

W ramach **Programu *Leonardo da Vinci*** w poprzednim roku szkolnym gościliśmy przez tydzień uczniów i nauczycieli niemieckiej szkoły z Berlina. Nasi uczniowie i uczniowie z Niemiec odbywali wspólne zajęcia na warsztatach szkolnych i w szkole. Dzięki temu zdobywali nowe doświadczenia, doskonalili swoje umiejętności w posługiwaniu się językiem niemieckim i angielskim,

wraz z rówieśnikami z Niemiec wykonywali ćwiczenia. Pobyt niemieckich nauczycieli i uczniów zakończył się wspólnym uczestnictwem w szkolnym *Dniu Ziemniaka* – imprezie sportowej połączonej z grillem, która służyć ma wspólnej integracji uczniów i nauczycieli. Był to już trzeci pobyt gości z Niemiec – podczas każdego z nich uczniowie naszej szkoły byli przewodnikami niemieckich gości po naszym mieście, zdobywając tym samym bezcenne doświadczenie. Dzięki kontaktom z obcokrajowcami młodzież kształtowała swoje umiejętności językowe i poznawała zwyczaje kulturowe naszych zachodnich sąsiadów. W planach dalszej współpracy między szkołami mamy wyjazd uczniów naszej szkoły do Niemiec.

Uczniowie biorą udział w wielu projektach zewnętrznych podnoszących kwalifikacje zawodowe i kompetencje społeczne prowadzonych przez pracodawców, stowarzyszenia branżowe oraz instytucje edukacyjne.

Działalność społeczna

Autor: Dorota Stefaniak i Małgorzata Höffner

Osoba rekomendująca: Dorota Stefaniak – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – opiekun szkoły

Honorowe Krwiodawstwo – dwa razy w ciągu każdego roku szkolnego nasi uczniowie honorowo oddają krew na terenie szkoły. Dzięki takiej akcji uczniowie poznają ideę honorowego oddawania krwi.

Wolontariat – nasi uczniowie od lat uczestniczą w różnorodnych akcjach, które uczą ich bezinteresowności, empatii i pomagania innym. W tym roku była *Marzycielska poczta* akcja *Filipiny*, pomoc przy organizowaniu Wigilii dla samotnych i ubogich, w poprzednich latach udział w akcji *Uwolnić motyla*.

Szlachetna Paczka – w bieżącym roku szkolnym nasi uczniowie włączyli się w działalność pomocy potrzebującym wsparcia materialnego jako wolontariusze – asystenci.

Integracja młodzieży

Autor: Dorota Stefaniak i Małgorzata Höffner

Osoba rekomendująca: Dorota Stefaniak – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – opiekun szkoły

Ślubowanie uczniów klas pierwszych połączone z „otrzęsinami" przygotowanymi przez klasy starsze. Uroczystość, w której uczestniczą również wszyscy nauczyciele, jest dla pierwszoklasistów sygnałem, że są kimś ważnym dla całej szkolnej społeczności.

Szkolny *Dzień Ziemniaka* – coroczna zabawa organizowana we wrześniu. Imprezę przygotowują uczniowie starszych klas pod kierunkiem nauczycieli wychowania fizycznego, aby pierwszoklasiści zintegrowali się ze szkolną społecznością. To zawody sportowe, wspólny grill i pieczenie ziemniaków przez uczniów i nauczycieli.

Dzień Sportu – organizowany corocznie z okazji Dnia Dziecka daje okazję do współzawodnictwa klas w grach zespołowych oraz uczniów w dyscyplinach indywidualnych. Impreza organizowana jest pod kierunkiem nauczycieli wychowania fizycznego.

Dzień Języków – organizowany w ubiegłym roku razem z delegacją uczniów i nauczycieli z Niemiec. W trakcie tej imprezy uczniowie nie tylko się uczą, ale także pracują w grupach, rozwijają swoje zainteresowania, doskonalą sztukę prezentacji przed szeroką publicznością.

Współpraca ze środowiskami branżowymi

Autor: Dorota Stefaniak i Małgorzata Höffner

Osoba rekomendująca: Dorota Stefaniak – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – opiekun szkoły

Patronami naszej szkoły są łódzkie oddziały stowarzyszeń technicznych: **Stowarzyszenia Elektryków Polskich**, **Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich**, **Naczelna Organizacja Techniczna**. Daje to naszym uczniom możliwość korzystania z doświadczenia oraz dorobku zrzeszonych w nich firm. Mogą brać udział w organizowanych przez stowarzyszenia szkoleniach, wycieczkach zawodowych, zdawać egzaminy na dodatkowe uprawnienia (np. spawalnicze, E do 1 kV i inne).

Mamy również podpisane **umowy patronackie, partnerskie i umowy o współpracy z różnymi firmami** nie tylko z regionu łódzkiego. Dzięki temu nasi uczniowie mogą wybrać interesujące ich miejsce praktyk zawodowych, uczestniczyć w dodatkowych kursach zawodowych, korzystać z komputerowych programów narzędziowych, poznawać nowe środowiska zawodowe. Organizowane są również zajęcia edukacyjne na terenie zakładów pracy.

Organizujemy przy współpracy ze środowiskami branżowymi cykliczne **spotkania naukowo-techniczne o tematyce związanej z kierunkami kształcenia**. W spotkaniach uczestniczą również uczniowie i nauczyciele zaprzyjaźnionych szkół regionu łódzkiego.

Tradycje niepodległościowe

Autor: Dorota Stefaniak i Małgorzata Höffner

Osoba rekomendująca: Dorota Stefaniak – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – opiekun szkoły

Corocznie delegacja uczniów uczestniczy w **Marszu Żywej Pamięci Polskiego Sybiru w Białymstoku**.

Reprezentacja „legionistów” ze sztandarem bierze udział we wszystkich łódzkich uroczystościach narodowych.

W szkole jest **Izba Pamięci** poświęcona patronowi szkoły Józefowi Piłsudskiemu oraz tradycjom legionowym.

Uczniowie uczestniczą w imprezie ogólnołódzkiej „Legionowy Październik”. W tym roku szkolnym był to **Piknik Legionowy**.

Współpracujemy ze **Stowarzyszeniem Sybiraków**.

Uczniowie naszej szkoły – członkowie ZHP wyjeżdżają na Ukrainę do **Kostiuchnówki**, gdzie tworzone jest Centrum Dialogu. Porządkują mogiły polskich legionistów i przyczyniają się do podtrzymania tradycji legionowych.

Oferta sportowa

Autor: Dorota Stefaniak i Małgorzata Höffner

Osoba rekomendująca: Dorota Stefaniak – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – opiekun szkoły

W szkole organizowane są corocznie r**ozgrywki w piłkę siatkową o Puchar Prezesa ŁRFSNT - NOT** – jest to nasz wkład w rozwój kultury fizycznej środowisk branżowych.

Szkoła organizuje również **zawody sportowe dla gimnazjalistów** łódzkich:

- Turniej Unihokeja pod honorowym patronatem Prezydent Miasta Łodzi – impreza cykliczna,
- I Memoriał im Zdzisława Jurewicza w piłce siatkowej dla Gimnazjów Łódzkich – w tym roku po raz pierwszy.

Dla uczniów odbywa się **Szkolna Liga Mistrzów** – zawody w minipiłkę nożną (Hockball) pod honorowym patronatem Dyrektora ZSP nr 20 Doroty Stefaniak.

Drużyna szkoły od pięciu lat startuje z sukcesami w Łódzkiej Amatorskiej Lidze Piłki Siatkowej pod patronatem Prezydent Miasta Łodzi – nazwa zespołu ***Warecka Chint Poland.***

W szkole odbywa się **turniej rzutów osobistych** nauczyciele vs uczniowie, który wyzwala ogromne emocje.

Uczniowie uczestniczą w **dodatkowych zajęciach sportowych**: piłka siatkowa, piłka koszykowa oraz ćwiczą we wspaniale wyposażonej siłowni. Z siłowni i sal gimnastycznych korzystają również nauczyciele.

Działania na rzecz środowiska edukacyjnego

Autor: Dorota Stefaniak i Małgorzata Höffner

Osoba rekomendująca: Dorota Stefaniak – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – opiekun szkoły

Organizujemy corocznie **konferencję *Szkoła Zawodowa możliwością rozwoju*** we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Konferencja dedykowana jest dla szkół gimnazjalnych w ramach doradztwa zawodowego. Nauczyciele i pedagodzy w trakcie konferencji przedstawiają korzyści płynące z wyboru przez młodych ludzi szkół zawodowych, perspektyw, które daje szkoła zawodowa, a także możliwości rozwoju zawodowego młodych ludzi i ich umiejętności odnajdywania się na łódzkim rynku pracy.

ZESPÓŁ SZKÓŁ RZEMIOSŁA W ŁODZI
ul. Żubardzka 2

Nowoczesny fryzjer

Autor: Małgorzata Redlicka – nauczyciel

Osoba rekomendująca: Małgorzata Redlicka – nauczyciel doradca metodyczny w ŁCDNiKP

Szkolnictwo zawodowe jest ściśle związane z rynkiem pracy, zatem jego przemiany strukturalne są bodźcem do wprowadzania w szkole innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych. Interesującym przedsięwzięciem jest cykl zajęć pozalekcyjnych w ramach projektów współfinansowanych przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Działania 9.2 *Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W latach 2008-2012 zostały zrealizowane trzy projekty, w ramach których uczniowie kształcący się w zawodach technik ogrodnik, technik architektury krajobrazu i technik usług fryzjerskich doskonalili umiejętności zawodowe. W bieżącym roku szkolnym wdrażany jest kolejny projekt *Nowoczesny fryzjer.* Strategia działania oparta jest na stażach u pracodawców, czyli zdobywaniu kwalifikacji zawodowych bezpośrednio w środowisku pracy. Przemienny system kształcenia zawodowego tworzy naturalne mechanizmy współpracy świata nauki ze światem pracy i przyczynia się do podniesienia kompetencji zawodowych uczniów Zespołu Szkół Rzemiosła oraz zmniejszenia bezrobocia wśród absolwentów.

Efekty wdrożenia:

- ukształtowanie nowych umiejętności zawodowych,
- zdobycie doświadczenia zawodowego,
- przygotowanie do egzaminów zawodowych,
- ukształtowanie umiejętności kluczowych,
- rozpoznanie środowiska pracy przez uczniów,
- zwiększenie szans absolwentów na rynku pracy,
- wzmocnienie współpracy z pracodawcami,

– kreatywne podejście do zawodu,
– zintegrowanie środowiska szkolnego,
– modernizacja oferty kształcenia,
– pozyskanie nowoczesnej bazy do nauki fryzjerstwa,
– rozwijanie postaw przedsiębiorczych,
– promocja oferty edukacyjnej Zespołu Szkół Rzemiosła.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 22 W ŁODZI
ul. St. Przybyszewskiego 73/75

Młode kadry

Autor: mgr inż. Ryszard Kaźmierczak – dyrektor szkoły

Osoba rekomendująca: Joanna Orda – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych 22 w Łodzi specjalistyczne kwalifikacje zawodowe absolwentów szkoły zawodowej dbają pracodawcy. Dostrzegając w uczniach przyszłych klientów, wiodące firmy w branży samochodowej – partnerzy strategiczni programu *Młode kadry* firmy Inter Cars SA oferują bezpłatne profesjonalne szkolenia i kursy dla uczniów zdolnych o zainteresowaniach i uzdolnieniach technicznych.

Nowością w tym rozwiązaniu jest tworzenie nowoczesnego zaplecza szkoleniowego we współpracy wielu firm w branży samochodowej oraz Ośrodka Egzaminacyjnego potwierdzającego kwalifikacje w zakresie mechaniki pojazdowej.

Efektem ponad pięcioletniej współpracy ZSP 22 z pracodawcami m.in. firmą ACS Premium i Grupy Krotowski Cichy jest utworzenie nowocześnie wyposażonego Regionalnego Ośrodka Szkoleniowo- Diagnostycznego, z którego korzystają uczniowie pięciu klas kształcących się w zawodzie technika pojazdów samochodowych, trzech klas w zawodzie

elektromechanika samochodowego i czterech klas technika mechatronika w ramach zajęć pozalekcyjnych. Pracodawcy przekazali szkole nowoczesne urządzenia i narzędzia umożliwiające prowadzenie szkoleń z częścią praktyczną, dzięki którym uczniowie mogą zgłębiać tajniki diagnostyki i uczyć się naprawy współczesnych samochodów. Na doskonałe przygotowanie do egzaminu praktycznego potwierdzającego kwalifikacje wskazują wyniki – stuprocentowa zdawalność. Pracodawcy wspierają również olimpiady wiedzy oraz praktyki i staże dla najlepszych uczniów. To „zawodowa trampolina", która młodym ludziom ma ułatwić start w życiu zawodowym.

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH SPECJALNYCH NR 2 W ŁODZI
al. I Dywizji 16/18

Kreatywny krawiec

Autor: Bożena Ozimek – nauczyciel przedmiotów zawodowych

Osoba rekomendująca: Maria Michalak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

System projektowania odzieży InvenTex FDS to narzędzie pracy nowoczesnego projektanta, ten właśnie system znajduje się w pracowni odzieżownictwa w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi. Uczniowie, pracując z systemem, kształtują umiejętności projektowania ubiorów. Zajęcia dydaktyczne prowadzone z wykorzystaniem systemu projektowania odzieży InvenTex FDS pozwalają na rozwijanie wyobraźni, wyrażanie własnych pomysłów i emocji, a także swojego poczucia estetyki, ułatwiają przeprowadzenie treningu umiejętności, przygotowują do samodzielnego podejmowania decyzji, uczą doboru ubioru w zależności od sytuacji, zachęcają do wytwarzania własnych pomysłów. Możliwość pracy z nowoczesnym programem komputerowym w dziedzinie mody jest niezwykle atrakcyjna dla uczniów, daje pełną swobodę w eksperymentowaniu z różnymi tkaninami i tworzeniu ciekawych modeli. Pomysły uczniów mogą być wizualizowane i prezentowane w wykorzystaniem wcześniej skanowanych lub importowanych zdjęć i obrazów, które w aplikacji poddawane są obróbce plastycznej.

Przewidywane efekty *to* ukształtowanie umiejętności zawodowych uczniów, doskonalenie strategii i metod kształcenia poprzez działanie praktyczne, wzbogacenie wiedzy i doskonalenie

kompetencji zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy, rozwijanie kompetencji społecznych, kształtowanie umiejętności wykorzystywania technologii informatycznej i informacyjnej.

Kształcenie zawodowe we współpracy z pracodawcami

Autor: Ewa Błasiak – kierownik Laboratorium Praktycznej Nauki Zawodu w ZSZS nr 2 w Łodzi

Osoba rekomendująca: Maria Michalak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

W dobie nieustannych zmian społecznych, gospodarczych i techniczno-technologicznych, aby efektywnie funkcjonować na rynku pracy, trzeba ciągle zdobywać nową wiedzę i doskonalić umiejętności. To właśnie szkoła zawodowa umożliwia absolwentowi ukształtowanie umiejętności zawodowych oraz kompetencji społecznych koniecznych do odnalezienia się na rynku pracy. Szczególne zadanie stoi przed szkołą zawodową specjalną, kształcącą młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim. Priorytetowym działaniem w zakresie dobrego przygotowania młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do wejścia na rynek pracy jest prowadzenie kształcenia praktycznego w powiązaniu z pracodawcami.

Aby zapewnić uczniom niepełnosprawnym intelektualnie prawidłową realizację zajęć praktycznych, nasza placówka mocno aktywizuje swoje działania, zawierając liczne umowy i porozumienia o współpracy z pracodawcami.

W naszej placówce kształcenie prowadzone jest w następujących (ośmiu) kierunkach zawodowych: krawiec, operator maszyn w przemyśle włókienniczym, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, kucharz/kucharz małej gastronomii, cukiernik, piekarz, mechanik monter maszyn i urządzeń, monter zabudowy i robot wykończeniowych w budownictwie. Dużym wyzywaniem dla szkoły było znalezienie odpowiednich miejsc do odbywania praktyk zawodowych, podjęliśmy współpracę z 22 pracodawcami. Są to:

- Hotele: Boss, Firma Boss, Focus, Tobaco, NoBoHotel; Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Słabo Widzących,
- Restauracje: Reymont, Nowy Sad, Leńczuk PŁ, Zespół Szkół Specjalnych nr 4 /ul. Niciarniana/ i nr 5 /ul. Plantowa,
- Cukiernia „Filipiak", Zakład Cukierniczy MARPOL Sp. z o.o., Zakład Przemysłu Cukierniczego UNITOP-OPTIMA, MAXI P.P.H.U. s.j.,
- Piekarnie: „Mikołaj", „Wojciechowska", MAXI P.P.H.U. s.j.,
- Spółdzielnia Elektrotechniczna POKÓJ, „Chabin"s.j.,
- Przedsiębiorstwa budowlane: P.S. KONTRAKT Piotr Szpruch i AGO-BUD A i P Ostabski s.c..

Dzięki praktyce w tych zakładach uczniowie kształtują umiejętności zawodowe, zdobywają doświadczenie potrzebne do funkcjonowania w przedsiębiorstwie, mają bezpośredni kontakt z rzeczywistymi warunkami pracy już na etapie nauki, co daje im możliwość udanego wejścia na rynek pracy.

Ta dwustronna współpraca owocuje korzyściami zarówno dla szkoły jak i pracodawców. Współpraca z pracodawcą jest czynnikiem niezbędnym do osiągnięcia wysokiej jakości kształcenia zawodowego – od momentu nawiązania współpracy z zakładami uzyskaliśmy znaczną poprawę/wzrost efektywności kształcenia. Jakość przełożyła się na zdawalność podczas egzaminu zewnętrznego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Innowacje pedagogiczne i działalność twórcza nauczycieli na przykładzie pracy Zespołu Przedmiotów Zawodowych w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi

Autor: Ewa Błasiak – kierownik Laboratorium Praktycznej Nauki Zawodu w ZSZS nr 2 w Łodzi

Osoba rekomendująca: Jolanta Wojciechowska – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Praca w ZSZS nr 2 w Łodzi ma swoisty charakter. Z jednej strony – uczeń niepełnosprawny intelektualnie to konieczność

indywidualnego traktowania każdego z wychowanków z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości, rodzaju oraz stopnia niepełnosprawności. Pamięć, uwaga, spostrzeganie, myślenie to funkcje najczęściej zaburzone, dlatego też cele i zadania placówki muszą mieć charakter rewalidacyjny. Z drugiej – szkoła zawodowa jest miejscem osiągania konkretnych kwalifikacji zawodowych umożliwiających przygotowanie do podjęcia pracy zawodowej lub osiągania wyższych poziomów kwalifikacji sprzyjających odnalezieniu się w rzeczywistym rynku pracy.
Specyfika kształcenia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi polega zatem na wszechstronnych i zintegrowanych oddziaływaniach, których istotą jest spójność, korelacja i współdziałanie wszystkich nauczycieli pracujących z uczniem. Proces personalizacji i socjalizacji zmierza do tego, by absolwent jako dorosły człowiek potrafił kierować własnym zachowaniem i mógł realizować się w różnych obszarach życia codziennego i zawodowego, samodzielnie, niezależnie i godnie.

W ZSZS nr 2 Zespół Przedmiotów Zawodowych tworzą nauczyciele teoretycznego praktycznego kształcenia zawodowego ośmiu kierunków zawodowych takich jak:

- krawiec,
- operator maszyn w przemyśle włókienniczym,
- kucharz,
- cukiernik,
- piekarz,
- pracownik pomocniczy obsługi hotelowej,
- mechanik- monter maszyn i urządzeń,
- monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

Do podstawowych zadań Zespołu należy:

I. Analiza wyników egzaminów zewnętrznych potwierdzających kwalifikacje zawodowe.
II. Aktualizacja Szkolnego Zestawu Programów Nauczania Przedmiotów Zawodowych;
   – Opracowanie planów wynikowych w oparciu o nowe podstawy programowe;

- Opracowanie tematyki zajęć dodatkowych zgodnie z art.42 ust.2 pkt 2 K N;
- Opracowanie i aktualizacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych.

III. Aktualizacja Szkolnego Zestawu Podręczników.
IV. Modyfikacja WSO w zakresie zasad oceniania uczniów na zajęciach praktycznych i teoretycznej nauce zawodu.
V. Wdrożenie programu Zawodowego Kursu Kwalifikacyjnego w zawodzie – kucharz.
VI. Współpraca z CKE i OKE w zakresie standaryzacji zadań egzaminacyjnych na określonych kierunkach zawodowych.
VII. Zorganizowanie egzaminu próbnego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie kierunków zawodowych (etap pisemny i praktyczny).
VIII. Inwentaryzacja sprzętu zgromadzonego w pracowniach przedmiotowych.

Nauczyciele kształcenia zawodowego to grono prezentujące szczególnie twórczą postawę wobec swej pracy pedagogicznej. Nowatorska działalność tej grupy pedagogów przejawia się w opracowywaniu i stosowaniu nowych bądź już sprawdzonych przez innych, ale nie stosowanych powszechnie, działań zmierzających do uaktywnienia zawodowego i społecznego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poniżej zaprezentuję kilka takich działań.

Specyfika kształcenia zawodowego, szczególnie zaś kształcenia zawodowego specjalnego wskazuje na potrzebę prowadzenia **kształcenia praktycznego w powiązaniu z pracodawcami** jako działania priorytetowego w zakresie dobrego przygotowania młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do wejścia na rynek pracy. Szkoła i zakłady pracy są w naszej placówce uzupełniającymi się wzajemnie miejscami zdobywania wiedzy i umiejętności. Aby zabezpieczyć uczniom niepełnosprawnym intelektualnie prawidłową realizację zajęć praktycznych, Zespół mocno aktywizuje swoje działania, wyszukując licznych pracodawców określonych kierunków zawodowych. W bieżącym roku szkolnym 2014/2015 podjęliśmy **współpracę**

z /aż!/ 22 pracodawcami. Dzięki praktyce w zakładach młodzież może doskonalić potrzebne do funkcjonowania w przedsiębiorstwie umiejętności i zdobywać doświadczenie. Mając bezpośredni kontakt ze światem produkcji, już na etapie nauki ma możliwość udanego wejścia na rynek pracy. Ta dwustronna współpraca owocuje korzyściami zarówno dla szkoły jak i pracodawcy. Współpraca jest czynnikiem niezbędnym do osiągnięcia wysokiej jakości kształcenia zawodowego – od momentu nawiązania współpracy z zakładami uzyskaliśmy znaczną poprawę i wzrost efektywności kształcenia. Jakość przełożyła się na zdawalność podczas egzaminu zewnętrznego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

W ramach działalności Zespołu Przedmiotów Zawodowych uczniowie naszej placówki są przygotowywani do udziału w licznych **zawodowych konkursach zewnętrznych**, w których osiągają znaczące sukcesy:

XIII Małopolski Konkurs Kucharsko-Cukierniczy – Kraków 2014

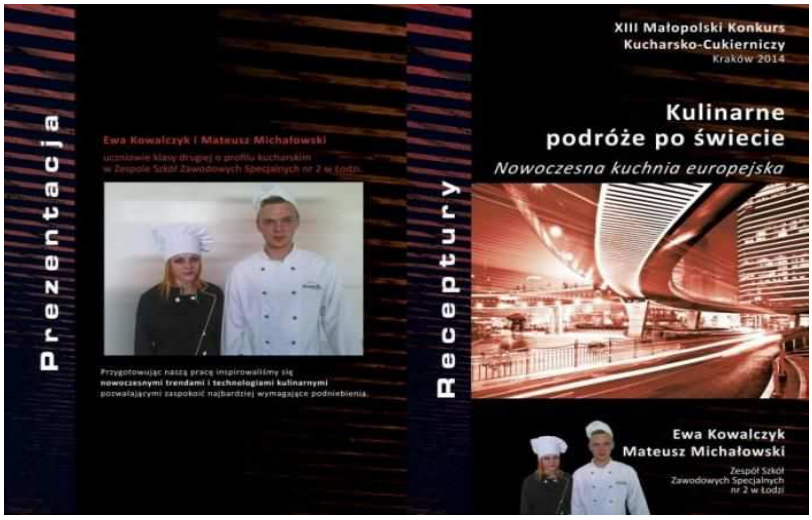

Motywem przewodnim konkursu były *Kulinarne podróże po świecie*. Nasza placówka wystartowała zarówno do konkursu kucharskiego jak i cukierniczego.

Dwuosobowy zespół cukierników przygotował prace konkursowe pod hasłem *Afrykańska przygoda*. Natomiast zespół kucharzy przygotował *Nowoczesną kuchnię europejską* z wykorzystaniem technologii sous vide. Konkurencja była ogromna, 12 zespołów kucharzy i 7 cukierników, w tym

reprezentanci Czech, Węgier i Słowacji. W obydwu konkurencjach nasze zespoły zajęły miejsca pierwsze**.** Do sukcesu uczniów naszej szkoły przyczyniła się zarówno praca opiekunów – nauczycieli zawodu oraz współpraca z doświadczonymi cukiernikiem oraz kucharzem z zaprzyjaźnionych zakładów produkcyjnych.

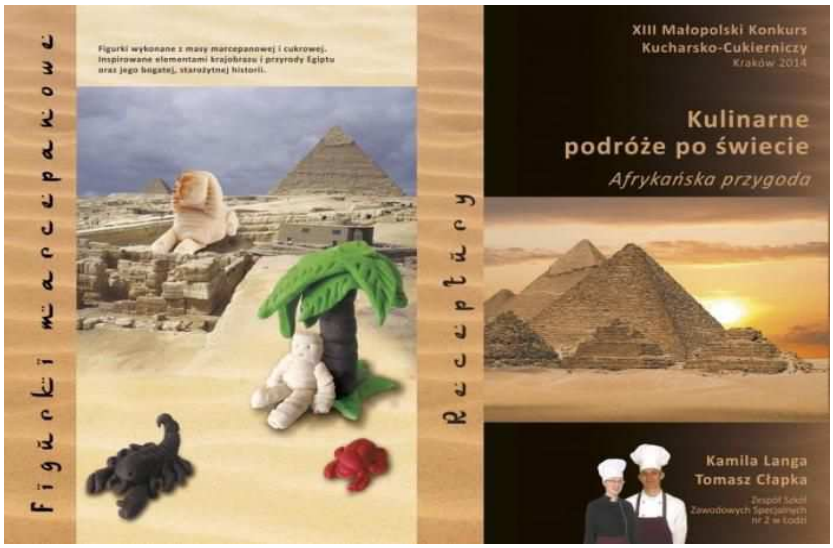

XIV edycja Ogólnopolskiego Seminarium Studenckiego TEXTIL-2014 organizowanego przez Politechnikę Łódzką

Szkoła zaproponowała kolekcję odzieżową pod hasłem: *Gra w kolory*. Jej autorami byli uczniowie klas drugich i trzecich kierunków: krawiec i operator maszyn w przemyśle włókienniczym.

Kolekcja obejmowała 14 modeli użytkowych, całodziennych i wizytowych, w kolorach białym, czarnym i czerwonym z wykorzystaniem niecodziennego połączenia dzianin i tkanin skóropodobnych z koronką. Kolekcję zaprezentowali uczniowie – modelki i modele. Dodatkowo wystawiliśmy kolekcję na manekinach pt: *A z nieba kapie deszcz* …, która w konkursie zajęła II miejsce. Występ naszej szkoły w tegorocznej edycji TEXTIL-2014 nagrodzono III miejscem.

II Międzyszkolny Konkurs Plastyczny *Kultura bezpieczeństwa* organizowany przez Okręgowy Inspektorat Pracy

Każda praca powinna być wykonywana w bezpiecznych i higienicznych warunkach. Uczymy tego nie tylko podczas teoretycznych zajęć zawodowych, ale również poprzez udział w konkursach promujących bezpieczną pracę. Prace naszych uczniów oceniono najwyżej – zajęliśmy I miejsce.

Już cyklicznie członkowie Zespołu Przedmiotów Zawodowych przeprowadzają w placówce **konkursy w ramach preorientacji zawodowej dla gimnazjalistów** z Łodzi i województwa:

II Międzyszkolny Konkurs dla Gimnazjalistów *Sprawne ręce – Moda na głowie*

Do konkursu zgłosiło się aż 10 zespołów! Ozdabianie kapeluszy dodatkami krawiecki i elementami dziewiarskimi oraz dobór i przyszywanie guzików do przygotowanych próbników z dziurkami to główne zadania konkursu. Jednocześnie doskonały sposób na zainteresowanie „włókienniczymi” kierunkami zawodowymi oraz ukazanie atrakcyjności nauki zawodów krawiec i operator maszyn w przemyśle włókienniczym.

III Międzyszkolny Konkurs Gastronomiczny dla Gimnazjalistów *Wiem, co jem* pod hasłem „Witaminowy szachmat”

Uczestnicy dopisali i wykazali się zarówno ciekawymi pomysłami podczas wykonywania „witaminowych” kanapek i sałatek, jak i wiedzą odnośnie zdrowej żywności, rozwiązując krzyżówkę tematyczną i odgadując, kierując się tylko smakiem i węchem, ukryte przed wzrokiem produkty.

I Prozawodowy Konkurs dla Szkół Przysposabiających do Pracy *Wiosna na talerzu*

Jego celem było rozwijanie zainteresowań i kształtowanie umiejętności gastronomicznych uczestników, uczenie samodzielności, propagowanie zdrowych nawyków żywieniowych a ponadto propagowanie ochrony środowiska naturalnego i sortowania surowców wtórnych. Do udziału w konkursie zaproszono dwie 2-osobowe grupy: pierwsza przygotowywała prace plastyczną – plakat *Wiosna*, druga przygotowywała potrawę konkursową – wiosenne kanapki. Do konkursu przystąpiło 6 zespołów: 3 z Łodzi oraz z Kutna, Stemplewa i Gromadzic. Wszyscy uczestnicy otrzymali upominki i pamiątkowe dyplomy i obiecali, że za rok znów nas odwiedzą!

Na szczególną uwagę zasługuje pomysłowość oraz zaangażowanie nauczycieli Zespołu Przedmiotów Zawodowych podczas współorganizowania **Dni Otwartych** szkoły, podczas których odbywają się liczne spotkania z gimnazjalistami i ich rodzicami. Krawiec, kucharz, hotelarz, a może dziewiarz? Na co postawić? To najczęstsze dylematy stojących przed decyzją wyboru dalszego kierunku kształcenia. *Dni Otwarte* to doskonała okazja do zapoznania się z możliwościami placówki. Gimnazjaliści biorą czynny udział w zajęciach praktycznych i teoretycznych różnych kierunków zawodowych. Zdobywają informacje, poznają metody kształcenia oraz wyposażenie i bazę dydaktyczną placówki, poznają jej specyfikę i samodzielnie wykonują proste czynności związane

z danym zawodem. Mogą przekonać się, jakie umiejętności są potrzebne w konkretnym zawodzie. Nasi nauczyciele przedmiotów zawodowych i uczniowie demonstrują i wyjaśniają niezdecydowanym zawodowe sztuczki i niuanse.

Przyszłe ***krawcowe*** miały tym razem możliwość wykazania się ekspresją twórczą podczas składania koszulki T-shirt i przyszywania guzików. Okazało się, że nie jest to wcale takie łatwe. Umiejętności te przydadzą się nie tylko na arenie zawodowej, ale są również atrybutem każdej Pani domu, ceniącej ład i porządek.

Kucharze – mieli okazję wykazać się kulinarnym talentem oraz wyczuciem smaku. Poznawali tajniki sporządzania naleśników. O tym, że zawód ***cukiernik*** to „palce lizać" mogli się przekonać sami zainteresowani. Kandydaci do tego zawodu samodzielnie przyozdabiali ciastka kremem oraz formowali bułki drożdżowe z owocami. Kulinarne słodkości smakowały wybornie! Nie z każdej mąki będzie chleb i nie z każdego chętnego ***piekarz.*** Przekonali się o tym uczniowie interesujący się tym zawodem. Swoje umiejętności sprawdzali podczas formowania chałek i precli.

Dziewiarze poznali techniki wytwarzania kolorowych i wzorzystych dzianin. Na wykonanie wzorzystego sweterka nie było czasu, ale każdy ze zwiedzających mógł obsłużyć szydełkarkę ręczną płaską i własnoręcznie wykonać oczko w lewo, oczko w prawo. Mógł też zobaczyć, jak nasi uczniowie, pracując na nowoczesnych maszynach dziewiarskich do produkcji skarpet i rajstop, sterowanych komputerowo, prezentują swój zmysł plastyczny.

Przyszli ***malarze*** przyklejali tapetę, malowali na ścianie dekoracyjne ornamenty wałkiem i szablonem. Wykazali się dużym poczuciem estetyki. ***Hotelarze*** – poznali standardy i zakres świadczonych usług w obiektach hotelarskich. W wybranych zakresach mogli się nawet sprawdzić. Na czas składali serwetki i zmieniali powłoczki na poduszkach. Był to wstęp do uświadomienia sobie znaczenia jakości oferowanych usług hotelowych.

Działalność Zespołu Przedmiotów Zawodowych to również **współtworzenie** i **udział w projektach edukacyjnych:**

1. W ramach projektu *Czas na zdrowie* nauczyciele i uczniowie wzięli udział w pikniku organizowanym przez miejscową Parafię pw. Dobrego Pasterza, organizując stoisko, podczas którego młodzież propagowała zdrowy styl życia. Można było posmakować wieloziarnistego chlebka upieczonego podczas zajęć przez uczniów przygotowujących się do zawodu piekarza. Nasi kucharze przygotowali sałatki, minikanapeczki i kotleciki z kaszy gryczanej. Stoisko cieszyło się dużym powodzeniem wśród gości pikniku. Na naszym ekologicznym „straganie" można było zaopatrzyć się również w wyroby wytwarzane przez uczniów kierunków odzieżowych podczas zajęć praktycznych: komplety pościelowe, obrusy, skarpety, rajstopy i przeróżne prace plastyczne. Festyn był okazją dla młodzieży szkolnej jak i okolicznych mieszkańców do wspólnego spędzenia czasu, zabawy i świętowania. W szkole, w ramach projektu zorganizowano wystawę plakatów promujących zdrowy tryb życia. W sklepiku szkolnym w miejsce słodkich napojów, batonów, chipsów i słodkich bułek pojawiły się jogurty, owoce, warzywa i świeże kanapki z sezonowymi warzywami. Odbył się apel, na którym przedstawiono prezentację na temat zdrowego stylu życia.

2. W projekcie *Zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych uczniów* współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego głównym celem było zmniejszenie dysproporcji edukacyjnych oraz podniesienie jakości oferty edukacyjnej, ukierunkowanej na rozwój kompetencji zawodowych, informatycznych, stosownie do potrzeb rynku pracy, służące podniesieniu zdolności uczniów do zatrudnienia. W ramach projektu realizowane były m.in. zajęcia z przedsiębiorczości, doradztwa zawodowego oraz przedmiotów zawodowych. W ramach prowadzonych zajęć pozalekcyjnych grupy zawodowe uczniów doskonaliły umiejętności praktyczne

w wybranym przez siebie zawodzie, wzbogacały wiedzę i kompetencje informatyczne. Uczestnictwo w zajęciach pozwoliło na lepsze przygotowanie zawodowe uczniów, a tym samym zwiększyło zdawalność uczniów przystępujących do egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

3. Przedmiotem projektu: *Zawodowo PLUS – wzmocnienie kształcenia zawodowego szansą na samodzielność niepełnosprawnych w dorosłym życiu*, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, było podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego, zdanie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz pomoc w włączeniu uczniów naszej szkoły w rynek pracy. W ramach projektu młodzież kierunków kucharz i pracownik pomocniczy obsługi hotelowej uczestniczyła w zajęciach z języka angielskiego, informatyki, przedmiotów zawodowych, orientacji zawodowej oraz komunikacji społecznej. Uczniowie uczestniczący w projekcie brali udział w licznych wizytach studyjnych u pracodawców. Podczas 3-dniowej wycieczki uczyli się łączyć pracę z wypoczynkiem. Poznawali różnorodne formy wypoczynku podczas licznych wycieczek po Łodzi.

Lista zaprezentowanych działań Zespołu Przedmiotów Zawodowych jest częścią prac w jednym tylko roku szkolnym, na jakich skupiała się uwaga nauczycieli „zawodowców” w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi. Skala podejmowanych działań świadczy o tym, że jest to Zespół skupiający wielu nauczycieli innowatorów i nauczycieli o wysokim poziomie refleksji pedagogicznej, przejawiających twórczą postawę wobec pracy pedagogicznej-dydaktycznej i wychowawczej – z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 5 W PABIANICACH
ul. Pułaskiego 32

Autor: Andrzej Nowicki nauczyciel Zespołu Szkół Specjalnych nr 5 w Pabianicach

„Dotyk żywiołu” - esej[1]

Chcę sfilmować dotykających wiatru, ognia, fali, gliny. Dotykający to uczniowie szkoły zawodowej specjalnej. Trzeba im więcej obrazów odbieranych przez dotyk niż przez oko.

Rozwój procesu widzenia, odbiór dzieła sztuki, dotykanie żywiołu. Takie stawiam sobie cele warsztatów graficzno-filmowych z matrycami – moimi drzeworytami, które powstają poprzez dotyk deski z papierem, płótnem, piaskiem… na plaży

Jestem dla nich nauczycielem i równocześnie grafikiem. Oni uczniami i drukarzami. Bez zeszytów i długopisów. W zimowych czapkach i kaloszach ćwiczymy przytulanie Bałtyku.

Zawsze rozpoczynam organizowanie wycieczek od września. Tym razem pojedziemy do ujścia Wisły w maju po długim weekendzie, kiedy plaże są puste. To ważne dla sekwencji filmowych. W szkole, w której pracuję, zebrać uczniów na wycieczkę jest trudno. Są tacy, których rodzice nie puszczą, innych chętnie puściliby, ale nie mają pieniędzy, jeszcze innym nie sposób wytłumaczyć celu wyprawy. Oni wolą włóczyć się po ulicach, rynkach i galeriach. Zebrać grupę to długotrwała walka o każdego i z każdym przyszłym uczestnikiem. Tym razem postawiłem sobie arcytrudne zadanie: kontakt z żywiołami!

I tak od jesieni uczniom wbijam do głów: jedziemy zrealizować film, nie jedziemy nad morze, aby spacerować brzegiem, trzymając

[1] Film można obejrzeć na stronie szkoły: http://www.zsspabianice.pl/index.php/filmy oraz www.andrzej-nowicki.pl

się za rączki; jedziecie z artystą. Nauczyciela mają po dziurki w nosie. Artysty jeszcze nie. Wiedzą, że jestem grafikiem. Nieraz na lekcjach z plastyki ćwiczę z nimi wymowę terminu: ,,drzeworyt". Za chwilę po rosyjsku: grawiura na dierjewie, śmieją się, po jakiemu on gada. Kiwają głowami, kiedy zaczynam po japońsku: ukiyo-e. Następnie poddaję: Holzschnitt i woodcut. Mija miesiąc i sprawdzam ich, pytając: kim ja jestem? A oni: ,,drewnorytem", ,,drewnodrukiem". Najważniejsze, że w nich coś się zakorzenia. ,,Nowickiego" zapomną, ,,drzewa" nigdy.

Panie Andrzeju – pyta Klaudiusz – czy tam będą koty? Tak, u pana Henryka w Mikoszewie są koty. „Jak nie będzie kotków, to ja nie jadę".

Lista uczestników wycieczki wzrosła do ośmiu. Pozostałych przekonuję, rozmawiam z ich rodzicami i kombinuję, jak wzbudzić zainteresowanie czymś, co jest dla niech nieznane, a jedynie podglądane z iluzji ekranu. Oczywiście podkreślam, że jedziemy do pracy na planie filmowym. To ma być impresja i pamiątka filmowa wyprawy, którą docenią po latach. Wieszam w pracowni listę prac oraz materiałów do wykonania i zabrania. Co tydzień coś dopisuję i skreślam, jako przygotowane lub nie. Ósemka zerka na listę: papier, sznurek, farba drukarska, glina, komputer, rzutnik, ekran, kamera, sztandary, saperka, matryce: elipsoida, kula i stożek, cykl desek ,,Koguty", zwój, opaski na oczy, czapki na uszy, rękawiczki, fartuchy, kalosze.

W październiku Kinga z bratem Filipem wpłacają pieniądze. No to mam trzon ekipy filmowej. Filipowi od razu proponuję udział w kręceniu. W czasie moich okienek i na długich przerwach uczę Filipa filmowania. A on jak piskorz wymyka mi się, łapię go na powrót i uczę. Równolegle przygotowuję Macieja, Darka i Huberta - uczniów, z którymi od dwóch lat drukuję drzeworyty i fotografuję w plenerze matryce w ramach zajęć „godzin karcianych”. „Z wolna cząstkową nauką, z każdą obeznasz się sztuką” – reklamuję chłopcom sentencję mnicha Teofila z dziesiątego wieku. Ich uśmiechy potwierdzają rytm, o tym, czy treść dotarła, dowiem się wkrótce.

Tymczasem inni wpłacają po kilkanaście złotych, abyśmy mogli wysłać zaliczkę za wyżywienie i noclegi. Te zaliczki to mój pomysł, zaobserwowałem, że jak zakotwiczy się ucznia taką sumką, to wtedy powoli go zyskuję, a i rodzic ma znaczniej mniejszą kwotę przed wyjazdem do zapłaty.

Próby filmowania wypadają nieźle. Pokazuję im w kadrze ziemię i niebo. Dużo ziemi, mało nieba. Idź i tak nakręć. Wraca. Ziemia równa niebu. To nuda. Utnij skrawek nieba i wypełnij kadr ziemią. Wraca. Teraz masz kontrast. Ale brak pionu i poziomu. Wraca. Horyzont w twoim kadrze cierpi na chorobę morską. Filip, Maciej i Darek powoli chwytają proporcje dwóch żywiołów. Jak w nich zaszczepić kąt prosty? Geometrio, dopomóż!

Kamera ma jeszcze jedną paskudną wadę. Wszystko podsłuchuje, nagrywa każdy szelest i także przekleństwo – podkreślam, zwracając się do Eryka, który przeklina, to znaczy on nie wie, że przeklina. Jak będziesz przeklinać – tłumaczę – to nie wytnę tego w czasie montażu. Robimy próbne zdjęcia i oczywiście ktoś przeklina. Pięć głów śledzi powtarzaną scenę na laptopie. Wybuchają śmiechem. No i co mam z tym zrobić? Puszczam ponownie i jeszcze raz. I zauważam, jak w nich pojawia się introspekcja. Wulgaryzm rysuje im w głowach nowy znak. Po paru dniach na przerwie słyszę ich rozmowy: jak będziesz przeklinał, to cię nagra kamera – mówi Klara do swojego chłopaka Eryka.

Klara wpłaciła. Kłócę się z nią o prawo do filmowania innych. Ona nie rozumie praw autorskich, a ja staram się to prawo wytłumaczyć. To jednak nie jest najważniejsze. Przede wszystkim uczniowie boją się własnego wizerunku na reprodukcji. Po prostu wstyd. A to najtrudniejsze do pokonania. Spojrzeć w lustro nie po to, aby się ogolić czy uszminkować, oto pierwszy stopień do zrozumienia procesu widzenia. To moje credo. Żeby uczeń zobaczył obraz, najpierw musi zobaczyć swoje lico. Czy upośledzenie umysłowe to uniemożliwia? Otóż nie. Raczej lenistwo, spryt, plotkarstwo, krnąbrność powoduje ślepotę, a nie obniżony stan sprawności umysłu, który, co ciekawe, nie ma wpływu na powyższe.

Maciej nie jedzie, bo nie. Darek ląduje w szpitalu. Nie, bo nie, to temat na osobną opowieść. Darka namawia opiekunka. ,,Panie Andrzeju, Darek trochę dziś protestował, że nie chce jechać, ale myślę, że da się przekonać. Tak mu tłumaczę, że nie będzie miał później możliwości wyjazdów tak jak teraz, ale on dziś jest jakiś oportunistyczny i wymyśla sobie „gruszki na wierzbie”. To tak zróbmy, a ja będę go w jakiś sposób motywować, rzucać do wymyślenia hasła typu, że fajnie jest coś zobaczyć innego, coś przeżyć fajnego, być w innym miejscu, że takich okazji nie ma często i są niepowtarzalne. On jest taki domator i jak już coś zna, to trudno mu się z tego wyrwać, bo to jest dla niego znane i tego pilnuje, a może obawia się nieznanego.

Darek bardzo się zdziwił, że Hubert jedzie, bo mówił, że go nie będzie z powodów rodzinnych dobrze mi znanych. „Widać, że jest Pan wielkim pasjonatem druku, z taką ogromną wiedzą". Jestem pod wielkim wrażeniem. Dobrze jest mieć pasję, która wypełnia człowiekowi czas w życiu, zwłaszcza, kiedy ma się tyle temperamentu.

Hubert jest już dorosły. Wyprzedza swoich kolegów. Nie dziwi go wielu życiowych spraw. Hubert przeżywa skutki problemów domowych. Mimo braku pieniędzy w jego rodzinie udaje mi się wywalczyć, aby wpłynęło coś na konto Huberta. Rodzice wpłacają pieniądze. Hubert jedzie. Przynosi mi rysunki i ustalamy, że zastąpi Macieja i Darka.

Klaudiusz: Panie Andrzeju, a czy tam będą koty? Tak, ale pamiętaj, że jedziemy kręcić impresję filmową.

Szczepan i Sylwester uczą się w zespołach edukacyjnych. Nie ma dnia, żebyśmy sobie ręki nie podali na przywitanie. Czasami maszerują do mnie z teatralnie wyciągniętą dłonią. Cieszy mnie to, że od paru lat wypracowałem z nimi taką formę komunikacji. Szczepan ma trudności z mówieniem, Sylwester, z zapamiętywaniem. Niekiedy czuję się jak słup drogowskazu, którego dotykają, a nigdy nie odczytają z niego, ile kilometrów do stolic świata?

Genowefa, szesnastolatka, zwiedza świat z zespołem pieśni tańca. Zaprasza mnie na występy, a ja zapominam, albo nie mam czasu, aby ją zobaczyć na scenie. Znowu przegapiłem występ ,,Bychlewianki".

Telefonuję do kierowcy. Przyczepka na bagaże osiemnastoosobowego busika ma wymiary znacznie mniejsze niż przypuszczałem. Z Ludwikiem, Erykiem i Irkiem tniemy na pół drzewce sztandarów, aby zmieściły się do przyczepy. Następnie wiercimy otwory na śruby, którymi poskręcamy drzewce na plaży. Trenujemy montaż i demontaż trzymetrowej długości drzeworytów-sztandarów. Pamiętajcie, że najważniejszy jest w pierwszy dzień warsztatów – marsz ze sztandarami. Za tydzień okazuje się, że jedziemy innym pojazdem, a cięcie było zbyteczne. Telefonuję do

nowego kierowcy. Czy w autobusie jest mikrofon? Nie ma.

Kosma jako ostatni zgłosił się na wycieczkę. Zainteresowany filmowaniem. Uczę go posługiwania się miniaturową kamerką. Przynosi nakręcone dziesięciosekundowe ujęcia. Rozumie, o co mi chodzi.

I tak przygotowani jedziemy nad morze nową autostradą. Klaudi: Panie Andrzeju, czy są kotki w Mikoszewie? Czekają na nas, miaucząc! W okolicach Krośniewic wyjmuję trąbę z tektury i zadaję pierwsze pytanie: jak się nazywał zespół, który śpiewał piosenkę ,,W Krośniewicach stanął w ogniu dom". Trąba zastępuje mikrofon i jest tak posklejana z tytli, że kielich tuby skierowany jest do pasażerów, a ja siedzę do nich tyłem. Słyszę z głębi autobusu: ,,Czerwone gitary". Potem opowieści o Toruniu, Grudziądzu (gdzie 12,39% mieszkańców to niepełnosprawni, podaje *www* miasta) i w końcu o Pelplinie, gdzie posiadają Biblię Gutenberga, unikalny egzemplarz ze stroną, na którą przypadkowo upadła czcionka i pozostawiła ślad w czasie oprawiania księgi. Stąd wiemy, jaką wysokość miały pierwsze foremki do drukowania liter. To cenny powiew przypadku.

Mikoszewo. Montujemy sztandary. Kierowca pomaga. Uczniowie chwytają trzymetrowce i wchodzimy w las. Cisza. Echo. Śmiechy. Wzdychania. Potykania o korzenie. Kręcę z Filipem. Idą na oślep. Kiwają się czarno-białe akty z głowami psa, kota (o którym zapomniałem powiedzieć Klaudiuszowi), motyla, przesuwają się między sosnami – pastisze drzeworytu Albrechta Dürera.

Niektórzy pierwszy raz w życiu zobaczą morze. Wejdą prowadzeni nie za rączkę, ale sami trzymając rękoma dzieła sztuki. Zbliżamy się do wydm. Cisza trwa. Już mają dość kijów, gdy nagle wiatr porywa sztandary. Wiatru ryk, fali szum i piasku kurz. Jeden w skali Beauforta. Pokazuję dłońmi kierunek marszu. Nikt mnie nie słyszy. Biegnę z Filipem do brzegu, a oni ruszają na prawo, na lewo. Filmujemy. Chmury w kadrze. Ludziki na widnokręgu. Prawe skrzydło marszu figurek wstrzymuje, lewe ciągnie wiatr. A ja głupi szkicowałem marsz bez wiatru! Znowu wyśmiewam swoją wyobraźnię. Tu i teraz buduje obraz. O rany, nie włączyłem kamery. A oni już padają. Maszty się łamią. Drzeworyty fruwają. Nikt nic nie kontroluje. Włączam aparat. I łapię ostatnie kawałki sztormu. Resztki wizji scenopisu. Przypadkowo chwytam w kadrze Kingę i Klarę. Dziewczyny usiłują pokonać napór wiatru. Jedna z nich przyjmuje pozę Nike z Samotraki. Roześmiana z głową na karku, bez skrzydeł chce iść. Ciekawe, że w Luwrze nie zauważyłem tej radości. Nike bez głowy i ze skrzydłami nie leci, ona stoi. To nie hybryda. Dziewczyna. Partenon rzeźby.

Wołam, a oni gadają, telefonują, obejmują się, patrzą w dal, która dziś piaskową burzą. Nie wiem, dlaczego milczą, ci, co pierwszy raz zobaczyli morze. Nie widzę po nich żadnych reakcji, nie słyszę ich zachwytów. Co czyni w nich ten żywioł?

Wracamy z połamanymi sztandarami przez wydmy, przez las. Ludwik, Hubert, Eryk i Irek dźwigają szczątki i sprzęt filmowy. Pozostali poszli przodem na kolację. Jak to jest, myślą na głos chłopcy, że większość ucieka, aby nie dźwigać? Ludwik opiekuje się ojcem, Hubert rodzicami, Eryk i Irek codziennie od piątej w oborach doją krowy. W ich domach rodzina wymaga. I dlatego teraz dźwigacie – tłumaczę dwudziestoparolatkom. Jeszcze się nie zdarzyło drzeworytnikowi z Pabianic, by ktoś kiedyś pomógł dźwigać dechy. Łapią tę przenośnię. Razem dźwigamy. Pieczętuję: po kolacji ognisko!

Płoną kije sztandarów wycięte z olszyn mojego ogródka. Spalamy je zgodnie z planem warsztatów. Zostawcie mi tej olszyny do wędzenia – prosi pan Henryk i rozdaje miejscowe dyżurne patyki

do nadziewania kiełbas. Z lotu ptaka filmuję twarze Kingi, Genowefy, Sylwestra i Szczepana. Kinga przestraszona kamerą nad jej czołem pyta: Co pan robi? W duchu odpowiadam sobie: sam nie wiem. Na ekranie kamery czerwień ogniska rytmicznie dotyka rzęs, nosów, czół. Migoczą policzki od płomyków. Coś kradnę z młodzieńczej refleksji.

Nie mogę spać. Poprawiam w myślach scenopis na dzień drugi. Zmieniam kamyki mozaiki, bo wiem, że pierwotne ułożenie nie zda egzaminu.

Wiesz, do mnie nikt nie dzwoni – wyznaję Filipowi, którego telefon bezustannie pika, gada, gra. Filip przyjmuje to obojętnie i angażuje się w kolejną telepogaduchę. W trzecim dniu pobytu dzwoni do mnie żona. I wtedy Filip zauważa, że ja też mam komórkę. Przypomina sobie moje wyznanie i ironicznie rzuca: no, nikt do pana nie dzwoni. Uśmiecha się. Śmieję się. Po raz osiemdziesiąty czwarty wchodzi do naszego pokoju – naliczyli chłopcy – uśmiechnięty Sylwester i tym samym pobija rekord wchodzenia do naszego pokoju. To nie adehade, to potrzeba bycia.

Nieraz pod koniec lekcji, ujawniam klasie tajemnicę komunikacji. Polega ona na tym, że ten, który łazi po klasie, dogaduje i szumi, wcale nie mniej usłyszy z pogadanki, od tego grzecznego z łapkami na blacie stolika. To, co chcemy usłyszeć, nie koliduje z naszymi wadami. To tak jak pijany spadający ze schodów ma większe szanse na przeżycie niż trzeźwy. Każdy lekarz to wie. Rozluźniony układ nerwowy wcale nie gorzej wyciska w pamięci to, co podaje nauczyciel.

Dzień drugi rozpoczynamy od kreślenia elipsy na plaży. Pokazuję trzy patyki i niebieski sznurek do bielizny. Dwa patyki połączone sznurkiem wbijam w piasek a trzecim obciągam sznurek, kreśląc figurę wielkości wieloryba. Zainteresowanie żadne. Nie interesuje ich morze, wiatr, piasek, mewy, patyki, elipsa. Mają w uszach wtyczki, telefonują, dowcipkują o tym, o czym nigdy się nie dowiem. Co to mnie obchodzi? Nie pokonam ich komunikacji z bliższymi ode mnie, ich nauczycielem, teraz tutaj artystą. Nie zazdroszczę żywiołu młodości.

Po elipsie elipsoida. To matryca, na której są wycięte cztery konie Apokalipsy według Dürera. O konie nikt nie pyta, konie są niewidoczne, bo czarne na czarnym tle. Mimośrodowym ruchem uczniowie toczą bryłę po piasku. Ciekawe, że przedszkolaki, oglądając film z warsztatów, drewnianą elipsoidę matrycę nazwali kamieniem. Najsprawniej obraca ją Hubert, a ja mu dyryguję: trzymaj pion, trzymaj pion… Jak on ma trzymać pion, kiedy rodzice go nie trzymają. Pion to według mnie fundament dzieła sztuki. A Hubert dotyka teraz dzieła. Dotykiem rozróżni elipsoidę, kulę, stożek. Nie będzie znał ich budowy. Pozostanie dotyk jako podstawowe doświadczenie w nim. Oczy i uszy męczą się szybko, ślepną. Tymczasem dotyk jest zawsze świeży. Potrzeba składowej miłości bliźniego – przytulania. Sam siebie pytam, co im daję? Z wiedzy okruchy, z wiary wierność codziennej pracy, z dotyku nic nie muszę, bo już toczą.

Według planu warsztatów po toczeniu elipsoidy mieliśmy ją zakopać na plaży. W ten sposób chciałem, aby uczniowie przez noc myśleli o bryle. Ukradną, nie ukradną? Trafimy do grobowca matrycy, czy nie? Przygotowania do tego zadania rozpoczęły się już w szkole od rozmowy na temat saperki. Eryk i Irek, kiedy usłyszeli ode mnie: ,,saperka”, zaniemówili. Brak w nich tego bytu, który wydawał mi się czymś oczywistym dla byłego harcerza, a dla nich artefaktem – skorupą wykopaną przez archeologa. Nieznany rzeczownik w Eryku i Irku zaczął powoli przybierać właściwą postać. Jak belfer podpowiadałem. Jak drużynowy naprowadzałem. Aż w końcu dobrnęliśmy do szpadla i łopaty. I aby zakorzenić saperkę w ich pamięci, rzuciłem mały i mała.

Nastał dzień wyjazdu. Eryk pędzi od samochodu mamy do mnie z różową plastikową łopatką. Irek kroczy za nim dumnie. Mamy saperkę – mówią ich spojrzenia – i wręczają mi narzędzie do budowania zamków z piasku.

Po toczeniu elipsoidy zostajemy z Klaudiuszem na brzegu morza. Reszta idzie na przechadzkę. Klaudiusz to dryblas i amator sztuk walki. Umie zrobić wymach nogą ponad głowę. Ustawiam kamerę na statywie i jego na brzegu morza. Zaczynamy, idzie jak z płatka. Raz, dwa, trzy i mam przerywnik do scen z falami rozmywającymi wydruki z kuli na piasku. Odkrywamy jego cień nogi walczącej z falą. Ciach i ciach przecina cień grzywę. W kadrze pojawia się biały sportowy but. Zostawiamy, aby cień nie był cieniem. W pokoju pokazuję Kindze i Klarze cyrkle Klaudiusza. Uśmiechają się. Więc jest komunikacja (co po powrocie Klaudiuszowi rodzice uśmiechem przypieczętowali).

Po obiedzie, zgodnie z planem, pieśni Mikołaja Góreckiego. Boję się tego eksperymentu, który nie nazywam muzykoterapią. To spotkanie z żywiołem deus-meus. Na oczy uczniowie zaciągają czarne opaski z białym niechlujnym nadrukiem ,,żywioł”. Kładą się na łóżkach, puszczam nagranie i filmuję ich figury, stopy w skarpetkach, nosy oddychające, usta drgające. Nikt nie podgląda. Dom wycieczkowy pana Henryka brzmi Góreckim. Przez kwadrans, potem drugi i nazajutrz trzeci przebywają z dala od morza, wiatru, fali. Grzecznie oddają się pieśni. I jak zwykle pojawia się czarna owca. To Sylwek nie zawierza i zerka spod opaski.

Wieczorem wielkie drukowanie. Hubert przejmuje dowództwo. Samodzielnie organizuje stanowisko pracy drukarza-grafika. Efekt naszej dwuletniej pracy. Tak miło patrzeć jak z zapałem uczeń czyni to, czego uczyłem. Z boku przyglądam się, jak jego koledzy ręcznie kostkami drukują, a on królem kurnika kogutów. Hubert – trzymaj pion. Jednak dla kompozycji filmu niedrukowanie wypadło najciekawiej. Okazało się, że kamera zakochała się w procesie wyciskania palcami plastrów gliny na desce drzeworytu. Czynności modelowania na miękkim podłożu więcej wniosły do filmu niż druk. Wszyscy podbijali dla siebie koguty o formacie pocztówek. Jedni do kuchni, drudzy na prezenty, a inni do kolorowania.

Słoneczny trzeci dzień. Zamówiony na happy end. Z dziesięciometrowej długości odbitką na tkaninie, maszerują brzegiem morza… w kaloszach i wełnianych czapkach. Znowu scena ze scenopisu zaledwie w procencie jest realizowana. Stonoga z biało-czarno-białym zwojem maszeruje na prawo i na lewo, zawraca i w tym powrocie uzyskuję montaż bez montażu. Trzymają w dłoniach *Pieśń nad pieśniami*, bo to drzeworyt przedstawiający chronologicznie figury z Księgi. Garby stonogi stanowią: kobyli łeb podświetlony bezchmurnym niebem – przeźrocze trzymane nad głową Genowefy, z odbitki utworzony kaptur Szczepana, inne wynikają z leniwych postaw czy gestykulujących – wynik muzyki ze słuchawek telefonów komórkowych. Ta disco-polo, a ten hip-hop. Nie pasuje mi ryt i rytm, niech stonoga drepcze. Zwój – stop. Kosma wprowadza uczniów w drept. Trwa to chwilę, bo nogi skorupiaka znowu skaczą każda w swoją stronę.

Uczniowie opuszczają zwój na wysokość kolan. I zaczyna się inny film. Łowienie siecią ryb. Morze staje się jeziorem. Ujęcie to zostawiam. Następne przynosi coś, czego nie wymyślisz. Bo życie ubogaca, a nie ty. Uczniowie zanurzają *Pieśń*… w płytkiej po kostki wodzie. Stępują na nią nogami w kaloszach. Mam teraz obraz zwoju pod wodą, z falami nad drukiem ze słupami czarnych kaloszy i brązowych (bo Szymon zabrał zimowe buty skórzane). Grzywy fal nie dotykają grafiki. Kalosze dotykają odbitki.

Zwijamy zwój. Pozostało jeszcze toczenie kuli i stożka. Dzień wcześniej z Erykiem i Irkiem przeprowadziliśmy na piaskowej drodze próby toczenia. To był taki wykład dla studentów. Potem pukałem się w głowę, co ja im opowiadam, przecież za poważnie, za analitycznie, za uniwersytecko wtłaczam coś, na co nie są przygotowani. Myliłem się. Nazajutrz są owoce ,,wykładu". Chłopcy ruszyli do brył i profesjonalnie trzymali się płynnej granicy. Czuwali, aby fala zalewała wyciśnięty relief rysunku z matrycy. Nie śpieszyli się z turlaniem i jak żuki w trepach kroczyli od fali do fali rozmywającej ślady na piasku.

Wieczorem zaplanowany pokaz mody. Kinga, Klara i Genowefa wspólnie z panią Igą uszyły stroje. Zdobią je naszyjnikami z pieczęci – z mojej kolekcji drewnianych modeli sumeryjskich, egipskich, greckich, rzymskich i nowożytnych stempli. Sesja fotograficzna na tle promu u ujścia Wisły. Potem konkurs i nagrody.

Rewię mody, jaką zaproponowałem dziewczynom, była ukłonem w ich stronę. To znaczy miałem wyrzuty sumienia, że uczyłem je o świetlówkach, transformatorach, luminoforach z techniki, a analiz dzieł sztuki z plastyki. Starałem się tę nudę przerywać, raz w miesiącu, pytając, dlaczego nie potrzeba uczyć miłości? A procesu widzenia uczyć się trzeba latami. A miłości nikt nie uczy, a wszyscy jej pragną, doświadczają i intuicyjnie jakoś umieją rozpoznawać własne stany „zakochiwań" i „odkochiwań". Jaki jest mechanizm kochania? – technicznie głośno zapytywałem siebie, a klasa patrzyła na mnie, czy tak przystoi nauczycielowi rozszerzać temat lekcji? Nastąpiła cisza, nawet łazęga klasowy zamierał w pozie zwierzęcia z utraconą orientacją w terenie. Parosekundowe wymiany spojrzeń dowodziły o lekcji, na której uczymy się bez uczenia.

Za krój i kolorystykę strojów przewidywaliśmy nagrody. Ale jakie? Długo rozmyślałem. Książki? Cegły? Dyplomy? Kartony? Czekolady? Żołądki. Puchary? Złote pojemniki na kurz. Więc czym uhonorować ich krojenie, szycie i przebieranie? Jaki znaleźć kontrast do drągów, bryły, desek, zwojów, bo przecież nie są one domeną dziewczęcych marzeń. Perfumy – przybyły z pamięci – niewidzialne przedmioty. Pachną a ich nie ma. Ale skąd

u ujścia Wisły kupić ,,Coty”? Tutaj raczej rybne zapachy. Idę na kompromis. W przydrożnym sklepiku z mydłem i powidłem kupuję kwiatki. W dniu wręczania nagród uczennicom, nic nie widzę. Za to w dniu wyjazdu dostrzegam, jak ich lewe dłonie z wysiłkiem trzymają bagaże, a prawe dumnie doniczki.

Późnym wieczorem na ekranie rozwieszonym między brzozami pokazuję uczniom pierwszą i ostatnią scenę z filmu Romana Polańskiego *Dwaj ludzie z szafą*. Pierwsza scena przedstawia wynurzanie się aktorów z szafą z morza. Po prostu musieli przez chwilę zanurzyć się w wodzie z meblem. Ostatnia scena przedstawia tych samych aktorów, którzy wchodzą do morza i nie zanurzają się całkowicie. Dostrzegamy trik montażowy i rozmywają się na ekranie. Pytam widzów, czy widzą różnicę. Cisza. Powtarzam trzykrotnie sceny. Zaczynają dostrzegać różnicę i tylko na moje wymuszone pytanie potwierdzają jęczącym: ,,tak”. Powtarzam jeszcze raz i wskazuję palce. Naciskam stopklatkę. I znowu pytam: Dlaczego aktorzy znikają, a nie zanurzają się z szafą? Milczą. Kinga: A pan wie? Nie.

Dzień czwarty bez kamer. Na jagody. Mijamy mapę z jednakowo grubą przerywaną linią, oznaczającą pętlę trasy krajoznawczej rezerwatu. W głowie rysuje się łatwa i prosta droga. Idziemy, siąpi. Na końcu zakochani. Z przodu opowiadam o tym, że każdy gatunek ptaków śpiewa w określonej godzinie z dokładnością, co do minuty. Droga powoli zamienia się w dukt leśny, potem w ścieżkę. Ścieżka gubi się w trawach, ni to wydmy, ni to zarośla. Wchodzimy w mokradła. Strach przed bagnem. Pytają mnie: Dokąd idziemy? Według mapy. Ktoś popełnił błąd, zaznaczając na planie trasę jedną grubą linią. Lepiej zawróćmy. No to stracimy uroczysko. Już nie kapuśniaczek nas moczy, ale podskórna woda. Idą za mną i nawet nie narzekają. Klaudiusz przestał pytać o koty. Zakochana para nie widzi bagna. Naprzód.

REKOMENDACJE

Anna Siennicka
Grażyna Adamiec
Pracownia Edukacji Zawodowej
w ŁCDNiKP

Rekomendacja konferencji „Podsumowanie konkursów zorganizowanych w roku szkolnym 2013/2014 przez Pracownię Edukacji Zawodowej”

W dniu 3 czerwca 2014 roku w siedzibie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi, przy ul. Kopcińskiego 29 odbyła się konferencja na temat ***„Podsumowanie konkursów zorganizowanych w roku szkolnym 2013/2014 przez Pracownię Edukacji Zawodowej”***.

Organizatorem konferencji byli konsultanci Pracowni Edukacji Zawodowej Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego ŁCDNiKP – Anna Siennicka, Jadwiga Morawiec, Donata Andrzejczak, Grażyna Adamiec, Ryszard Zankowski.

Konferencja zorganizowana została w celu upowszechnienia dorobku szkół uczestniczących w konkursach oraz zaprezentowania laureatów i finalistów. Udział w niej wzięli dyrektorzy, wicedyrektorzy, kierownicy szkolenia praktycznego, nauczyciele i uczniowie szkół zawodowych oraz konsultanci i nauczyciele ŁCDNiKP.

Gościem konferencji byli: Bogumiła Kunikowska – reprezentująca Łódzkiego Kuratora Oświaty, Tomasz H. Schweitzer – Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Zygmunt Niechoda – doradca Prezesa PKN, Władysław Szymczyk – Prezes Łódzkiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Henryka Szumigaj – Wiceprezes ds. Młodzieży ŁO SEP, Anna Grabiszewska – kierownik Działu Organizacyjnego ŁO SEP, Włodzisław Kuzitowicz – redaktor naczelny portalu „Obserwatorium Edukacji”.

Otwarcia konferencji dokonała Elżbieta Gonciarz – wicedyrektor ŁCDNiKP. Gospodarzem uroczystości był Janusz Moos – dyrektor Centrum.

Na konferencji scharakteryzowano zorganizowane przez Pracownię konkursy i zaprezentowano:

1. Wyniki *Szkolnej Ligi Elektryki*, która odbyła się pod patronatem Łódzkiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków

Polskich. Wręczono laureatom podziękowania, dyplomy i nagrody ufundowane przez ŁO SEP oraz Wydawnictwo HELION.

2. Wyniki Konkursu *Prace Modelowo-Konstrukcyjne w szkołach elektrycznych i elektronicznych* w kategorii: PIERWSZE KROKI oraz PROFESJONALIŚCI, który odbył się pod patronatem Łódzkiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Wręczono laureatom podziękowania, dyplomy i nagrody ufundowane przez ŁO SEP.
3. Nagrodzone prace modelowo-konstrukcyjne wykonane przez uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi.
4. Wyniki *Szkolnej Ligi Mechatroniki,* która odbyła się pod patronatem Łódzkiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Wręczono laureatom podziękowania, dyplomy i nagrody ufundowane przez ŁO SEP.
5. Wyniki I Konkursu *Lider Wdrażania Edukacji Normalizacyjnej w Szkołach Ponadgimnazjalnych,* który odbył się pod honorowym patronatem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. W konkursie przyznano tytuł LIDERA, nagrodę specjalną za całokształt działań normalizacyjnych oraz trzy wyróżnienia.

   Nagrody dla laureatów ufundował POLSKI KOMITET NORMALIZACYJNY oraz DANAK Firma Budowlana Marciszewski, Zawadowscy Sp.J.
6. Szkolne rozwiązania w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim.
7. Wyniki konkursu *Najlepszy scenariusz zajęć prowadzonych metodą projektów.*

Nagrody dla laureatów ufundowało Wydawnictwo HELION.

Duże zainteresowanie wśród uczestników konferencji wzbudziły zademonstrowane przez uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi prace modelowo-konstrukcyjne: *Minikombajn pomiarowy* zaprojektowany i wykonany przez Tomasza Smaża oraz *Wyświetlacz widmowy* zaprojektowany i wykonany przez Karola Wołosiewicza, Mateusza Dobrowolskiego i Daniela Reka. Uczniowie z zaangażowaniem odpowiadali na skierowane do nich pytania.

Z zaciekawieniem obejrzano prezentację multimedialną odnoszącą się do innowacyjnych projektów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 z Tomaszowa Mazowieckiego w zakresie działalności normalizacyjnej przygotowaną i przedstawioną przez Elżbietę Wawrzyniak i Roksanę Mazurek. Konferencji towarzyszyła wystawa plakatów wykonanych przez uczniów tej szkoły. Zaprezentowano również inne prace zgłoszone na Konkurs *Lidera*.

Na zakończenie Dyrektor ŁCDNiKP Janusz Moos wręczył podziękowania honorowym patronom Konkursów, członkom Komisji Konkursowych oraz inicjatorom i organizatorom Konkursów i uroczystej gali Podsumowania.

Dziękujemy za liczne przybycie na konferencję – wzięło w niej udział 80 uczestników. Gratulujemy laureatom i finalistom uzyskanych rezultatów podczas zmagań konkursowych. Dyrektorom szkół dziękujemy za stworzenie warunków uczniom i nauczycielom do udziału w Konkursach. Nauczycielom życzymy nieustających sukcesów w poszukiwaniu talentów uczniowskich, dziękujemy za zaangażowanie i otwartość na współpracę.

Grażyna Adamiec
Pracownia Edukacji Zawodowej
w ŁCDNiKP

Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji 2013/2014

13 czerwca 2014 r. w Sali Lustrzanej Muzeum Miasta Łodzi, ul. Ogrodowa 15 odbyło się uroczyste Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji w roku szkolnym 2013/2014 zorganizowane przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego we współpracy z partnerami. Uroczystość objęta była **patronatem honorowym przez Ministra Edukacji Narodowej, Wojewodę Łódzkiego, Marszałka Województwa Łódzkiego, Prezydenta Miasta Łodzi, Łódzkiego Kuratora Oświaty**. Opiekę medialną nad uroczystością zapewnili: **TVP Oddział Łódź, Radio Łódź, Głos Nauczycielski, Edufakty – Uczę Nowocześnie, *Dobre Praktyki. Innowacje w Edukacji*.** Obecni byli także przedstawiciele TV TOYA, Gazety Wyborczej, Dziennika Łódzkiego, Czasopisma Dyrektor Szkoły, Nowych Horyzontów Techniki.

To szczególne spotkanie uświetnili swoją obecnością m.in.: posłowie na Sejm RP **Elżbieta Królikowska-Kiński** i **Małgorzata Niemczyk**, Wicewojewoda **Paweł Bejda**, przewodnicząca Komisji Nauki, Kultury i Sportu Sejmiku Województwa Łódzkiego **Anna Rabiega**, Wiceprezydent Miasta Łodzi **Krzysztof Piątkowski,** radni Rady Miejskiej w Łodzi **Małgorzata Bartosiak** i **Andrzej Kaczorowski,** Wicekurator Oświaty w Łodzi **Konrad Czyżyński,** dyrektor Departamentu Spraw Społecznych UMŁ **Luiza Staszczyk-Gąsiorek**, dyrektor Wydziału Edukacji UMŁ **Beata Jachimczak**, dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej **Danuta Zakrzewska**. W Podsumowaniu uczestniczyli także inni znamienici goście reprezentujący władze województwa łódzkiego, władze samorządowe, związki zawodowe, pracodawców, instytucje rynku pracy, uczelnie wyższe, organizacje, urzędy i stowarzyszenia, szkoły i placówki oświatowe, lokalne i ogólnopolskie media, profesorowie **Tomasz Cieślak, Maria Dems, Stanisław Dylak, Zbyszko Melosik, Roman Patora, Adam Pelikant, Jarosław**

Płuciennik, Stanisław Popek, Jacek Pyżalski, Zdzisław Ratajek, Maciej M.Sysło, Bogusław Śliwerski, Sławomir Wiak, Kazimierz Zakrzewski, Prezydent Miasta Pabianic **Zbigniew Dychto.**

W imieniu Wicemarszałka Sejmu RP Cezarego Grabarczyka list gratulacyjny odczytała Elżbieta Królikowska-Kińska Poseł na Sejm RP.

Gości powitał dyrektor ŁCDNiKP **Janusz Moos**. Zaprezentował wybrane przykłady w zakresie innowacyjnej aktywności ŁCDNiKP.

Głównym punktem uroczystości było wręczenie certyfikatów w kategoriach: TALENT UCZNIOWSKI, MÓJ MISTRZ, NAUCZYCIEL NOWATOR, TWÓRCA CYFROWYCH ZASOBÓW EDUKACYJNYCH, PARTNER PRZYJAZNY EDUKACJI (KATEGORIA INDYWIDUALNA, KATEGORIA GRUPOWA), LIDER W EDUKACJI (KATEGORIA INDYWIDUALNA, KATEGORIA GRUPOWA), ORGANIZATOR PROCESÓW INNOWACYJNYCH (KATEGORIA INDYWIDUALNA, KATEGORIA GRUPOWA), LIDER SZKOLNEGO DORADZTWA ZAWODOWEGO, KREATOR INNOWACJI (KATEGORIA INDYWIDUALNA, KATEGORIA GRUPOWA), KREATOR KOMPETENCJI ZAWODOWYCH (KATEGORIA INDYWIDUALNA, KATEGORIA GRUPOWA), KREATOR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (KATEGORIA INDYWIDUALNA, KATEGORIA GRUPOWA), LIDER SPOŁECZNO-OŚWIATOWY (KATEGORIA INDYWIDUALNA, KATEGORIA GRUPOWA), MISTRZ PEDAGOGII, AMBASADOR INNOWACYJNYCH IDEI I PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH, PROMOTOR ROZWOJU EDUKACJI (KATEGORIA INDYWIDUALNA, KATEGORIA GRUPOWA) oraz SKRZYDŁA WYOBRAŹNI.

Galę uświetniły krótkie programy artystyczne w wykonaniu studentów Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi, uczniów XXXII Liceum Ogólnokształcącego im. Haliny Poświatowskiej w ZSO nr 1 w Łodzi, Salezjańskiego Gimnazjum im. Księdza Bosko w Łodzi, Kwartetu Wokalno-Instrumentalnego z VIII Liceum Ogólnokształcącego im. Adama

Asnyka w Łodzi.

W uroczystości wzięło udział ok. 250 osób, a jej bohaterami i twórcami były osoby pełne entuzjazmu edukacyjnego i życiowego, wyróżniające się pasją tworzenia nowych rozwiązań i koncepcji pedagogicznych, a także niezłomnością w pokonywaniu wyzwań. Wszystkim uczestnikom – profesorom, pracodawcom, uczniom, nauczycielom, dyrektorom szkół, dziennikarzom i sojusznikom edukacji złożono gratulacje z tytułu osiągniętych sukcesów.

Uczestnicy uroczystości otrzymali pakiety materiałów, wśród których znajdowały się publikacje ŁCDNiKP (przykładowo: *Dobre Praktyki. Katalog dobrych praktyk. Zeszyt nr 4 i 5*) oraz upominki i materiały informacyjne partnerów organizatora.

Janusz Moos
Teresa Dąbrowska
Grażyna Adamiec
Donata Andrzejczak
Jadwiga Morawiec
Anna Siennicka
Danuta Urbaniak
Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Relacja i rekomendacja Konferencji „WSPÓLNIE NA RZECZ KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO. ROK SZKOŁY ZAWODOWCÓW”

16 września 2014 roku odbyła się w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego Konferencja *Wspólnie na rzecz kształcenia zawodowego. ROK SZKOŁY ZAWODOWCÓW*, zorganizowana przez Pracownię Edukacji Zawodowej.

Celem Konferencji było umożliwienie wszystkim osobom zajmującym się kształceniem zawodowym udziału w zmianach przewidzianych na rok szkolny 2014/2015, zapoznanie dyrektorów i nauczycieli kształcenia zawodowego z ofertą edukacyjną ŁCDNiKP, w tym ofertą Pracowni Edukacji Zawodowej, a także rozpoznanie potrzeb edukacyjnych uczestników w zakresie doskonalenia.

W spotkaniu wziął udział Janusz Moos – dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, który rozpoczął konferencję, akcentując procesy wspierania rozwoju szkół w kontekście strategii uczenia się przez całe życie oraz Elżbieta Gonciarz i Teresa Dąbrowska – wicedyrektorzy Centrum. W Konferencji uczestniczyły 52 osoby. Byli to:

– dyrektorzy szkół zawodowych: Zespołu Szkół Ekonomii i Usług w Łodzi, Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego, Zespołu Szkół Samochodowych w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi, Zespołu Szkół Geodezyjno-Technicznych w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 w Łodzi, Zespołu Szkół Rzemiosła w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22

w Łodzi,
- kierownicy kształcenia praktycznego: Zespołu Szkół Gastronomicznych w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19 w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi,
- nauczyciele kształcenia zawodowego, w tym przewodniczący Szkolnych Komisji Przedmiotów Zawodowych: Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi, Zespołu Szkół Ekonomii i Usług w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi, Zespołu Szkół Przemysłu Mody w Łodzi, Zespołu Szkół Geodezyjno-Technicznych w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 w Łodzi, Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20 w Łodzi, Zespołu Szkół nr 1 w Zgierzu, Zespołu Szkół nr 1 w Bratoszewicach oraz Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi,
- nauczyciele przedmiotów zawodowych ROEM w ŁCDNiKP,
- konsultanci i doradcy zawodowi ŁCDNiKP,
- przedstawiciel Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych.

Tematyka Konferencji obejmowała zagadnienia:

1. Egzaminy zawodowe w roku szkolnym 2014/2015.

Problematykę egzaminów zawodowych przedstawił kierownik Wydziału Egzaminów Zawodowych w OKE Marek Szymański. Zaprezentowano skróconą procedurę organizowania i przeprowadzania egzaminu zawodowego dla uczniów. Omówiono terminarz przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w roku szkolnym 2014/2015. Warto pamiętać, iż egzaminy w 2015 roku odbędą się w 3 sesjach: sesja 1. styczeń-luty, sesja 2. maj-lipiec, sesja 3. sierpień-październik.

2. Łódzki model współpracy z pracodawcami.

Łódzki model współpracy z pracodawcami zaprezentowała kierownik Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Barbara Kapruziak. Wypowiedź wzbogaciła kierownik Ośrodka Doradztwa Zawodowego – Małgorzata Sienna.

Podkreślono, iż w sieci instytucji działających na rzecz zatrudnienia

absolwentów znajduje się ŁCDNiKP i szkoły zawodowe, Powiatowy Urząd Pracy oraz Pracodawcy.
Zaprezentowano propozycje działań Ośrodka Doradztwa Zawodowego skierowane do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, liderów wewnątrzszkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Zaproszono dyrektorów szkół do udziału w FORUM DYREKTORÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH, które odbędzie się 1.10.2014 roku.

3. Monitorowanie realizacji podstawy programowej kształcenia zawodowego.

O monitorowaniu wdrażania podstawy programowej zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi mówiła wicedyrektor ŁCDNiKP Teresa Dąbrowska, która przypomniała, że proces wdrażania podstawy programowej kształcenia ogólnego i w zawodach będzie, w bieżącym roku szkolnym, podlegał monitorowaniu na podstawie kierunków realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego (ustalone przez MEN kierunki realizacji polityki oświatowej państwa).
Podstawę działań związanych z monitorowaniem realizacji podstawy programowej powinny stanowić informacje dotyczące specyfiki podstawy programowej (język wymagań, wskazany efekt a nie proces, liniowość treści), relacji między podstawą programową a programem kształcenia/planem pracy dydaktycznej. Program, który w myśl nowych przepisów staje się dokumentem bardziej praktycznym, a mniej teoretycznym (*Uzasadnienie do Rozporządzenia w sprawie programów*), powinien spełniać 4 najważniejsze kryteria: zgodność z podstawą programową, poprawność konstrukcyjna programu, poprawność merytoryczna programu, wartość programu w kontekście potrzeb dyrektora, ucznia i nauczyciela. Powinien on zawierać odpowiedzi na pytania: Po co uczyć/uczyć się?, Czego uczyć/uczyć się?, Jak uczyć/uczyć się?, Jak oceniać efektywność?.
Planując monitorowanie realizacji podstawy programowej, warto pamiętać, że w pierwszym etapie tego procesu istotna rola przypada nauczycielom, którzy muszą dokonać wnikliwej analizy wybranych programów w kontekście zapisów podstawy programowej oraz ich ewentualnej modyfikacji w odniesieniu do celów,

wymagań, umiejętności, kryteriów oceniania uczniów, zalecanych warunków i sposobów realizacji. Modyfikacje mają służyć dostosowaniu programu do zdiagnozowanych potrzeb uczniów oraz zasobów szkoły.

Dyrektor, planując monitorowanie realizacji podstawy programowej, powinien ustalić, co będzie podlegało monitorowaniu (przedmiot), skąd może czerpać informacje, jakie zastosuje metody/techniki i narzędzia. Ważną sprawą jest stworzenie harmonogramu obejmującego etap przed zatwierdzeniem programu do wdrażania, etap wdrażania i zakończenia wdrażania.

W monitorowaniu szczególnie istotna jest koncentracja na przebiegu procesu kształcenia (aktywności ucznia i nauczyciela z uwzględnieniem indywidualizacji) i pozyskanie informacji o osiągnięciach (w kontekście wymagań określonych w podstawie programowej), tj. efektywności podjętych działań.

Monitorowanie przez dyrektora szkoły może dotyczyć:

- procesów wdrażania podstawy programowej kształcenia w zawodzie i realizacji programów kształcenia pod kątem ich optymalności i wprowadzenia w nich ewentualnych zmian,
- poziomu wiedzy i umiejętności uczących się w relacji do efektów kształcenia opisanych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie,
- korelacji między kształceniem zawodowym i ogólnym (zajęć obowiązkowych i dodatkowych, treści interdyscyplinarnych, holistycznych, kompetencji kluczowych),
- wyposażenia pracowni i warsztatów, oferty edukacyjnej szkoły (dysponowania bazą technicznodydaktyczną umożliwiającą realizację przyjętego programu i przygotowanie uczniów do egzaminu zawodowego) oraz organizacji egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie,
- doskonalenia zawodowego nauczycieli i wykorzystania nowych umiejętności w procesie kształcenia i wprowadzania zmian.

4. **Prezentacja działalności konsultantów i doradców Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego**.

Ofertę Pracowni Edukacji Zawodowej przedstawiła konsultant Donata Andrzejczak. Zaprezentowano ważne kursy, warsztaty, seminaria, spotkania zespołów *zadaniowych*/metodycznych, które

zaczynają się już w październiku. Zwrócono uwagę na poszerzenie tematyki konsultacji w ramach działającego od dwóch lat Punktu Konsultacyjnego ds. Modernizacji Kształcenia Zawodowego. Przekazano charakterystykę 27 zespołów zadaniowych, metodycznych, innowacyjnych, zachęcając uczestników do wyboru zespołów, w których chcieliby wzbogacać swój warsztat pracy nauczyciela. Wypełnione deklaracje udziału można przekazać opiekunowi szkoły z ramienia ŁCDNiKP. Przypomniano, iż istnieje możliwość powołania nowych zespołów wynikających z bieżących potrzeb szkoły w zakresie wsparcia.

Scharakteryzowano konkursy zawodowe: *X Turniej Wiedzy Ekonomicznej, Najlepszy Szkolny Ośrodek Kariery, Najlepszą tematyczną ankietę wynalazczości na złożenie tematu racjonalizatorskiego do rozwiązani,* a także organizowane pod patronatem Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich konkursy: z podstaw elektrotechniki *Szkolną Ligę Elektryki,* z podstaw mechatroniki *Szkolną Ligę Mechatroniki* oraz *Najlepszą pracę modelowo-konstrukcyjną w szkołach elektrycznych i elektronicznych.*

Zaproponowano szkołom i nauczycielom udział w konkursie *Lider wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach ponadgimnazjalnych w roku 2014/2015* organizowanym pod patronatem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz w konkursie *Najlepszy scenariusz zajęć prowadzonych metodą projektów***.**

Podsumowano działania związane z katalogowaniem dobrych praktyk w edukacji. W pięciu dotychczas wydanych zeszytach *Katalogu* zaprezentowano 863 dobre praktyki. Aktualnie rozpoczęto zbieranie opisów do kolejnego, szóstego zeszytu *Katalogu*. Zachęcono szkoły i placówki oświatowe do upowszechnienia dobrych praktyk poprzez ich publikowanie. Opis powinien się zamknąć w określonych przez wydawcę ramach objętościowych – 1 strona A4 (czcionka: Times New Roman, rozmiar: 12, interlinia: 1,5, marginesy: standard 2,5). Redakcja daje sobie prawo wprowadzenia skrótu.

5. Komunikaty.

Podczas konferencji przedstawiono kilka komunikatów, które wiążą

się z wyzwaniami dla dyrektorów i nauczycieli kształcenia zawodowego, szkół i placówek w roku 2014/2015. Omówiono też inne działania podejmowane w ŁCDNiKP:

- Barbara Kapruziak kierownik OKZiU zaprezentowała nowe projekty realizowane przez ŁCDNiKP we współpracy ze szkołami w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,
- Anna Siennicka konsultant w Pracowni Edukacji Zawodowej scharakteryzowała projektowane na ten rok szkolny prace z zakresu edukacji normalizacyjnej,
- W sprawie opisów dobrych praktyk można kontaktować się z konsultantem Grażyną Adamiec w poniedziałki od 14.00-15.00, Kopcińskiego 29 sala nr 3. Opisy dobrych praktyk można przesyłać elektronicznie gadamiec@wckp.lodz.pl ,
- Beata Brzeska reprezentująca Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne wystawiła ofertę podręczników do kształcenia zawodowego, między innymi w obszarach budownictwa, ekonomii, fryzjerstwa, informatyki. Zaprezentowany podczas konferencji zestaw podręczników otrzymali dyrektorzy i nauczyciele zainteresowanych szkół. Ponadto, każdy uczestnik otrzymał pakiet z bonusami WSiPu oraz katalogiem publikacji zawodowych,
- Janusz Moos dyrektor Centrum całościowo przedstawił ofertę Ośrodka Nowoczesnych Technologii Informacyjnych. Przypomniano, iż w ŁCDNiKP powołano Punkt Konsultacyjny Programu Erasmus+. Do korzystania z jego usług zachęciła Anna Koludo – kierownik ONTI.

W programie Konferencji przewidziano:

- **badanie potrzeb nauczycieli i szkół** w zakresie doskonalenia zawodowego (Danuta Urbaniak Jadwiga Morawiec),
- **zwiedzanie Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego** dla zainteresowanych nauczycieli (Włodzimierz Jankowski, Ryszard Zankowski, Joanna Orda, Grażyna Adamiec),
- **konsultacje indywidualne** dla zainteresowanych nauczycieli.

Każda szkoła/placówka uczestnicząca w konferencji otrzymała:

- **poradnik metodyczny** dla nauczycieli kształcenia zawodowego wydany przez ŁCDNiKP w czerwcu 2014 roku z cyklu

Organizacja procesu uczenia się: Zeszyt 1: W. Kmiecik, P. Tabaka ***Jak wdrażać metodę projektów w kształceniu zawodowym*** pod red. G. Adamiec i A. Siennickiej,

- materiały wydane w 2014 roku przez ŁCDNiKP dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, dla rodziców, seniorów oraz wszystkich zainteresowanych edukacją mechatroniczną ***MECHATRONIKA WOKÓŁ NAS***. Publikację opracował zespół w składzie: G. Adamiec, J. Morawiec, R. Muchowiecki, A. Sierba, M. Stompel, A. Żelasko,
- **materiał informacyjny** (red. Danuta Urbaniak), w którym zamieszczono:
  - informacje o opiekunach szkół zawodowych z ramienia Centrum,
  - wykaz dyżurów konsultantów w PUNKCIE KONSULTACYJNYM ds. modernizacji kształcenia zawodowego w roku szkolnym 2014/2015 wraz z przykładową tematyką,
  - terminarz konsultacji indywidualnych konsultantów,
  - ofertę usług edukacyjnych dotyczących doskonalenia umiejętności metodycznych, organizacyjnych i merytorycznych nauczycieli.
  - wykaz konkursów zawodowych i wynalazczych,
  - wzór karty wykorzystywanej do rejestracji DOBRYCH PRAKTYK szkół/placówek wraz z instrukcją przygotowania opisu,
  - zestawienie projektów realizowanych przez ŁCDNiKP w ramach działań 9.1.2 i 9.2 PO KL, które rozpoczęły się w okresie od 1.05.2014 do 1.09.2014 roku,
  - wykaz projektów realizowanych przez Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego we współpracy ze szkołami zawodowymi,
- **deklarację udziału w pracach 27 zespołów** zadaniowych, innowacyjnych, metodycznych,
- **kwestionariusz ankiety** rozpoznającej potrzeby kadry pedagogicznej w zakresie kształcenia ustawicznego,
- **Szybką Informację nr 42**: *Zaproszenie do udziału w kursie Język angielski zawodowy dla nauczycieli,*

- **Szybką Informację nr 43:** *Dokumentowanie osiągnięć uczniowskich,*
- **Szybką Informację nr 44**: *Doskonalenie umiejętności zawodowych w formach konkursowych,*
- **Szybką Informację nr 46**: *NORMALIZACJA I JA. III OGÓLOPOLSKI KONKURS DLA SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH. Dostępność dla wszystkich – czyli świat bez barier. Troska o niepełnosprawnych jest troską o nas wszystkich! Jak normy mogą pomóc?*

Podczas dyskusji, jaka wywiązała się po Konferencji. przekazano na ręce koordynatora Wojewódzkiego Punktu Konsultacyjnego dla nauczycieli kształcenia zawodowego Programu Erasmus+ propozycję ujednolicenia językowego raportu ze stażu, który wypełniają elektronicznie uczniowie szkoły uczestniczącej w Programie.

REKOMENDACJA KONFERENCJI

Treści wystąpień, prezentacji, dyskusji i komunikatów upoważniają do sformułowania następujących wniosków:

1. **Egzaminy zawodowe**

Istnieje potrzeba podjęcia współpracy z pracodawcami w zakresie tworzenia miejsc egzaminowania, planowania kierunków kształcenia w zawodach, po analizie możliwości kadrowych i warunków kształcenia odpowiadających wyposażeniu opisanemu w podstawie programowej kształcenia w zawodzie. Planowanie sesji egzaminacyjnych powinno uwzględniać dostępność egzaminatorów i miejsc egzaminowania. W obecnym systemie egzaminacyjnym nie występuje sesja poprawkowa, wszystkie trzy sesje są równorzędne.

2. **Monitorowanie realizacji podstawy programowej kształcenia w zawodzie**

Monitorowanie jest procesem od momentu rozpoczęcia wdrażania podstawy programowej kształcenia w zawodzie i trwa przez cały cykl kształcenia z uwzględnieniem możliwości edukacyjnych uczniów danej szkoły i ich potrzeb rozwojowych. Służy poprawie jakości pracy szkoły i efektywności pracy nauczycieli. Angażuje kadrę pedagogiczną i nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora szkoły.

Publikacja *RAPORT KOŃCOWY z przeprowadzonego w 2013 roku monitorowania procesu wdrażania podstawy programowej kształcenia w zawodach*[2] może być inspiracją dla dyrektorów i nauczycieli na etapie planowania monitorowania realizacji podstawy programowej kształcenia w zawodzie.

3. Zespoły zadaniowe

Szczególną wagę w tym roku szkolnym przywiązuje się do pracy nauczycieli w zespołach zadaniowych, metodycznych i innowacyjnych. Spotkania zespołów odgrywają ważną rolę w obszarze doskonalenia umiejętności metodycznych. Z jednej strony są formą dzielenia się wiedzą, upowszechnienia najlepszych doświadczeń pedagogicznych, z drugiej inspiracją do tworzenia nowych rozwiązań organizacyjnych i materiałów wspierających warsztat pracy nauczyciela. Efekty pracy zespołów upowszechniane są w wydawanych przez ŁCDNiKP publikacjach. Taki sposób prezentacji efektów pracy zespołów zadaniowych zainicjowano w ubiegłym roku szkolnym. Przygotowano dotychczas cztery zeszyty poradnika metodycznego z cyklu *Organizacja procesu uczenia się*[3]. Pierwszy zeszyt dołączono do pakietu materiałów przygotowanych dla szkół biorących udział w tej Konferencji. Podkreślono, iż w każdym zeszycie istnieje część charakteryzująca autorów publikacji oraz szkoły, które oni reprezentują. Jest to doskonała okazja do popularyzowania działalności szkół.

4. Konkursy

Konkurs zawodowy szkolny, międzyszkolny o różnym zasięgu:

- jest formą motywowania nauczycieli do tworzenia warunków sprzyjających rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań uczniów,
- sprzyja rozwijaniu zainteresowań uczniów,

[2] *D*r Tomasz Sobierajski. *RAPORT KOŃCOWY z przeprowadzonego w 2013 roku monitorowania procesu wdrażania podstawy programowej kształcenia w zawodach.* KOWEZiU. Warszawa. 2014

[3] W. Kmiecik, P. Tabaka. *Jak wdrażać metodę projektów w kształceniu zawodowym. Poradnik metodyczny dla nauczycieli kształcenia zawodowego.* Zeszyt 1 pod red. G. Adamiec i A. Siennickiej. ŁCDNiKP. 2014

Jak wdrażać metodę tekstu przewodniego w kształceniu zawodowym? Poradnik metodyczny dla nauczycieli kształcenia zawodowego. Zeszyt 2. Praca zbiorowa pod red. J. Morawiec. ŁCDNiKP. 2014

Jak organizować zajęcia edukacyjne w kształceniu modułowym. Poradnik metodyczny dla nauczycieli kształcenia zawodowego. Zeszyt 3. Praca zbiorowa pod red. D. Andrzejczak. ŁCDNiKP. 2014

Jak wdrażać edukacje normalizacyjną w kształceniu zawodowym. Poradnik metodyczny dla nauczycieli kształcenia zawodowego. Zeszyt 4. Praca zbiorowa pod red. A. Siennickiej. ŁCDNiKP. 2014

– inspiruje uczących się do pogłębienia wiedzy i umiejętności zawodowych osiąganych na drodze formalnej i pozaformalnej,
– umożliwia uczniom zaprezentowanie wiedzy i umiejętności zawodowych z zakresu objętego konkursem,
– zachęca do zainteresowania się olimpiadami i konkursami zawodowymi,
– otwiera możliwości współzawodnictwa indywidualnego uczniów z różnych szkół oraz grupowego, np. w ramach ligi szkół.

Konkursy adresowane do szkół są formą zaprezentowania ich wszechstronnego dorobku organizacyjnego, pedagogicznego, stanowią istotne ogniwo procesu promocji szkoły czy placówki oświatowej. Tak jak w przypadku nauczycielskich zespołów zadaniowych rezultaty konkursów są upowszechniane poprzez artykuły, publikacje poradnikowe i *Dobre Praktyki. Katalog dobrych praktyk w edukacji.*

5. Dobre praktyki

Publikacja ***Dobre praktyki***. ***Katalog dobrych praktyk w edukacji*** jest miejscem upowszechniania informacji o szczególnie ważnych, innowacyjnych działaniach szkół, placówek oświatowych i innych instytucji działających na rzecz edukacji**.** Dobrą praktykę może rekomendować dyrektor szkoły lub placówki oświatowej, rekomendują ją również doradcy metodyczni i nauczyciele konsultanci ŁCDNiKP. Istotne punkty opisu: nazwa szkoły, tytuł dobrej praktyki, jej autor/autorzy, osoba rekomendująca, charakterystyka praktyki (inicjatywy/innowacji) z zaakcentowaniem istoty nowego rozwiązania oraz efekty wdrożenia. Rekomendujący, przedstawiając dobrą praktykę, powinien się skupić na wyróżniających ją informacjach, celach, nowości tego rozwiązania w stosunku do danej szkoły, innych szkół w kontekście jego wdrażania. Do opisu można załączyć zdjęcie ilustrujące praktykę, a także *zdjęcie* jej autora.

6. Branżowe sieci współpracy

Łódzkie Centrum Kształcenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego jest współtwórcą Łódzkiego Modelu Kształcenia Zawodowego – modelu branżowych sieci współpracy. Stanowi ważne miejsce do wdrażania nowych koncepcji kształcenia zawodowego, w tym modułowego. Zapewnia uczniom,

nauczycielom, pracownikom firm i innym osobom dorosłym warunki do osiągania kwalifikacji w sposób formalny oraz pozaformalny. Wyposażenie technicznodydaktyczne ŁCDNiKP umożliwia organizowanie kształcenia zawodowego zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy. Uczący się wykonują zadania zawodowe wskazane przez pracodawców współpracujących w branżowych sieciach. Dla dobra kształcenia zawodowego i w celu zapewnienia pracodawcom wykształconej zgodnie z ich oczekiwaniami kadry wskazane jest włączenie do sieci większej liczby pracodawców.

Ważną instytucją wspierającą absolwentów szkół zawodowych jest Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi. W swojej ofercie absolwentom szkół zawodowych proponuje bon stażowy, bon zatrudnieniowy, dotacje na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Warto działania PUP upowszechnić wśród uczących się.

7. Doskonalenie zawodowe nauczycieli

Organizacja i prowadzenie w szkołach zawodowych kształcenia zawodowego wymaga od osób organizujących proces uczenia się podnoszenia umiejętności dydaktycznych związanych z kształceniem zadaniowym, wdrażaniem metod projektowych, przygotowaniem uczących się do sprawnego funkcjonowania na rynku do pracy. Pomocą w tym doskonaleniu mogą być różne formy oferowane przez ŁCDNiKP i opisane w *Informatorze o usługach edukacyjnych ŁCDNiKP*. *Informator* sprzyja racjonalnemu planowaniu doskonaleniu umiejętności nauczycieli. Wydawany w cyklu miesięcznym, zawiera propozycje doskonalenia dla dyrektorów i nauczycieli, przekazywany jest do szkół i placówek oświatowych w formie papierowej, zaś w formie elektronicznej dostępny jest na stronie
http://www.wckp.lodz.pl/content/informatory-szkolen

Donata Andrzejczak
Ośrodek Kształcenia Zawodowego
i Ustawicznego w ŁCDNiKP

REKOMENDACJA KONFERENCJI DLA DYREKTORÓW SZKÓŁ ŁÓDZKIEJ SIECI KSZTAŁCENIA MODUŁOWEGO „KSZTAŁCENIE MODUŁOWE W PRAKTYCE SZKOLNEJ”

22 października 2014 w siedzibie Łódzkiej Szkoły Mody Kosmetologii-Fryzjerstwa ANAGRA przy ulicy Łanowej 4, odbyła się konferencja dla dyrektorów szkół Łódzkiej Sieci Kształcenia Modułowego, której celem była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk związanych z organizowaniem kształcenia modułowego w szkole.

Prezes ŁSMKF ANAGRA Grażyna Miller przywitała gości i zaprezentowała projekty realizowane przez uczniów. Każdego roku w szkole wykonywanych jest wiele projektów zawodowych rozwijających kreatywne myślenie i umiejętności zawodowe. Obecnie uczniowie pracują nad projektem *Ikony Mody* integrującym działania z obszaru fryzjerstwa, kosmetologii oraz mody. Wzorując się na wskazanych ikonach mody projektują, wykonują i prezentują kompleksową stylizację modelki (ubranie, makijaż, fryzura). Wykonie takiego projektu wiąże się z koniecznością poznania historii, technik i technologii wykonywania prac z okresu, w którym żyła wybrana Ikona Mody. Prace projektowe zgłaszane są do konkursów ogólnopolskich i corocznie zdobywają nagrody.

Dyrektor szkoły – Joanna Miller Stępień przedstawiła historię szkoły, kierunki kształcenia i plany związane z rozwojem szkoły. Opowiedziała o trudnościach, z jakimi musiała się zmierzyć podczas wdrażania kształcenia modułowego do praktyki szkolnej. Podkreśliła zalety tego systemu kształcenia dla efektywniejszego przygotowania uczniów do zadań zawodowych oraz podzieliła się wieloletnim doświadczeniem związanym ze sprawnym zarządzaniem szkołą kształcącą modułowo.

Po wystąpieniu pani dyrektor Joanny Miller Stępień, dyrektorzy szkół ŁSKM podjęli dyskusję na tematy związane z organizowaniem egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Zwrócono uwagę na to, że istnieje ogromna potrzeba

wymiany doświadczeń związanych z przygotowaniem uczących się do egzaminu zawodowego. Ustalono, że Sieć zwróci się do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej o udostępnienie kryteriów oceny zadań egzaminacyjnych. W dalszej części dyskusji zwrócono uwagę na potrzebę przywrócenia prestiżu kształcenia zawodowego oraz konieczność informowania gimnazjalistów i ich rodziców o możliwościach jakie daje kształcenie zawodowe w zakresie kształtowania i rozwijania kariery zawodowej.

Donata Andrzejczak – nauczyciel konsultant ŁCDNiKP – zaprezentowała działania podejmowane przez dyrektorów i nauczycieli Łódzkiej Sieci Kształcenia Modułowego. W ramach wymiany doświadczeń w roku szkolnym 2013/2014zorganizowano:

- konferencję na temat *Kształcenie modułowe z perspektywy szkoły zawodowej*, podczas której zaprezentowano dobre praktyki szkół, doświadczenia i refleksje dyrektorów wdrażających kształcenie modułowe do praktyki edukacyjnej,
- kurs metodyczny dla nauczycieli o krótkim stażu pracy, podczas którego uczestnicy doskonalili umiejętności metodyczne organizowania kształcenia zadaniowego,
- spotkania zespołu zadaniowego ds. wdrażania kształcenia modułowego, których celem było przygotowanie materiałów dydaktycznych oraz podniesienie jakości pracy nauczyciela.

W czasopiśmie *Dobre Praktyki. Innowacje w edukacji* ukazały się publikacje autorstwa: Donaty Andrzejczak „Kształcenie modułowe z perspektywy szkół zawodowych”, Marioli Przybylskiej i Bożeny Stec *Dlaczego kształcenie modułowe?*, Joanny Miller Stępień *Kształcenie modułowe? Warto było*. Ponadto w publikacji przygotowanej na ogólnopolską konferencję *Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła-rynek pracy*, zaprezentowany został materiał dotyczący Regionalnej Sieci Kształcenia Modułowego oraz kształcenia modułowego wobec oczekiwań rynku pracy, a w zeszycie 5 *Katalogu dobrych praktyk w edukacji* opisano działania podjęte przez dyrektorów i nauczycieli szkół ŁSKM w roku szkolnym 2013/2014

Kolejnym punktem konferencji było zwiedzanie szkoły oraz uczestniczenie w zajęciach praktycznych. Dyrektorzy szkół ŁSKM mogli obserwować uczących się w trakcie prac nad

przygotowaniem projektu *Ikony mody*. ŁSMKF ANAGRA ma ponad dziesięcioletnie doświadczenie w kształceniu z zakresu kosmetyki, fryzjerstwa oraz mody. Dysponuje nowoczesnymi w pełni wyposażonymi pracowniami do kształtowania praktycznych umiejętności zawodowych. Każda pracownia to doskonale wyposażony salon fryzjerski, kosmetyczny lub krawiecki. W tak wyposażonych wnętrzach uczniowie kształtują kompetencje zawodowe zarówno w zakresie kwalifikacji zawodowych jak i w zakresie kreowania wizerunku firmy. Nauczyciele kształcenia praktycznego organizują zajęcia dydaktyczne w taki sposób, aby dać uczącym się możliwość rozwijania kreatywności podczas wykonywania zadań zawodowych.

Na zakończenie konferencji dyrektorzy uczestniczyli w lunchu, podczas którego mogli kontynuować rozmowy dotyczące zagadnień związanych z organizowaniem kształcenia modułowego w szkole.

Konferencja w Łódzkiej Szkole Mody Kosmetologii Fryzjerstwa ANAGRA dała możliwość pokazania praktycznych rozwiązań wdrożonych w szkole, które podnoszą jakość kształcenia zawodowego. Konferencja ta otwiera cykl spotkań dyrektorów i nauczycieli w szkołach ŁSKM.

W sprawie działań podejmowanych Łódzką Sieć Kształcenia Modułowego można się kontaktować z Donatą Andrzejczak – konsultantem ŁCDNiKP, telefonicznie 604 245 207 lub email: donata.a@wp.pl

Grażyna Adamiec
Donata Andrzejczak
Jadwiga Morawiec
Anna Siennicka
Pracownia Edukacji Zawodowej
W ŁCDNiKP

Relacja i rekomendacja Konferencji KSZTAŁCENIE MODUŁOWE-ZADANIOWE W EDUKACJI MECHATRONICZNEJ W ŁÓDZKIM CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

23 września 2014 roku odbyła się w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego Konferencja *Kształcenie Modułowe-Zadaniowe w Edukacji Mechatronicznej* zorganizowana przez Pracownię Edukacji Zawodowej.

Celem Konferencji było zapoznanie uczestników z modułowym modelem kształcenia zawodowego w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz z wyposażeniem techniczno-dydaktycznym laboratoriów Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej.

Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego Janusz Moos rozpoczął Konferencję zwracając uwagę na nowe wyzwania, jakie stoją przed nowoczesnym kształceniem zawodowym. Od absolwentów szkół zawodowych oczekuje się umiejętności organizowania pracy, planowania działań zawodowych, umiejętności uczenia się i doskonalenia zawodowego przez całe życie oraz kompetencji społecznych ułatwiających wykonywanie zadań zawodowych. Organizacja zajęć dydaktycznych w ŁCDNiKP pozwala ukształtować te umiejętności i przygotować uczniów do oczekiwań rynku pracy.

W spotkaniu uczestniczyła również pani Elżbieta Gonciarz – wicedyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Anna Grabska – wicedyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 i Krystyna Cichocka kierownik

szkolenia praktycznego tego Zespołu.
Tematyka konferencji obejmowała:

1. **Model kształcenia zawodowego w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego**

Barbara Kapruziak – kierownik i Donata Andrzejczak – konsultant Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego wyjaśniły istotę modułowego modelu kształcenia zawodowego w ŁCDNiKP. Model ten polega na uczeniu się poprzez wykonywanie zadań zawodowych odzwierciedlających rzeczywiste procesy pracy.

2. **Oferta Ośrodka Doradztwa Zawodowego dla rodziców i uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22**

Ewa Koper – doradca zawodowy zaprezentowała działania wspierające Ośrodka Doradztwa Zawodowego skierowane do uczniów i rodziców ZSP nr 22 oraz zaprosiła zainteresowanych do współpracy.

3. **Prawa i obowiązki uczących się w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego**

Podczas Konferencji kierownik szkolenia praktycznego Elżbieta Węgrzyn omówiła prawa i obowiązki oraz wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy uczniów realizujących zajęcia edukacyjne w ŁCDNiKP.

4. **Mechatronik – zawodem przyszłości**

W zagadnienia związane z mechatroniką wprowadziła uczestników Konferencji konsultant Jadwiga Morawiec. Mechatronika jest dziedziną nauki interdyscyplinarną, oprócz mechaniki, elektroniki informatyki, obejmuje szereg innych dyscyplin, takich jak inżynieria materiałowa, optyka, nawet bioinżynieria. Zwróciła uwagę na to, że mechatronik to atrakcyjny, nowoczesny i poszukiwany zawód. Absolwent technikum w zawodzie technik mechatronik może w przyszłości kontynuować naukę na wyższych studiach technicznych, a w perspektywie podjąć ciekawą i satysfakcjonującą pracę.

5. **Co warto wiedzieć o normalizacji**?

O normalizacji jako nieodłącznym elemencie każdej działalności i dziedziny życia mówiła konsultant Anna Siennicka. Normalizacja jest narzędziem ułatwiającym wymianę handlową i budującym

zaufanie klientów. Warto wiedzieć, że norma jako podstawowy dokument powstający w wyniku prac normalizacyjnych ułatwia realizację zadań wynikających z potrzeb społecznych i gospodarczych, ponieważ tworzy wzorcowe rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa ludzi, środowiska i mienia, likwidowania barier w handlu, utrwalania osiągnięć techniki, tworzenia podstawy do rozstrzygania sporów między dostawcą a odbiorcą. Każdy materiał, proces lub działanie może być przedmiotem normalizacji. A za organizację systemu normalizacji w Polsce odpowiada Polski Komitet Normalizacyjny, który jest jedyną organizacją uznaną przez międzynarodowe i europejskie organizacje normalizacyjne oraz instytucje takie jak ONZ, WTO (Światowa Organizacja Handlu) i KE (Komisja Europejska) jako tzw. Krajowa Jednostka Normalizacyjna.

6. Prezentacja wyposażenia techniczno-dydaktycznego laboratoriów Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej - konsultanci i nauczyciele Ośrodka kształcenia zawodowego i ustawicznego

Na zakończenie Konferencji uczestnicy zwiedzili Regionalny Ośrodek Edukacji Mechatronicznej oraz wzięli udział w prezentacji stanowisk techniczno-dydaktycznych wyposażonych w najnowsze rozwiązania techniczne i technologiczne w obszarze mechatroniki.

W konferencji uczestniczyło 45 osób. Wśród nich:

- rodzice uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi,
- nauczyciele Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi,
- nauczyciele kształcenia zawodowego Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP,
- konsultanci i doradcy zawodowi ŁCDNiKP.

Każda uczestnik Konferencji otrzymał publikację opracowaną przez zespół w składzie: G. Adamiec, J. Morawiec, R. Muchowiecki, A. Sierba, M. Stompel, A. Żelasko ***MECHATRONIKA WOKÓŁ NAS***, wydaną przez ŁCDNiKP w 2014 roku oraz **materiał informacyjny,** w którym zamieszczono:

- informacje o opiekunach klas pierwszych z ramienia Centrum,
- wykaz nauczycieli uczących w klasach pierwszych,
- terminarz konsultacji nauczycieli kształcenia zawodowego ROEM w ŁCDNiKP,
- informacje o usługach przygotowanych przez Ośrodek Doradztwa Zawodowego dla szkoły, uczniów, nauczycieli i rodziców Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi.

Treści wystąpień, prezentacji i dyskusji upoważniają do sformułowania następujących wniosków:

1. Kształcenie modułowe - zadaniowe daje możliwość efektywniejszego przygotowania do przyszłej pracy zawodowej dzięki temu, że uczniowie w procesie kształcenia wykonują zadania zawodowe w warunkach zbliżonych do rzeczywistych.
2. Wdrożenie edukacji normalizacyjnej do kształcenia zawodowego jest odpowiedzią na ogólnoświatowe zapotrzebowanie w zakresie podnoszenia jakości i bezpieczeństwa procesów, wyrobów i usług.
3. Podniesieniu jakości i efektywności kształcenia zawodowego służy stała i systematyczna współpraca rodziców uczniów ZSP nr 22 i nauczycieli kształcenia zawodowego w ŁCDNiKP.
4. Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Zawodowego pozwala przygotować uczniów ZSP nr 22 do mobilności zawodowej oraz zmieniających się oczekiwań rynku pracy.

Anna Siennicka
Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego

I Konkurs „LIDER WDRAŻANIA EDUKACJI NORMALIZACYJNEJ W GIMNAZJACH”

Wdrożenie edukacji normalizacyjnej w szkołach jest odpowiedzią na ogólnoświatowe zapotrzebowanie w zakresie podnoszenia jakości i bezpieczeństwa procesów, wyrobów i usług. Normalizacja ma ogromy wpływ na każdą sferę naszego życia, od dawna jest istotnym elementem w rozwiązaniach techniczno-technologicznych, i z tego najczęściej jest znana. Obecnie obejmuje już swym zasięgiem zagadnienia związane z zarządzaniem, żywnością, środowiskiem, bezpieczeństwem czy odpowiedzialnością społeczną. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, jak trudne byłoby nasze codzienne funkcjonowanie bez normalizacji. Być może wynika to stąd, że normalizacja „pracuje w tle" – bez naszej świadomości. Edukacja normalizacyjna powinna więc być niezbędnym elementem kształcenia, kształtowania postaw konsumenckich i obywatelskich.

ŁCDNiKP uważa, że modelem edukacji normalizacyjnej należy objąć uczących się na wszystkich poziomach kształcenia. Zorganizowanie i przeprowadzenie I Konkursu *Lider wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach ponadgimnazjalnych* świadczy o tym, że miał on duży wpływ na realizację działań normalizacyjnych w szkołach. Korzystając z tych doświadczeń, proponuje się rozszerzenie tej koncepcji na szkoły gimnazjalne.

Dlatego też w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w roku szkolnym 2014/2015 realizowana jest koncepcja organizacji I Konkursu *Lider wdrażania edukacji normalizacyjnej w gimnazjach*, której celem jest zainspirowanie i zmotywowanie nauczycieli i dyrektorów gimnazjów do planowania i realizacji działań w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej.

Istotą koncepcji jest wyłonienie lidera we wdrażaniu edukacji normalizacyjnej w gimnazjach zgodnie z kryteriami określonymi w Regulaminie Konkursu, upowszechnianie wiedzy o normalizacji w gimnazjach oraz upowszechnienie informacji o gimnazjach i ich działaniach w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej.

Organizatorem konkursu jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Odpowiedzialna za zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu jest Anna Siennicka we współpracy z Grażyną Adamiec, Donatą Andrzejczak, Krzysztofem Makowskim, Bożeną Piekarską i Barbarą Preczyńską. Konkurs jest jednoetapowy. Do konkursu mogą zgłaszać się łódzkie gimnazja publiczne i niepubliczne prowadzące działania w zakresie edukacji normalizacyjnej.

Poparcie dla koncepcji wdrażania edukacji normalizacyjnej wyrażone zostało przez władze miasta Łodzi, Polski Komitet Normalizacyjny, Politechnikę Łódzką.

Za organizację Konkursu, upowszechnienie jego założeń, wspieranie szkół w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej odpowiedzialne jest ŁCDNiKP. Od gimnazjów oczekujemy udziału nauczycieli w spotkaniach zespołów metodycznych upowszechnienia założeń konkursu na terenie szkoły, przygotowania pracy konkursowej.

Honorowy patronat nad konkursem objął Polski Komitet Normalizacyjny.

Przewidywane efekty wdrożenia, to udział w konkursie 20 % gimnazjów *w* pierwszym roku i wzrost do udziału co najmniej 50 % szkół gimnazjalnych w latach następnych, a tym samym uświadomienie uczącym się znaczenia normalizacji w życiu codziennym, praktyce zawodowej oraz w osiąganiu sukcesu ekonomicznego. Młodzież przekonuje się, że dzięki normalizacji życie staje się bardziej komfortowe i bezpieczne.

OBSERWATORIUM RYNKU PRACY DLA EDUKACJI W ŁCDNIKP

Diagnoza rynku pracy regionu łódzkiego w obszarze opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

Autor: Marcin Lipiec

Osoba rekomendująca: Elżbieta Ciepucha – kierownik Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w ŁCDNiKP

Zespół Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w ŁCDNiKP przeprowadził projekt analityczno-badawczy *Diagnoza potrzeb łódzkiego rynku pracy w sekcji Q – opieki zdrowotnej i pomocy społecznej*. Celem głównym badania było ustalenie, czy istnieje potrzeba rozszerzenia łódzkiej oferty kształcenia formalnego i pozaformalnego o nowe kierunki przygotowujące do podjęcia pracy w sekcji Q.

Szczegółowym celem badania było rozstrzygnięcie 4 pytań badawczych:

1. Jakie procesy społeczno-demograficzne mogą regulować popyt na pracowników sekcji Q oraz ich kwalifikacje zawodowe?
2. Jaki jest poziom i struktura popytu na pracowników sekcji Q i ich kwalifikacje zawodowe na łódzkim rynku pracy?
3. Jak na tle pozostałych województw prezentuje się oferta łódzkiego szkolnictwa zawodowego w aspekcie prowadzenia kształcenia w zawodach sekcji Q?
4. Czy istnieje potrzeba rozszerzenia łódzkiej oferty kształcenia pozaformalnego i formalnego o nowe kierunki przygotowujące do podjęcia pracy w sekcji Q? Czy dotychczasowa oferta kształcenia odnosząca się do obszaru pomocy społecznej i opieki zdrowotnej jest dopasowana do potrzeb łódzkiego rynku pracy?

Badanie to jest kontynuacją realizowanych przez Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji projektów analityczno-badawczych,

ukierunkowanych na identyfikację potrzeb kadrowych pracodawców różnych branż regionu łódzkiego, np. obszaru odnawialnych źródeł energii, infrastruktury kolejowej, przemysłu włókienniczego, czy mechatroniki. Obserwatorium dysponuje sprawdzoną ilościową metodologią badań lokalnego rynku pracy. np. ujednoliconą strukturą narzędzi badawczych stosowanych do diagnozy popytowej strony rynku pracy, co umożliwia przeprowadzanie porównań międzybranżowych w aspekcie aktualnej lub prognozowanej sytuacji na rynku pracy.

Badanie zostało przeprowadzone w roku szkolnym 2013/2014 w okresie październik – listopad 2013 przez zespół badawczy Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP. Próba badanych obejmowała 60 dobranych celowo pracodawców sekcji Q prowadzących firmę w Łodzi i w jej najbliższych okolicach (Aleksandrowie Łódzkim, Zgierzu, Pabianicach, Ozorkowie oraz Konstantynowie Łódzkim). Badanie przeprowadzono techniką wywiadu kwestionariuszowego PAPI, uwzględniając już wypracowaną strukturę ilościowych narzędzi badawczych stosowanych do diagnozy popytowej strony rynku pracy. Skonstruowano kwestionariusz wywiadu, obejmujący 6 bloków tematycznych:

- plany zatrudnieniowe pracodawców (prognoza przyjęć do pracy na lata 2014 - 2015, 2016 - 2018 w układzie zawodów; prognoza zwolnień na lata 2014 - 2015),
- zapotrzebowanie pracodawców na kwalifikacje pracowników (kryteria stosowane przy podejmowaniu decyzji o zatrudnieniu pracownika, trudności przy pozyskiwaniu pracowników, najbardziej brakujące w firmie kwalifikacje i stanowiska),
- ocena przygotowania absolwentów roczników 2012 i 2013 do pracy zawodowej (skłonność do zatrudniania absolwentów, ocena jakości ich pracy, przyczyny braków w praktycznym przygotowaniu absolwentów do wykonywania zadań zawodowych),
- współpraca pracodawca-szkoła (liczba firm współpracujących ze szkołami zawodowymi, realizowane i preferowane formy współpracy),

- inwestycje w kapitał ludzki (realizowane i prognozowane plany szkoleniowe),
- propozycje uruchomienia nowych kierunków kształcenia zawodowego,
- ocena sytuacji na łódzkim rynku pracy w zakresie własnej branży/działalności.

Realizację badania poprzedzono pogłębioną analizą danych zastanych dostępnych w raportach demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego, zbieranych przy użyciu wyszukiwarki szkół na stronie internetowej KOWEZiU i weryfikowanych o dane z ofert kształcenia dostępne na stronach internetowych wybranych szkół zawodowych regionu łódzkiego. Celem analizy było rozpoznanie procesów demograficznych wpływających na zapotrzebowanie na pracowników sekcji Q i ich kwalifikacje, a także odniesienie łódzkiej oferty kształcenia w zawodach sekcji opieki zdrowotnej i pomocy społecznej do oferty pozostałych województw.

Analiza wykazała, że mniejsza dostępność szkół kształcących w zawodach sekcji Q, niepokojące mierniki zdrowia publicznego (np. najwyższa zachorowalność na zaburzenia psychiczne, najkrótsza średnia długość życia kobiet i mężczyzn), a także dynamicznie postępujące starzenie się ludności mogą warunkować zapotrzebowanie łódzkiego rynku pracy na kwalifikacje specjalistów podejmujących interwencje na rzecz wsparcia zdrowia psychofizycznego. Wyniki przeprowadzonych badań pokazały też, że najczęściej poszukiwanymi zawodami w obszarze opieki zdrowotnej i pomocy społecznej na łódzkim rynku pracy są: przedstawiciel medyczny i instruktor fitness. Przedstawiciel medyczny może liczyć na zatrudnienie w firmach farmaceutycznych lub firmach prowadzących sprzedaż sprzętu, usług lub akcesoriów medycznych.

ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Edukacja mechatroniczna w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej

Autorzy: Danuta Urbaniak – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP, Jadwiga Morawiec – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Pracownia Edukacji Zawodowej w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, od pięciu lat zaprasza dyrektorów, nauczycieli, uczniów gimnazjów i szkół podstawowych do Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej.

Mechatronika to dziedzina stanowiąca połączenie inżynierii mechanicznej, elektrycznej, komputerowej, automatyki i robotyki, służąca projektowaniu i wytwarzaniu nowoczesnych urządzeń. Wymagania i potrzeby gospodarki oraz lokalnego rynku pracy powodują, że absolwenci szkół kształcących w zawodach mechatronicznych są nieustannie poszukiwani i wysoko cenieni. Dlatego **podczas spotkań z uczniami, już na wczesnym etapie edukacyjnym, ukazujemy zastosowania mechatroniki w różnych obszarach zawodowych oraz zachęcamy do wybierania drogi zawodowej związanej z osiąganiem kwalifikacji w branżach mechatronicznych.** Tematyka spotkań obejmuje seminarium *Mechatronika w praktyce – technologie mechatroniczne w różnych obszarach zawodowych,* podczas którego przedstawiane są zastosowania mechatroniki w zawodach spożywczych, budowlanych, farmacji i medycynie. Podkreślana jest użyteczna rola mechatroniki i jej wykorzystanie w życiu codziennym. Następnie uczniowie zwiedzają Regionalny Ośrodek Edukacji Mechatronicznej. Prezentowane są stanowiska techniczno-dydaktyczne przedstawiające najnowsze rozwiązania techniczne i technologiczne w obszarze mechatroniki, wykonywane są zadania zawodowe na określonych stanowiskach.

Największym zainteresowaniem w Pracowniach Mechatronicznych cieszy się zautomatyzowana linia produkcyjna w Laboratorium Urządzeń Mechatronicznych, obrabiarki sterowane

numerycznie w Laboratorium programowania obrabiarek CNC, roboty przemysłowe w Laboratorium Robotyki oraz Laboratorium Diagnostyki Samochodowej.

Uczniowie Publicznego Gimnazjum nr 32 w Łodzi w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej

Podczas podsumowania spotkania przekazywane są do szkół, opracowane przez konsultantów Pracowni Edukacji Zawodowej, materiały informacyjne dotyczące edukacji mechatronicznej w postaci publikacji *Mechatronika wokół nas*[4].

Przewidywane efekty wdrożenia to pogłębienie wiedzy z zakresu mechatroniki, rozwijania zainteresowania młodzieży bardzo nowoczesnym i perspektywicznym kierunkiem kształcenia, rozbudzenie ciekawości wykorzystaniem i zastosowaniem mechatroniki w różnych obszarach zawodowych.

[4] Adamiec G., Morawiec J., Muchowiecki R., Sierba A., Stompel M., Żelasko A.: Mechatronika wokół nas. Materiały dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, dla rodziców, seniorów oraz wszystkich zainteresowanych edukacją mechatroniczną. ŁCDNiKP. Pracownia Edukacji Zawodowej. Łódź 2014

ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Edukacja mechatroniczna dla gimnazjalistów w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Autorzy: Jadwiga Morawiec – konsultant, Danuta Urbaniak – konsultant

Badanie starego i odkrywanie nowego
- oto rola nauczyciela.
Konfucjusz, Dialogi

Odpowiednie ukierunkowanie młodzieży do nieprzypadkowego wyboru kierunku kształcenia, a później wyboru pracy zawodowej jest, obok właściwej, jakości kształcenia, jednym z czołowych celów edukacji zawodowej. Kształcenie zawodowe *to ogół celowo organizowanych czynności i procesów umożliwiających przygotowanie do zawodu, w tym orientację zawodową, a w szczególności, przygotowanie do określonej pracy zawodowej w określonej gałęzi gospodarki i na określonym stanowisku pracy*.[5] Kształcenie przedzawodowe *to okres kształcenia już w ramach domu rodzinnego i przedszkola oraz szkoły podstawowej i gimnazjum, do momentu podjęcia kształcenia zawodowego.* Do szczególnych zadań kształcenia przedzawodowego należy*:*
1) wprowadzenie wstępne do świata pracy i gospodarki;
2) przygotowanie do wyboru zawodu[6].

Edukacja przedzawodowa, jako element edukacji zawodowej powinna być realizowana podczas nauki w gimnazjum tj. przez trzy lata. Efektem takiego procesu powinien być absolwent-gimnazjalista rozróżniający zawody i kwalifikacje, znający ich specyfikę pod względem wymagań rynku pracy. Gimnazjalista powinien być zorientowany w charakterze swoich dalszych

[5] Nowacki T., Leksykon pedagogiki pracy, 2004
[6] Nowacki T., Leksykon pedagogiki pracy, 2004

wyborów zawodowych. Aby wyjść naprzeciw tym zadaniom i **zachęcić gimnazjalistów do wybierania drogi zawodowej związanej z osiąganiem kwalifikacji w branżach mechatronicznych** Pracownia Edukacji Zawodowej zaproponowała cykl spotkań edukacyjnych, podczas których, dzięki aktywnemu udziałowi w zajęciach, gimnazjaliści poznają **zastosowania mechatroniki w różnych obszarach zawodowych.**

Od ponad pięciu lat konsultanci Pracowni Edukacji Zawodowej zapraszają dyrektorów, nauczycieli i uczniów gimnazjów do Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej.

Mechatronika to dziedzina stanowiąca połączenie inżynierii mechanicznej, elektrycznej, komputerowej, automatyki i robotyki, służąca projektowaniu i wytwarzaniu nowoczesnych urządzeń. Wymagania i potrzeby dynamicznie rozwijającej się gospodarki oraz lokalnego rynku pracy powodują, że absolwenci szkół kształcących w zawodach mechatronicznych są stale poszukiwani.

Tematyka zaproponowanych spotkań obejmowała seminarium *Mechatronika w praktyce – technologie mechatroniczne w różnych obszarach zawodowych*, podczas którego przedstawiane są zastosowania mechatroniki w zawodach spożywczych, budowlanych, farmacji i medycynie. Podkreślana jest użyteczna rola mechatroniki i jej wykorzystanie w życiu codziennym. Uczniowie zwiedzają Regionalny Ośrodek Edukacji Mechatronicznej, prezentowane są stanowiska techniczno-dydaktyczne przedstawiające najnowsze rozwiązania techniczne i technologiczne w obszarze mechatroniki, wykonywane są zadania zawodowe na określonych stanowiskach.

Największym zainteresowaniem w Pracowniach Mechatronicznych cieszy się zautomatyzowana linia produkcyjna w Laboratorium Urządzeń Mechatronicznych, obrabiarki sterowane numerycznie w Laboratorium Programowania Obrabiarek CNC, roboty przemysłowe w Laboratorium Robotyki oraz Laboratorium Diagnostyki Samochodowej.

Prezentacja zautomatyzowanej linii produkcyjnej w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej

Uczniowie gimnazjum w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej

Podczas podsumowania spotkania przekazywane są do szkół, opracowane przez konsultantów Pracowni Edukacji Zawodowej, corocznie aktualizowane materiały informacyjne, dotyczące edukacji mechatronicznej w postaci publikacji „Mechatronika wokół nas”.[7]

[7] „MECHATRONIKA WOKÓŁ NAS” Jadwiga Morawiec, Ryszard Muchowiecki, Grażyna Adamiec, Maria Stompel, Andrzej Żelasko, Anna Sierba, ŁCDNiKP 2014.

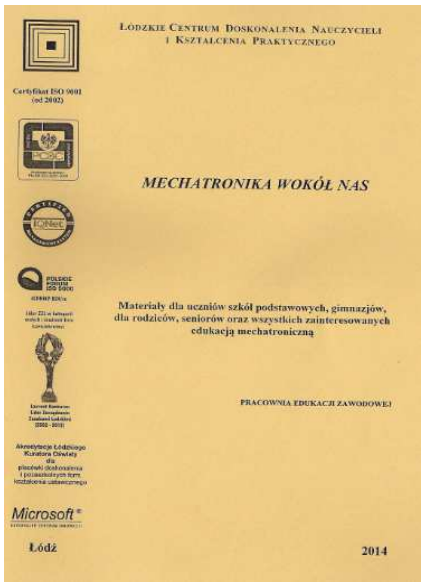

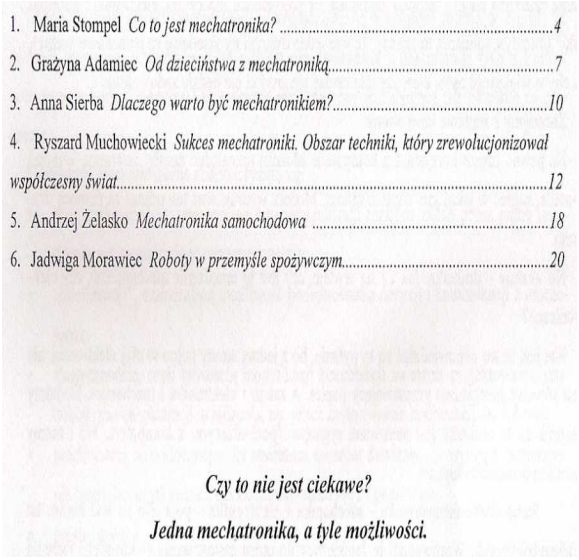
1. Maria Stompel *Co to jest mechatronika?* 4
2. Grażyna Adamiec *Od dzieciństwa z mechatroniką*....7
3. Anna Sierba *Dlaczego warto być mechatronikiem?*....10
4. Ryszard Muchowiecki *Sukces mechatroniki. Obszar techniki, który zrewolucjonizował współczesny świat*....12
5. Andrzej Żelasko *Mechatronika samochodowa* 18
6. Jadwiga Morawiec *Roboty w przemyśle spożywczym*....20
Czy to nie jest ciekawe?
Jedna mechatronika, a tyle możliwości.

Uczniowie podczas spotkania edukacyjnego pozyskują wiedzę, na temat mechatroniki i jej zastosowań oraz wyposażani są w kompleksowe informacje na temat nowoczesnego i perspektywicznego kierunku. Rozbudzenie ciekawości wykorzystaniem i zastosowaniem mechatroniki w różnych obszarach zawodowych wśród uczniów gimnazjum **może skutkować wyborem przez nich drogi zawodowej związanej z kształceniem mechatronicznym**.

ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Akademia Młodych Twórców Mechatroniczny obszar szkolnictwa zawodowego (studium przypadku)

Autor: Ryszard Zankowski – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

W Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego przygotowano wyposażenie technodydaktyczne oraz opracowano programy kształcenia pod względem merytorycznym i dydaktycznym pozwalające uczniom uzdolnionym technicznie (mechatronika, informatyka, elektronika, mechatronika pojazdowa) na rozwijanie swoich zdolności i zainteresowań oraz pogłębianie wiedzy i kształtowanie swoich umiejętności w danej dziedzinie na poziomie wykraczającym poza szkolny program kształcenia.

Zajęcia prowadzone z uczniami uzdolnionymi mają charakter pozaformalny, co oznacza, że uczniowie indywidualnie (lub grupowo zgłaszani przez szkołę) uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, których program pozwala kształtować i pogłębiać zawodowe kwalifikacje cząstkowe wykraczające poza zbiór kwalifikacji i efektów kształcenia przewidziany w podstawie programowej dla danego zawodu.

Formalnie zajęcia prowadzone w Łódzkim Centrum dla młodzieży uzdolnionej można podzielić na EZP (edukacyjne zajęcia pozaszkolne) i UKI (uczniowskie kursy indywidualne) oraz zajęcia w ramach Akademii Młodych Twórców (sekcja informatyczna i mechatroniczna).

W Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego organizowane są konkursy zawodowe, informatyczne, przedmiotowe kierowane również do młodzieży uzdolnionej technicznie i wykazującej ponadprzeciętne zainteresowanie daną dziedziną techniki. Ponadto Łódzkie Centrum dysponuje szeregiem pracowni mechatronicznych i informatycznych, w których mogą być prowadzone zajęcia z uzdolnioną młodzieżą. Poniżej przedstawimy przykład takich zajęć (studium przypadku)

realizowanych w pracowniach mechatronicznych w ramach AMT, które skutkowały dużymi osiągnięciami ucznia w konkursach zawodowych organizowanych przez Łódzkie Centrum.

W Pracowniach Mechatronicznych funkcjonujących w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego uczący się mają możliwość poznania systemów, urządzeń i elementów mechatronicznych obecnych w takich dziedzinach techniki jak: elektropneumatyka, elektrohydraulika, sterowniki programowalne, robotyka, napędy elektryczne, modelowanie procesów produkcyjnych czy technika regulacji analogowej.

Jednym z uczestników tych zajęć pozaformalnych, realizowanych w ramach Akademii Młodych Twórców, jest uczeń 3 klasy technikum mechatronicznego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi.

Trafił on na zajęcia Akademii jeszcze jako uczeń gimnazjum i od razu wyróżniał się wiedzą z dziedziny mechatroniki przekraczającą poziom 1 klasy technikum. Była to wiedza praktyczna, która wraz z umiejętnościami praktycznymi oraz bardzo dużym zaangażowaniem umożliwiała projektowanie i uruchamianie prostych układów elektropneumatycznych wykorzystujących elastyczne zestawy elementów przemysłowych firmy FESTO do szybkiego i wygodnego montażu różnych układów elektropneumatycznych. Stanowisko dydaktyczne przeznaczone do budowania takich układów było dodatkowo wyposażone w oprogramowanie FLUID-SIM P umożliwiające projektowanie i symulację działania układów elektropneumatycznych oraz multimedialne oprogramowanie edukacyjne FLUID STUDIO.

Uczeń dość szybko opanował posługiwanie się tego rodzajem oprogramowania i samodzielnie projektował, a potem budował i uruchamiał coraz bardziej skomplikowane układy. Pod koniec gimnazjum wziął udział w konkursie zorganizowanym przez ŁCDNiKP w ramach Targów Edukacyjnych *Co wiem o mechatronice* skierowanym do gimnazjalistów, w którym zajął I miejsce, deklasując pozostałych uczestników, nawet tych uczęszczających na zajęcia w ramach AMT. Prawdopodobnie to zwycięstwo konkursowe i zainteresowania ogólnotechniczne

spowodowały, że w następnym roku szkolnym został uczniem pierwszej klasy technikum mechatronicznego.

W następnych latach, w dalszym ciągu uczestniczył w zajęciach AMT już jako uczeń technikum i ukształtował wraz z innymi uczestnikami zajęć umiejętność programowania sterowników LOGO i SIMATIC S7-300 firmy SIEMENS. Oprogramowanie umożliwiające projektowanie i symulację działania tych sterowników to odpowiednio LOGO! Soft Comfort i Step7. Obiektami sterownika mogą być opisane wcześniej zestawy pneumatyczne i hydrauliczne lub wirtualne obiekty będące elementami bibliotecznymi symulacyjnego oprogramowania VEEP2.

Kolejnym mechatronicznym obiektem zainteresowań ucznia były manipulatory (4-siłowniki) oraz roboty przemysłowe firmy Mitsubishi (3- i 5-osiowe) umożliwiające programowanie w trybie off-line jak i teach-in z wykorzystaniem oprogramowania MELFA BASIC. Karol szybko opanował podstawowe komendy umożliwiające poruszanie się chwytaka robota po danej trajektorii. Gdy ukształtował umiejętność tworzenia różnego rodzaju pętli programowych i korzystania z funkcji paletyzacji, zaczął opracowywać programy do automatycznego budowania (z detali plastikowych) obiektów typu „wieża” lub „piramida”. Następnym krokiem wtajemniczenia były operacje na wektorach (przesunięcie o wektor, dodawanie i mnożenie wektorów) w języku Melfa Basic. Wykorzystując te nowe umiejętności, Karol opracował program budujący czworościan foremny z 10 elementów rozłożonych na prostokątnej (poziomej) palecie. Należy zaznaczyć, że program ten wykorzystywał minimalną liczbę punktów przestrzeni, które musiały być zadeklarowane w programie i wprowadzone do sterownika robota w trybie teach-in oraz umożliwiał wielokrotne automatyczne budowanie i rozkładanie tego czworościanu. Program ten do tej pory jest uruchamiany na różnego rodzaju pokazach prezentujących działania i osiągnięcia uczących się w Pracowni Robotyki. Dodatkową zasługą ucznia było samodzielne uruchomienie i ustawienie punktów bazowych (początkowych) pracy robotów Mitsubishi po awarii tych urządzeń i zablokowaniu pracy Pracowni na pewien czas.

Równolegle do zajęć w ramach AMT uczeń rozwijał swoje zainteresowania i doskonalił umiejętności w dziedzinie elektroniki mikroprocesorowej. Wiedzę i umiejętności w zakresie programowania mikroprocesorów ATmega zdobył częściowo na zajęciach w szkole a częściowo w oparciu o samokształcenie. Po pewnym czasie zbudował i uruchomił samodzielnie mikroprocesorowy zestaw uruchomieniowy do programowania mikrokontrolerów. W oparciu o ten zestaw uruchomieniowy ucznia zaczął programować i uruchamiać mikrokontrolery do sterowania diodami LED.

W tym momencie nastąpiła u ucznia synergia zainteresowań, pomysłów i umiejętności z dwóch dziedzin techniki: mechatroniki i techniki mikroprocesorowej. Otóż na konkurs zawodowy o zasięgu ogólnołódzkim *Najlepsza praca modelowo-konstrukcyjna w szkołach elektrycznych i elektronicznych* uczeń przygotował model urządzenia o nazwie *Wyświetlacz widmowy*. Jest to praca z pogranicza mechatroniki, elektroniki i informatyki a zakres tematyczny konkursu obejmuje te 3 dziedziny techniki. *Wyświetlacz widmowy* potrafi w przestrzeni wyświetlać napisy, które tak naprawdę tworzone są przez pionową linijkę diod LED, która się obraca ze stałą prędkością wokół osi silnika krokowego, z wirnikiem którego sprzęgnięta jest linijka diodowa oraz płytka drukowana ze sterownikiem w postaci mikrokontrolera. Program sterownika steruje rozświetlaniem poszczególnych diod i synchronizacją obrotów silnika w taki sposób, aby w przestrzeni (na powierzchni walca) był widoczny stabilny wyraźny obraz np. krótki wyraz. Praca modelowo-konstrukcyjna *Wyświetlacz widmowy* zajęła w 2014 roku w kategorii *Pierwsze kroki* pierwsze miejsce i była jedną z najciekawszych i najbardziej oryginalnych prac w historii konkursu *Najlepsza praca modelowo-konstrukcyjna w szkołach elektrycznych i elektronicznych*. Powyższa historia pokazuje, jak przenikają się wzajemnie i wzmacniają procesy zawodowego kształcenia formalnego i nieformalnego oraz samokształcenia uczących się.

Uczeń nadal uczestniczy w zajęciach Akademii Młodych Twórców. Jego twórcza działalność związana jest aktualnie z programowaniem i uruchamianiem nowo zakupionych od firmy

FESTO zestawów elektropneumatycznych nazywanych przez uczniów „szafkami elektropneumatycznymi” i wyposażonych w sterowniki S7-300. Uczeń i pozostali uczestnicy zajęć uruchamiają te zestawy i samodzielnie korygują błędy programowe oraz błędy montażu i kalibracji. W niektórych przypadkach uczący się opracowują nawet instrukcje do ćwiczeń laboratoryjnych, które mogą być realizowane w oparciu o zaprogramowane zestawy.

Myślę, że to nie jest koniec ich ambicji i jeszcze nas pozytywnie zaskoczą w bieżącym roku szkolnym.

ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Rozwijanie zainteresowań zawodowych u dzieci w wieku przedszkolnym

Autor: Wanda Chyrczakowska – nauczyciel konsultant w ŁCDNiKP

Każdy dzień przynosi nowe zmiany w różnych dziedzinach działalności człowieka. Zmienia się świat, ludzie, zmienia się również edukacja. Jedno z praw wszechświata mówi, co zasiejesz, to zbierzesz, dlatego szczególnego znaczenia w systemie edukacji nabiera okres przedszkolny i wczesnoszkolny. To w tym czasie u dziecka rozwija się ciekawość świata, kształtują się postawy, nawyki, rozwijają się zainteresowania.

Wszechstronne i harmonijne oddziaływanie pobudza zainteresowania, rozwija zdolności. Podstawową formą aktywności na tym etapie jest zabawa. Odpowiednio wplecione w zabawę sytuacje edukacyjne, sprzyjają zdobywaniu nowej wiedzy, pomagają w prawidłowym psychicznym i fizycznym rozwoju.

W okresie przedszkolnym myślenie u dzieci związane jest z postrzeganiem i działaniem, jest to myślenie konkretno-obrazowe, charakteryzujące się między innymi celowym eksperymentowaniem na przedmiotach. Dzieci uczą się świadomie planować działania. Bardzo rozwija się także język, powstają pojęcia, czyli reprezentacje przedmiotów w wyobraźni. Jest to także czas pytań, charakteryzujący się zwiększona ciekawością poznawczą, chęcią odkrywania. Podczas rozwiązywania zadań dominuje metoda prób i błędów (3-4 r.ż.), która około 4-5 r.ż. przechodzi w poszukiwanie sposobów rozwiązywania problemów. Pięcio- i sześciolatek potrafi już klasyfikować wg kilku kryteriów. Dzieci przyswajają pojęcia liczby, kształtu, wielkości, kierunku, odległości i stosunków czasowych. Pojawia się odroczone naśladownictwo, zabawa symboliczna, mowa wewnętrzna. Dzieci zaczynają antycypować przyszłość.

Pod koniec wieku przedszkolnego na podłożu myślenia konkretnego zaczyna się rozwijać myślenie abstrakcyjne, oderwane od działania. Mając na uwadze złożoność rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym (od myślenia sensomotorycznego (2-3 lata), przez myślenie konkretno-wyobrażeniowe (3-5lat) do rozwoju myślenia słowno-logicznego, które dominuje od 6 roku życia), w procesie uczenia się niezmiernie istotne jest zwracanie uwagi na:

- rozwijanie umiejętności spostrzegania i rozpoznawania;
- kojarzenia nazwy z przedmiotem i umiejętnością posługiwania się tą nazwą;
- wskazywanie podobieństw i różnic.

Zainteresowania dziecka w wieku przedszkolnym skoncentrowane są na tym, czego mogą dotknąć, doświadczyć, co mogą dostrzec, uwarunkowane są stopniem rozwoju umysłowego i emocjonalnego, obejmują między innymi sferę poznawczą, społeczną, estetyczną. Wiek przedszkolny to rozwój zainteresowań otaczającą rzeczywistością w różnych jej obszarach, dlatego wykorzystanie tej ciekawości świata w sposób świadomy i celowy może zaowocować w przyszłości odkryciami, wynalazkami czy twórczością artystyczną.

Szybki rozwój współczesnego świata, nowe technologie, maszyny, urządzenia, komputeryzacja sprawiają, że uczenie się i rozwój dzieci przebiega inaczej niż kilkadziesiąt lat temu.

W bieżącym roku szkolnym Pracownia Edukacji Przedzawodowej podjęła prace mające na celu rozwijanie zainteresowań zawodowych u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym w obszarze mechatroniki. Zaplanowano i zorganizowano cykl spotkań dla dzieci z Przedszkola nr 126 w Łodzi i Szkoły Podstawowej nr 38 w Łodzi. Zajęcia odbywały się w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego i prowadzone były przez zespół nauczycieli w składzie Ryszard Muchowiecki, Mariusz Mosiński, Wojciech Meksa, Joanna Orda, Wanda Chyrczakowska pod kierownictwem Pani Barbary Kapruziak. W czasie zajęć dzieciom przedstawiono istotę działania układów pneumatycznych, pokazano siłowniki, czyli podstawowe elementy układu pneumatycznego, obejrzały budowę prostokątnego układu pneumatycznego posiadającego właściwość samoczynnego

działania w cyklu wsuwania i wysuwania siłownika. Mogły również samodzielnie wykonać kilka czynności obsługowych i obserwować skutki swoich działań, tj. włączały i wyłączały zasilanie pneumatyczne, uruchamiały i zatrzymywały działania układu. Największe zainteresowanie wzbudzało regulowanie czasów wysuwania się i wsuwania samoczynnie pracującego siłownika.

Po zajęciach w laboratorium pneumatyki dzieci poznawały budowę i działanie robotów przemysłowych, miały okazję do samodzielnego sterowania robotem przy użyciu panela operatorskiego. Kolejną częścią zajęć była obserwacja pracy wtryskarki, produkującej plastikowe łyżeczki i samodzielne wyprodukowanie takiej łyżeczki na pamiątkę dla siebie. Ostatnią częścią zajęć była obserwacja pracy w pełni zautomatyzowanej linii produkcyjnej do produkcji i montażu prostych elementów, modułów: składowania elementów, modułu montażu części, platformy transportującej, stacji składowania wyrobów gotowych.

Laboratorium Pneumatyki w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej ŁCDNiKP
Dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 126 w Łodzi

Laboratorium Robotyki w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP
Dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 126 w Łodzi

Wtryskarka firmy Battenfeld

Laboratorium Robotyki w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP
Dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 126 w Łodzi

Laboratorium Robotyki w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP
Dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 38 w Łodzi

Zautomatyzowana mechatroniczna linia produkcyjna
w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP
Dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 38 w Łodzi

ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNO-INFORMATYCZNYCH W ŁODZI

Edukacja regionalna w ZST-I im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Łodzi

Autor: Adrian Jaszczyk – nauczyciel w ZST-I

Temat: Śladami Rosjan łódzkich – coś dla ducha i coś dla ciała

Rosjanie to moim zdaniem najbardziej niedoceniana nacja, dzięki której nasze miasto się rozrosło i stało dużym ośrodkiem przemysłu tekstylnego. Może to wynikać z faktu, że byli to zaborcy, którzy krwawo stłumili dwa powstania narodowe, i którzy kojarzyli się łodzianom w XIX wieku ze stacjonującymi tu pułkami i wszechwładną machiną urzędniczą. Jednak w roku 1851 zniesiono ukazem carskim bariery celne między Królestwem Polskim a Rosją, co dało łódzkim fabrykantom możliwość swobodnego eksportu do Rosji. Ich towary docierały nawet do Chin, czy Afganistanu! Poskutkowało to także gwałtownym rozwojem naszego miasta.

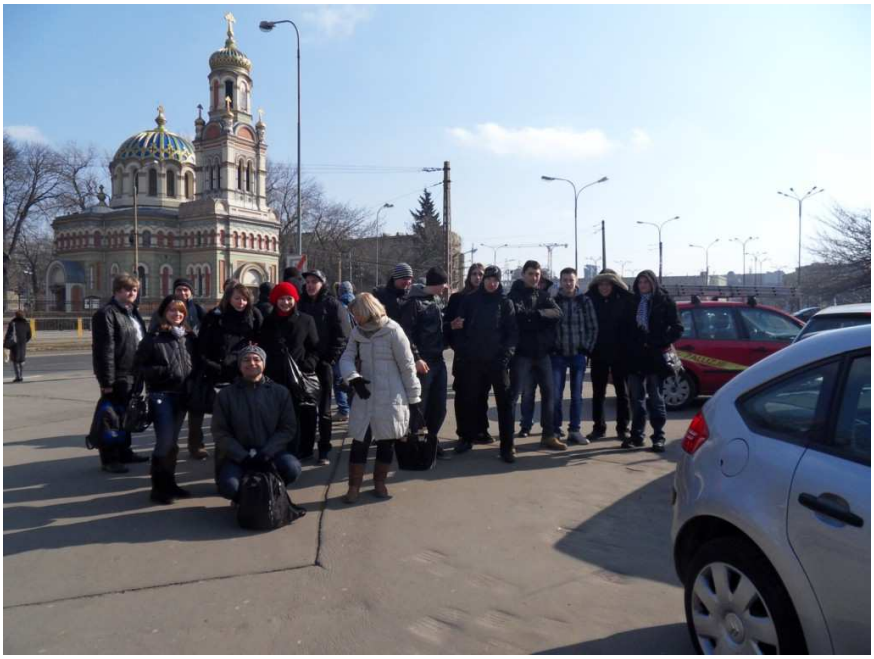

Po Rosjanach zostały w naszym mieście obiekty sakralne, cerkwie św. Aleksandra Newskiego, Św. Olgi oraz Zaśnięcia Przenajświętszej Bogurodzicy. Są także wydzielone miejsca na groby prawosławne na Cmentarzu Starym i Dołach. Jest kilka kamienic, jak np. imponująca kamienica w stylu aleksandryjskim przy ul. Struga czy inne budynki zbudowane dla rosyjskich instytucji rządowych, w których obecnie mieszczą się m.in. III Liceum Ogólnokształcące, IV Licem Ogólnokształcące, Muzeum Archeologiczne czy Narodowy Bank Polski przy al. Kościuszki.

Moja edukacja regionalna w tym temacie skupia się na obiektach sakralnych i gastronomicznych. Najpierw udajemy się do cerkwi św. Aleksandra i św. Olgi. Można to zrobić, kiedy są dni otwarte łódzkich świątyń w pierwszy dzień wiosny lub umówić się z batiuszką w każdy inny dzień. Oprócz obejrzenia przepięknych wnętrz cerkwi, młodzież ma szansę zapytać o prawosławne tradycje religijne i obrzędy.

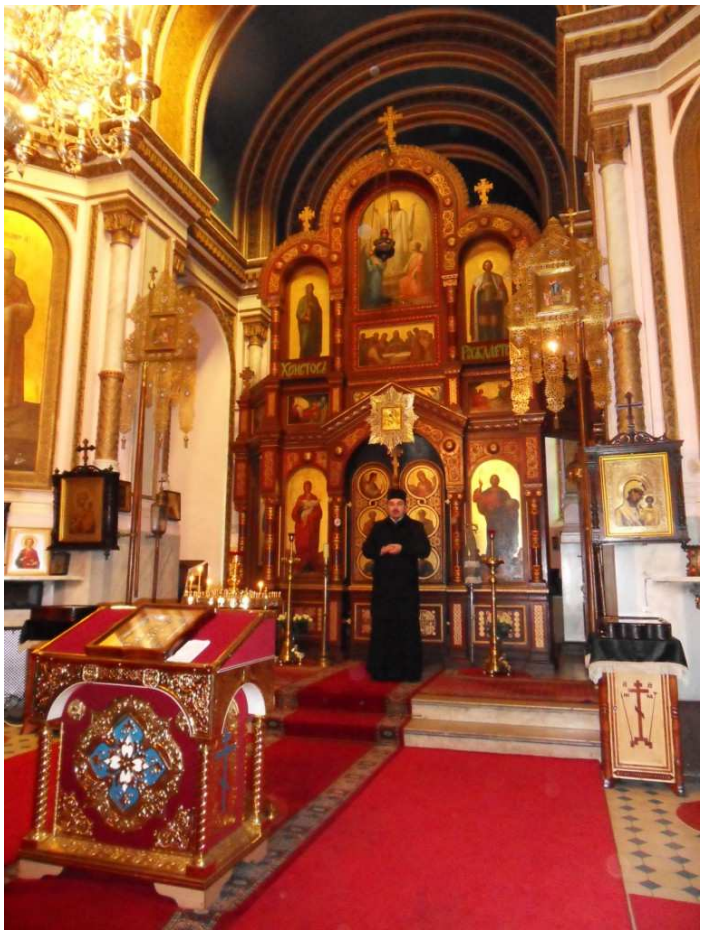

Batiuszka chętnie opowie o historii cerkwi i wyjaśni np. główne dogmaty wiary prawosławnej. Zainteresowani uczniowie mogą przygotować wcześniej pytania, można też zrobić lekcję wychowawczą nt. głównych różnic między katolicyzmem, prawosławiem i protestantyzmem (kult ikon, kalendarz juliański i gregoriański, kształt krzyża prawosławnego, cerkiew autokefaliczna, sobory powszechne, teologia apofatyczna, architektoniczny styl bizantyjsko-rosyjski – jeśli chodzi o prawosławie).

Po zwiedzeniu obu cerkwi możemy udać się na mały poczęstunek, który zaoferuje nam restauracja mieszcząca się obok cerkwi św. Olgi. Menu restauracji *Teremok* zbiega się z naszym tematem, ponieważ prowadzą ją Polacy z Kazachstanu, a w ofercie jest to, co najlepsze z kuchni nie tylko rosyjskiej, ale i innych krajów dawnego Kraju Rad.

W zależności od tego, na co młodzież się zdecyduje i ile zbierze funduszy, można będzie spróbować różnych pierogów, pielmieni, hinkali, sałatek, czeburków, blin i nie tylko. Jest tam także pyszna herbata z samowaru i kwas chlebowy, a także inne napoje. Najlepiej

jest wcześniej złożyć zamówienie i tuż po zwiedzeniu obu cerkwi (1-1,5 godz) udać się na jedzenie. My zamówiliśmy wcześniej po 1 czeburku dla każdego, a inne dania każdy już kupował na miejscu. Przygoda ze „śladami" Rosjan nie musi się skończyć tylko na jedzeniu. Właściciele restauracji są kolejnym dowodem na to, jak skomplikowane były relacje polsko-rosyjskie i jak wielu Polaków zostało zmuszonych do udania się na Wschód, zarówno w czasie zaboru rosyjskiego jak i w czasie obu wojen światowych. Wielu niestety nie miało szansy wrócić.

Edukację regionalną w tym temacie możemy poszerzyć o historię rosyjskich rodów fabrykanckich w Łodzi, np. Braci Stolarów, historię Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, nekropolie rosyjskie z I wojny światowej w okolicach Łodzi, rusycyzmy w języku polskim czy wreszcie biografie słynnych postaci, które wniosły wielki wkład w rozwój artystyczny i kulturalny naszego miasta, jak Katarzyna Kobro, rodzina de Lazari, Sergiusz Hessen czy Paweł Samokhin.

PROJEKTY ŁCDNiKP

Integracja przemysłu i edukacji – szansą dla absolwentów szkół zawodowych

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 02.12.2013-30.06.2015
Adresat: uczący się z ZSP 7, 9, 10, 17, 20, 22, ZS nr 1 i 2 Pabianicach; ZSP1 w Łowiczu; ZSP w Kleszczowie, ZSP w Rawie Mazowieckiej i ZSP w Zelowie
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 288
Inne informacje:
Uczniowie biorą udział w zajęciach z zakresu nowoczesnego zarządzania produkcją i jej organizacją. Zajęcia będą oparte o opracowany w ramach projektu program kształcenia (*Poradnik Organizacji i Zarządzania Produkcją*). W ŁCDNiKP stworzona została pracownia do przeprowadzenia zajęć praktycznych („mechatroniczna fabryka edukacyjna") obejmująca oprogramowanie i sprzęt m.in: obrabiarka CNC, zautomatyzowany magazyn wysokiego składowania, robot, systemy transportowe, stanowisko montażowe. 30 uczniów, którzy osiągną najlepsze rezultaty po zajęciach teoretycznych zostanie objętych płatnymi stażami u pracodawców. Dodatkowo każdy uczeń bierze udział w dwugodzinnym indywidualnym doradztwie zawodowym uwzględniającym problematykę wyboru dalszej ścieżki edukacji zawodowej i edukacyjnej.
Osoba do kontaktu: Julia Mrówczyńska

Łódź Energetyczny nauczyciel – kursy doskonalące dla nauczycieli szkół zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie systemów energetyki odnawialnej i budownictwa energooszczędnego

Realizator: Agencja Użytkowania i Poszanowania Energii sp. z o.o.
Partner: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 03.03.2014-30.06.2015
Adresat: nauczyciele z ZSP nr 3 i 9, ZSCKR w Widzewie,

ZSP w Zgierzu i ZSP nr 1 w Skierniewicach
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 64
Inne informacje:
Nauczyciele w ramach projektu mają prowadzone zajęcia z następującej tematyki: I). Wykorzystanie urządzeń energetyki odnawialnej oraz wykorzystanie IT do doboru systemów OZE – szkolenie stanowi wprowadzenie w tematykę związaną z instalacjami i systemami OZE zgodnie z założeniami kształcenia w zawodzie Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. Uczestnicy przechodzą nie tylko szkolenie teoretyczne, ale przede wszystkim odbędą praktyczne zajęcia z wykorzystaniem modeli dydaktycznych i realnych instalacji energetyki odnawialnej; II). Budownictwo energooszczędne oraz wykorzystanie IT do projektowania budynków energooszczędnych – szkolenie ma na celu wprowadzenie uczestników w zagadnienia dotyczące budownictwa energooszczędnego oraz zapoznanie ich z oprogramowaniem używanym do projektowania tego rodzaju budynków; III). Doskonalenie warsztatu metodycznego i umiejętności wychowawczych w pracy nauczyciela.
Osoba do kontaktu: Aleksandra Gortat, Ryszard Mirys

PWP Nowe kwalifikacje, nowe możliwości - Programista CNC zawodem przyszłości

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.04.2013-30.06.2015
Adresat: uczący się z ZSP nr 7, 9, 10, 17, 22 w Łodzi; ZS nr 1, 2 w Pabianicach; ZZSP w Zgierzu
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 96
Inne informacje:
W ramach projektu zrealizowanych zostanie w sumie 960 godzin zajęć edukacyjnych dla 96 uczniów łódzkich szkół ponadgimnazjalnych. Realizacja pozaszkolnych zajęć edukacyjnych odbywa się w formie stacjonarnej oraz on-line z wykorzystaniem platformy edukacyjnej do prowadzenia kształcenia na „odległość”. Potwierdzenie ukształtowanych umiejętności zawodowych w obszarze *Programowanie obrabiarek CNC* przez realizatora

projektu ŁCDNiKP oraz partnera zagranicznego Mathematisch Technische Software-Entwicklung wzmocni zdolność uczniów do zatrudnienia na polskim i europejskim rynku pracy dzięki uzyskanym certyfikatom potwierdzającym ukształtowane umiejętności zgodnie ze standardami krajowymi i europejskimi.
Osoba do kontaktu: Sylwia Marszałek

Ze sterownikiem na Ty 2

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.09.2013-30.06.2015
Adresat: uczący się z ZSP nr 7, 9, 10, 17, 22 w Łodzi i ZS nr 1 w Pabianicach
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 80
Inne informacje:
Projekt realizowany jest w dwóch etapach i obejmuje rok szkolny 2013/2014 oraz rok szkolny 2014/2015. Adresatami projektu są uczniowie klas programowo najwyższych szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik mechatronik. Każda grupa uczniów będzie realizowała zajęcia edukacyjne w wymiarze 104 godzin dydaktycznych w 4 modułach, łącznie zostanie zrealizowanych 624 godzin zajęć edukacyjnych dla uczniów mających na celu przygotowanie uczniów do egzaminu zawodowego w zawodzie technik mechatronik.
Osoba do kontaktu: Paweł Krawczak

Matura – kwalifikacje – praca

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.05.2014-30.06.2015
Adresat: uczący się z 10 łódzkich liceów (VI, XVIII, XX, XXIII, XXX, XXXIV, XXXV, XLIII, XLIV, XLVIII)
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 900
Inne informacje:
Działania w ramach projektu: I). Warsztaty i konsultacje

indywidualne w ramach Programu Szkolnego Doradztwa Zawodowego: W każdej z 10 szkół odbywają się zajęcia dla uczniów klas II w grupach 10-14 osobowych – łącznie 50 grup (dla 600 osób w wymiarze 25h warsztatów + 2h konsultacji indywidualnych na ucznia prowadzonych przez doradców zawodowych; II). Zajęcia wspierające przygotowanie do matury dla klas III: W każdym liceum ogólnokształcącym (uczestniczącym w projekcie) odbywają się zajęcia łącznie dla 420 osób z: matematyki, j. polskiego, j. obcego i przedmiotu dodatkowego zdawanego na maturze (do wyboru: historia, biologia, chemia, fizyka, geografia, WOS) w wymiarze 30h. Każdy uczeń wybierze 2 przedmioty wspierające przygotowanie do matury. Łącznie 50 grup w 10 liceach ogólnokształcących; III). Utworzenie i wsparcie funkcjonowania Szkolnych Ośrodków Kariery dla klas I-III: W dziesięciu liceach ogólnokształcących utworzone zostały SzOKi, które będą funkcjonować również po zakończeniu projektu. SzOKi będą zobowiązane do przedłożenia dokumentacji programowej w celu uzyskania certyfikacji ŁCDNiKP. W ramach działalności SzOK organizowane są przedsięwzięcia zawodoznawcze (m.in. wizyty studyjne, zaproszeni goście, konkursy).
Osoba do kontaktu: Maria Okońska-Marcińczak

Wsparcie na starcie II

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.07.2014-30.05.2015
Adresat: uczący się z 6 łódzkich gimnazjów (nr 10, 18, 20, 22, 28 i 47)
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 500
Inne informacje:
Działania w ramach projektu: I). Realizacja zajęć i konsultacji indywidualnych z zakresu doradztwa zawodowego: W każdej z 6 szkół wsparciem zostaną objęci uczniowie klas II i III w ramach 25 godzin zajęć grupowych (35 grup łącznie) oraz po 1 godz. konsultacji indywidualnych na ucznia z doradcą zawodowym/pedagogiem/liderem wewnątrzszkolnego systemu

orientacji i poradnictwa zawodowego; II). Utworzenie i wsparcie początkowej fazy funkcjonowania Szkolnych Ośrodków Kariery: w 6 Gimnazjach zostaną utworzone SzOKi, które będą funkcjonować również po zakończeniu projektu. SzOKi będą zobowiązane do przedłożenia dokumentacji programowej w celu uzyskania certyfikacji ŁCDNiKP. W ramach SzOKów organizowane są: wizyty studyjne, spotkania z gośćmi, konkursy, porady indywidualne i wsparcie psychologiczne.
Osoba do kontaktu: Aleksandra Mroczek

Innowacyjny uczeń

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.07.2014-30.05.2015
Adresat: uczący się z LO nr XXVI
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 320
Inne informacje:
Działania w ramach projektu: I). Wsparcie funkcjonowania Szkolnego Ośrodka Kariery: wsparty zostanie funkcjonujący już SzOK poprzez doposażenie w sprzęt (laptopy i urządzenie wielofunkcyjne). Organizowane są wizyty studyjne, spotkania z zaproszonymi gośćmi, konkurs Dzień Przedsiębiorczości, porady indywidualne prowadzone przez Doradcę Zawodowego, zajęcia indywidualne z Coachingu; II). Zajęcia Innowacyjny Absolwent (30h na ucznia dla 60 uczniów) oraz zajęcia Etyka w biznesie-biznesowy savoir-vivre (również 30h na ucznia dla 60 uczniów); III). Zajęcia zdrowy styl życia – odbywają się zajęcia z dietetykiem (8h na ucznia dla 60 uczniów), zajęcia z lekarzem (8h na ucznia dla 60 uczniów), zajęcia ruchowych (do wyboru: taniec, basen, joga, fitness, TRX dla 5 grup po 12 uczniów).
Osoba do kontaktu: Aleksandra Mroczek

Kompetencje kluczowe – szansą na lepszą przyszłość uczniów łódzkich

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli

i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.08.2014-30.06.2015
Adresat: uczący się (II, III i IV klasy) z 2 Techników działających w ramach ZSP 5 i ZSPS
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 40
Inne informacje:
W ramach projektu organizowane są zajęcia, konsultacje indywidualne z doradztwa zawodowego oraz inne inicjatywy zawodoznawcze w ramach funkcjonowania Szoków; zajęcia dotyczą tematyki zakładania własnej działalności gospodarczej, obsługi kasy fiskalnej, profesjonalnej obsługi klienta; zorganizowane zostaną również dla uczniów praktyki u pracodawców.
Osoba do kontaktu: Agnieszka Ciszewska

Przyszły przedsiębiorca

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.08.2014-30.06.2015
Adresat: uczący się (II, III i IV klasy) z 2 Techników działających w ramach ZSETH, ZSP 19
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 40
Inne informacje:
W ramach projektu organizowane są zajęcia, konsultacje indywidualne z doradztwa zawodowego oraz inne inicjatywy zawodoznawcze w ramach funkcjonowania Szoków; zajęcia dotyczą tematyki zakładania własnej działalności gospodarczej, obsługi kasy fiskalnej, innowacyjności i społecznej odpowiedzialności biznesu; zorganizowane zostaną również dla uczniów praktyki u pracodawców.
Osoba do kontaktu: Julia Mrówczyńska

Mechanik taboru tramwajowego ET1

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.08.2014-30.06.2015

Adresat: uczący się z techników działających w ramach ZSP 7, ZSP 9, ZSP 22 i ZST-I
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 80
Inne informacje:
W ramach projektu odbywają się specjalizacyjne zajęcia edukacyjne *Mechanik taboru tramwajowego ET1*; odbędą się praktyki i staże u pracodawcy w MPK Łódź; zorganizowane zostaną konsultacje indywidualne z doradztwa zawodowego w ramach funkcjonowania SzOK-ów oraz egzamin dla uczniów pozwalający na uzyskanie uprawnień zawodowych dla osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci.
Osoba do kontaktu: Grażyna Mrówczyńska

Nowe technologie – praktyczny wymiar chemii, fizyki i ekologii dla uczniów techników

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.08.2014-30.06.2015
Adresat: uczący się z techników działających w ramach ZSP 3 w Łodzi i ZS nr 1 w Bratoszewicach
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 50
Inne informacje:
W ramach projektu odbywają się zajęcia z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE), z zakresu chemii spożywczej oraz z zakresu oceny warunków atmosferycznych i wpływu na organizm (tlen, hałas, dwutlenek węgla, pogoda, spirometria – prędkość wiatru) z wykorzystaniem nowych technologii, zorganizowane zostaną dla uczniów praktyki zawodowe, odbędą się konsultacje indywidualne z doradztwa zawodowego oraz odbędą się inicjatywy zawodoznawcze i ogólne w ramach funkcjonowania SzOKów.
Osoba do kontaktu: Violetta Mirowska

Praktyka – podstawą wiedzy o energii odnawialnej

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli

i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.09.2014-30.06.2015
Adresat: uczący się z techników działających w ramach ZSP nr 9 w Łodzi, ZSR w Czarnocinie w zawodzie technik energetyk
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 40
Inne informacje:
Działania w ramach projektu: realizacja specjalizacyjnych zajęć edukacyjnych prowadząca do usystematyzowania wiedzy niezbędnej do udziału w praktykach dla 40 uczniów w zakresie urządzeń i technologii eksploatacji źródeł energii odnawialnej; realizacja praktyk/staży u pracodawcy Agencja Użytkowania i Poszanowania Energii; organizacja konsultacji indywidualnych z doradztwa zawodowego w ramach funkcjonowania Szoków; organizacja egzaminu dla uczniów pozwalającego na uzyskanie uprawnień zawodowych dla osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci.
Osoba do kontaktu: Ryszard Mirys

Ja też mogę pracować

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.09.2014-30.06.2015
Adresat: uczący się z ZSZ Specjalnej nr 22 oraz Technikum Specjalnego dla Niesłyszących i Słabosłyszących wchodzących w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Łodzi
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 124
Inne informacje: W ramach projektu wdrożony został Program Rozwojowy poprzez uruchomienie dodatkowego kierunku kształcenia – kierunek fryzjer; odbywają się zajęcia fakultatywne z zakres grafiki komputerowej; opracowywany jest Model Wsparcia i Rozwoju Zawodowego; odbywają się również zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne. W ramach projektu wyposażona została pracownia symulacyjna dla zawodu fryzjer w ramach SzOK oraz doposażono pracownie dla zawodów: kucharz, ogrodnik, technik informatyk, monter sieci i instalacji urządzeń sanitarnych. Dodatkowo organizowane są kursy

doskonalące umiejętności zawodowe: kurs baristy, florysty, kelnera, glazurnika, Photoshop, carvingu.
Osoba do kontaktu: Agnieszka Kucharska

Świadome planowanie kariery

Realizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
Termin realizacji: 01.09.2014-30.06.2015
Adresat: uczący się z dwóch gimnazjów nr 14 i 35
Liczebność grupy docelowej (ile osób objęto wsparciem): 100
Inne informacje: W ramach projektu odbywają się warsztaty oraz konsultacje indywidualne (2 godziny z doradca zawodowym i 2 godziny z psychologiem) dla uczniów z zakresu kompetencji kluczowych i społecznych, takich jak m.in. planowanie, podejmowanie decyzji, komunikacja, asertywność, radzenie sobie w trudnych sytuacjach, umiejętności informatyczne i obywatelskie. Dla każdego ucznia przewidziany jest czytnik e-booków, z którego będzie korzystał na zajęciach. Materiały i podręcznik przygotowane zostaną w formie elektronicznej. Odbędą się również w ramach projektu warsztaty zawodoznawcze dla uczniów na terenie szkół ponadgimnazjalnych oraz w Regionalnym Ośrodku Mechatroniki w ŁCDNiKP. Zajęcia poprowadzą eksperci-nauczyciele zawodu. Warsztaty w grupach 10 osobowych w wymiarze 19 godzin dla każdej grupy. Zorganizowana zostanie giełda pracy dla uczniów z udziałem pracodawców, przedstawicieli instytucji rynku pracy, agencji pracy, rekruterów. Uczniowie podczas symulacji rozmów kwalifikacyjnych będą mieli możliwość wykorzystania nabytych poprzez udział w projekcie umiejętności w rozmowie z przedstawicielami interesujących branż. Otrzymają również informację zwrotną od rekruterów na swój temat. Powstały ponadto w obu szkołach Szkolne Ośrodki Kariery, w którym odbywają się zajęcia dla młodzieży i spotkania z rodzicami.
Osoba do kontaktu: Agnieszka Ciszewska

NOTATKI

NOTATKI